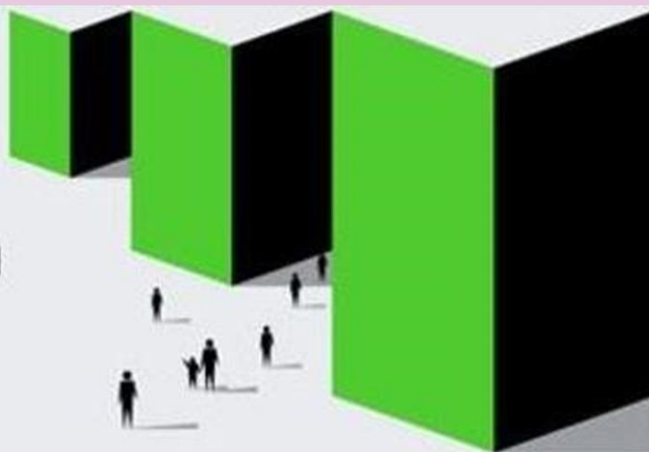

Līvānu Novada
Centrālā Bibliotēka

LĪVĀNU NOVADA CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS PĀRSKATS par 2023. gadu

Līvāni, 2024

Satura rādītājs

Pārskata perioda kopsavilkums.....	6
✓ darba prioritātes	6
✓ jauni pakalpojumi.....	6
✓ nozīmīgi/jauni projekti.....	6
✓ Nozares stratēģijā definēto virzienu un uzdevumu sasaiste ar bibliotēku	7
✓ Pielāgotās literatūras pakalpojumi	7
✓ Latviešu Grāmatai 500 norises reģionos.....	8
✓ problēmas, to risinājumi	8
✓ citi aktuāli jautājumi	8
1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums	9
1. 1. Situācijas apraksts.....	9
1. 2. Izmaiņas bibliotēku darbībā.....	10
1. 3. Paveiktais no bibliotēkas stratēģijā definētajiem uzdevumiem.....	11
1. 4. Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā	12
1. 5. Bibliotēku akreditācija.....	12
2. Finansiālais nodrošinājums	13
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	14
3.1. Telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi.....	14
3.2. Telpu paplašināšana	14
3.3. Jaunu ēku būvniecība.....	14
3.4. Iekārtas, aprīkojums	14
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	15
4. Personāls	15
4. 1. Personāla raksturojums	15
4. 2. Apbalvojumi un pateicības	15

4. 3.	Finansējums personāla attīstībai.....	16
4. 4.	Profesionālās pilnveides pasākumi.....	16
4. 5.	Problēmas un to risinājumi personāla jomā	22
5.	Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	23
5. 1.	Galvenie rādītāji	23
5. 2.	Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums	25
5. 3.	Bibliomāts.....	25
5. 4.	E-rāmatu bibliotēka	25
5. 5.	Viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti	27
5. 6.	Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	27
5. 7.	Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā.....	27
5. 8.	Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām	28
5. 9.	Uzziņu un informācijas darbs	29
5. 10.	Bibliotēkas izglītojošā darbība	30
5. 11.	Medijpratība	30
5. 12.	Institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība	30
5. 13.	Elektroniskais katalogs kā pakalpojums	31
5. 14.	Digitalizācija.....	32
5. 15.	Iekšzemes un starptautiskais SBA	33
5. 16.	Problēmas un risinājumi pakalpojumu un pieejamības jomā	33
6.	Krājums.....	34
6. 1.	Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:	34
6. 2.	Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:	35
6. 3.	Krājuma pārbaude	36
6. 4.	Krājuma rādītāji:	36
6. 5.	Datubāzes.....	37
6. 6.	Krājuma un datubāzu popularizēšana	39
6. 7.	Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”	41

6. 8.	Darbs ar parādniekiem	41
6. 9.	Ar krājumu saistītās problēmas, risinājumi, vajadzības, secinājumi	41
7.	Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	42
7. 1.	Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums.....	42
7. 2.	Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija	42
7. 3.	Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana	43
7. 4.	Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi.....	43
7. 5.	Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes	45
7. 6.	Sadarbība ar izglītības iestādēm	45
7. 7.	Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā	46
7. 8.	Darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā	46
7. 9.	Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem.....	47
8.	Novadpētniecība.....	47
8. 1.	Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, prioritātes.....	47
8. 2.	Novadpētniecības krājums:	48
8. 3.	Novadpētniecības darba popularizēšana	49
8. 4.	Sadarbība novadpētniecības jomā	50
8. 5.	Jauninājumi novadpētniecības darbā.....	Kļūda! Grāmatzīme nav definēta.
8. 6.	Novadpētniecības istabas	51
8. 7.	Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi	51
8. 8.	Galvenie secinājumi, nākotnes prognozes, vajadzības	51
9.	Projekti	52
9. 1.	Tabula “Projektu apkopojums”	52
9. 2.	Projektu apraksts.....	52
9. 3.	Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	53
10.	Publicitāte.....	53
10. 1.	Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības	53
10. 2.	Bibliotēkas informācija tīmeklī	54

10. 3.	Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	55
10. 4.	Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	56
11.	Sadarbības tīkla raksturojums	56
11. 1.	Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	56
11. 2.	Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, sadarbības aktivitātes.....	58
11. 3.	Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	59
11. 4.	Bibliotēku interešu aizstāvības darbs	59
12.	Metodiskais un konsultatīvais darbs	60
12. 1.	Situācijas apraksts, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes.....	60
12. 2.	Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts.....	60
12. 3.	Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām.....	62
12. 4.	Sadarbība ar citām iestādēm	62
12. 5.	Metodiskā darba problēmas, risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības	63
✓	Pielikumi.....	64

Saīsinājumi:

LNCB Līvāni novada Centrālā bibliotēka

LNB – Latvijas Nacionālā bibliotēka

VPVKAC - Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centrs

NVO – nevalstiskās organizācijas

PMLP – Pilsonības migrācijas lietu pārvalde

LRKM - Latvijas republikas kultūras ministrija

LVRTC - Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs

JSPA - Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Pārskata perioda kopsavilkums

✓ darba prioritātes

- LNCB akreditācija,
- Lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana un koordinēšana,
- “Latviešu grāmatai 500” aktivitāšu īstenošana,
- Sadarbības veicināšana ar izglītības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, novada literātiem, vietējiem amatniekiem un ražotājiem,
- BIS ALISE funkciju nodrošināšana reģiona bibliotēkās.

✓ jauni pakalpojumi

- ar bibliotēkas lasītājiem veidojas jauns sadarbības modelis un atgriezeniskā saite - dziedošo bibliotēkas lasītāju Ziemassvētku koncerts,
- sadarbība ar vietējām kopienām - Ziemassvētku tirdziņš,
- bibliotēkā ikvienam bez maksas lasāms pilnteksta "Delfi abonements",
- pasākumu cikli bērniem “Kas notiek bibliotēkā?” un “Kas jauns bibliotēkā”
sadarbībā ar Līvānu 1. vidusskolas skolēniem un literatūras skolotāju izveidoti video sižeti “Ienāc bibliotēkā!”

✓ nozīmīgi/jauni projekti

- Līdz 2023. gada 30. maijam īstenots VKKF atbalstītais projekta "Tikšanos cikls "Rakstnieks provincē", kas sākās 2022. gada 20. decembrī,
- piešķirts VKKF atbalsts projektam "Rakstnieks runā ar lasītāju", Projekta mērķis ir lasīšanas veicināšana un latviešu oriģinālliteratūras popularizēšana kā latviskās identitātes nesējas Līvānu novada bērnu un jauniešu vidū,

✓ **Nozares stratēģijā definēto virzienu un uzdevumu sasaiste ar bibliotēku**

nodrošināt iekļaujošu un pieejamu bibliotēku vidi gan fiziski, gan digitāli	- Bibliotēkas apmeklētāju apkalpošanu nodrošina arī ārpus tradicionāli izprotamā darba laika – strādā sestdienās un vakaros līdz 19.00 - Darbojas 1 ārējais apkalpošanas punkts, kas atvieglo resursu pieejamību senioriem un citām sociāli atšķirīgām iedzīvotāju grupām - Bibliotēka abonē bezmaksas un maksas datu bāzes, kuru izmantošana iespējama gan stacionāri, gan piešķirtas piekļuves tiesības attālināti
turpināt attīstīt esošos un piedāvāt jaunus informācijas pakalpojumu	- Bibliotēka nodrošina lietotājiem nepieciešamās informācijas pieejamību - Tiek ieviesti jauni e-pakalpojumi.
paplašināt bibliotēku pakalpojumus tiešsaistē	Aktuālāki kļūst ar pašvaldību un valsts pārvaldi saistītie e-pakalpojumi,
īstenot bibliotēku izglītojošās darbības virzienu	Tiek piesaistīti sadarbības partneru vieslektori un organizēti profesionālās pilnveides pasākumi
veicināt bibliotēku krājuma un kolekciju, t.sk. digitālo, atpazīstamību un pieejamību sabiedrībai	Regulāri informācija tiek publiskota plašsaziņas līdzekļos, apmeklētājiem pieejami bukleti, infografikas un skrejlapas izdrukātā formātā
stiprināt bibliotēku, īpaši izglītības iestāžu un publisko bibliotēku, partnerību un zināšanu pārnei kompetenču izglītības ieviešanā un pārejā uz mācību satura apguvi tikai valsts valodā	- Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi veicina bērnos un jauniešos kultūras izpratni, emocionālu un ētisku pieredzi, piedaloties radošajos procesos - Skolēni, apmeklējot bibliotēkas pasākumus attīsta spējas pilnveidot latviešu valodas prasmes

✓ **Pielāgotās literatūras pakalpojumi**

Stratēģijas 8.1. punkts. Veidojot bibliotēkas krājumu, vērā tiek ņemtas arī lietotāju vēlmes un pieprasījumi. Atskaites periodā bibliotēkas lietotāji nav izrādījuši interesi par pielāgotās literatūras resursu nepieciešamību. 2023. gadā krājums nav papildināts ar pielāgotās literatūras resursiem. Bibliotēka nodrošina, arī attālināti, cilvēkiem ar redzes traucējumiem klausīties audiogrāmatas, izmantojot datu bāzi “Letonika”. *Detalizētāku informāciju skat. 5. nodaļā Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.*

Stratēģijas 8.2. punkts. Bibliotēkas kvalitatīva darba organizēšanā svarīga loma ir sadarbībai ar dažādām iestādēm un pārvaldības institūcijām novada, reģiona un valsts mērogā. LNCB to veiksmīgi arī realizē. *Detalizētāku informāciju skat. 11. nodaļā Sadarbības tīkla raksturojums.*

Stratēģijas 8.3. punkts. Sabiedrība atbalstoši vērtē un izmanto bibliotēkas piedāvātās iniciatīvas, kas sekmē ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu. Nozīmīgākie no bibliotēkas piedāvājumiem ir kvalitatīvas

bezmaksas informācijas resursu izmantošana, e-pakalpojumu izmantošana, informācijas tehnoloģiju izmantošana, mūžizglītības aktivitāšu piedāvājums. Detalizētāku informāciju skat. 5. nodaļā *Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība*.

Stratēģijas 8.4. punkts. Bibliotēkas piedāvā aktuālu un kvalitatīvu nozaru literatūras krājumu studijām pētniecības darbiem, ko izmanto skolēni, studenti, mācībspēki un citi interesenti. Bērnu un jauniešu krājums komplektēts arī ar izglītojošiem materiāliem. Bibliotēkas izmanto datu bāzi "Letonika", LNCB abonē datubāzi EBSCO. *Detalizētāku informāciju skat. 6. nodaļā Krājums.*

Stratēģijas 8.5. punkts. Lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un brīvas piekļuves nodrošināšanā sabiedrībai liela loma ir bibliotēkām. Apkopotajos, sistematizētajos un digitalizētajos novadpētniecības materiālos atainota novada un vietējās sabiedrības kopienas identitāte un autentiskums *Detalizētāku informāciju skat. 8. nodaļā Novadpētniecība.*

✓ **Latviešu Grāmatai 500 norises reģionos**

Sagaidot latviešu grāmatas piecsimtgadi, LNCB turpinās izstāžu cikls "Latviešu grāmatai 500". Izstāžu zālē apmeklētāju uzmanību piesaista īpašu eksponātu izstāde - Jersikas evaņģēlijs, vērtīgs rokraksta "Latvieša Evaņģēlijs" faksimilizdevums, ko 2017. gadā uzdāvināja Latvijas Pareizticīgās baznīcas Sinode un Bībele, izdota 1898. gadā. Informācijas resursu attīstības nodaļā veidota izstāde "Vērtīgi antikvāri izdevumi". Izstāde sastāv no grāmatām, kas datētas ar 1905. izdošanas gadu.

✓ **problēmas, to risinājumi**

- Digitālā laikmeta negatīvā ietekme uz lasīšanas paradumiem, īpaši jauniešiem. Situācijas uzlabošanas nolūkā, LNCB mērķtiecīgi veicina sadarbību ar skolām, piesaista VKKF finansējumu, organizē daudzveidīgas lasīšanas veicināšanas aktivitātes.
- pieredzes trūkums plaša mēroga projektu izstrādē,

✓ **citi aktuāli jautājumi**

- Lietotāju paaudzes novecošanās, līdz ar to aktuāla bērnu un jauniešu (Z paaudzes) pastiprināta piesaiste bibliotēkās.
- iedzīvotāju skaita samazināšanās ietekmē bibliotēkas pakalpojumu rādītāju izmantošanas dinamiku,
- bibliotekāru papildus pienākumi, nepieciešamas jaunas iemaņas un zināšanu papildināšana,

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

1. 1. Situācijas apraksts

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Līvānu novada pašvaldības teritoriālajā iedalījumā ietilpst Līvānu pilsēta un pieci pagasti. Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra datiem 2023.gada 7.jūlijā Līvānu pilsētā reģistrēti 7355 iedzīvotāji, no tiem 1205 vecumā līdz 18 gadiem.

Līvānu iedzīvotājus apkalpo LNCB. Līvānu novada lasītājiem izsniegtas vienotās lasītāju kartes. Tas nozīmē, ka ikviens mūsu bibliotēkās reģistrēts apmeklētājs ir vienlīdz tiesīgs būt jebkuras novada bibliotēkas apmeklētājs.

LNCB ir Līvānu novada pašvaldības izveidota pastarpinātas Kultūras, tūrisma un sporta pārvaldes iestāde. Tā darbības galvenais pamats ir Līvānu novada domes apstiprināts nolikums, vadās pēc valstī un pašvaldībā pieņemtajiem likumiem, normatīvajiem aktiem un noteikumiem, un atbilstoši izstrādātajai Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai.

LNCB pakalpojumu pieejamība lietotājiem nodrošināta piecas dienas nedēļā – darba dienās, sākot no otrdienas no plkst.12.00 līdz 19.00, sestdienās no plkst.9.00 līdz 16.00, tumšajos ziemas mēnešos no novembra līdz februārim ieskaitot, bibliotēkā apkalpo lietotājus no plkst.11.00 līdz 18.00, jo pēc plkst.18.00 ziemā mazs apmeklētāju skaits bibliotēkā. Bibliotēka apkalpo lietotājus sestdienās, lai LNCB pakalpojumus varētu izmantot strādājošie, kuru darbalaiks neļauj apmeklēt bibliotēku darba dienās, un studenti, kuri brīvdienās atgriežas savās dzīvesvietās.

Informācija par padotībā esošajām bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem

LNCB veic reģiona galvenās bibliotēkas (turpmāk tekstā RGB) un vietējās nozīmes bibliotēkas funkcijas. Tā darbojas kā administrējošs, koordinējošs un metodiskais centrs bibliotēkas struktūrvienībām:

- Jaunsilavu filiālbibliotēkai,
- Rīta filiālbibliotēkai,
- Rožupes filiālbibliotēkai,
- Rudzātu filiālbibliotēkai,
- Sutru filiālbibliotēkai
- Turku pagasta filiālbibliotēkai.

RGB funkcijās ietilpst arī kopkataloga darbības nodrošināšana BIS Alise Līvānu novada izglītības iestāžu bibliotēku un Augšdaugavas novada Ilūkstes reģiona 9 publisko un Ilūkstes Raiņa vidusskolas bibliotēkās.

Nolūkā uzlabot bibliotēku pakalpojumu kvalitāti un pieejamību, LNCB Līvānos nodrošina ārējā apkalpošanas punkta darbību jauniešu iniciatīvas centrā “Kvartāls”.

Bibliotēkas sadarbības modelis

LNCB darbību finansē no Līvānu novada pašvaldības budžeta līdzekļiem. Bibliotēkai ir sava budžeta tāme, ko apstiprina Pašvaldības dome. Šāda modeļa iestrādes turpinās jau ilgāku laiku un nav nepieciešamība ko mainīt.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

1. 2. Izmaiņas bibliotēku darbībā

2023. gada 1. jūlijā veiktas izmaiņas LNCB struktūrā: Krājuma komplektēšanas un apstrādes nodaļa un Bibliogrāfijas nodaļa apvienotas, izveidojot Informācijas resursu attīstības nodaļu.

[LNCB struktūru](#) veido:

- Administrācijas nodaļa,
- Lietotāju apkalpošanas nodaļa, kurā bibliotekāro darbu veic:
 - lietotāju apkalpošanas nodaļas vadītāja,
 - vecākais bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem,
 - lietotāju apkalpošanas nodaļas bibliotekārs,
 - bibliotēku informācijas speciālists.
- Informācijas resursu attīstības nodaļa, kurā bibliotekāro darbu veic:
 - informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja,
 - vecākais bibliogrāfs – novadpētniecības speciālists,
 - vecākais bibliotekārs krājuma komplektēšanas un apstrādes darbā,
 - informācijas resursu attīstības nodaļas bibliotekārs
- Jaunsilavu bibliotēka,
- Rīta bibliotēka,
- Rožupes bibliotēka,

- Rudzātu bibliotēka,
- Sutru bibliotēka,
- Turku pagasta bibliotēka,

Pārskata periodā mainīts Līvānu novada Centrālās bibliotēkas nolikums, apstiprināts ar Līvānu novada domes 2023.gada 25.maija sēdes lēmumu. [Nolikums](#) stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

1. 3. **Paveiktais no bibliotēkas stratēģijā definētajiem uzdevumiem**

- Saskaņā ar 2022. gada 1. februārī noslēgto Vienošanos par sadarbību ar Augšdaugavas novada pašvaldības centrālo administrāciju, Līvānu novada Centrālā bibliotēka kā RGB turpina nodrošināt reģiona kopakataloga uzturēšanu,

- IKT modernizācija LNCB notiek pakāpeniski, atkarībā no finansiālajām iespējām bibliotēkas budžeta robežās,

Bibliotēkas stratēģiskā plāna darbības mērķu un uzdevumu sadaļā definēti 6 virzieni. Izvērtējot pārskata perioda darbu, konstatēta atbilstība izstrādātajam plānam:

- *Attīstīt bibliotēku kā nozīmīgu sabiedrības saskarsmes centru* – bibliotēkā organizēti pasākumi un izstādes, tikšanās, radošās darbnīcas dažādām apmeklētāju mērķgrupām.
- *Attīstīt Līvānu novada publiskās bibliotēkas par vietu mūžizglītībai un pašmācībai* – novada bibliotēkas nodrošina brīvu pieeju ticama satura informācijai, ko nodrošina krājuma komplektēšana ar kvalitatīvu nozaru literatūru, datu bāzu abonēšana. Pēc vajadzības tiek sniegtas konsultācijas IT un e-pakalpojumu izmantošanā un komunikācijā sociālajos tīklos. Lietotājiem iecienītākas ir individuālas konsultācijas.
- *Nodrošināt sabiedrībā interesi par grāmatu, veicinot lasīšanu un informācijpratību bērnu un jauniešu vidū* – viena no bibliotēkas apmeklētāju mērķgrupām ir bērni un jaunieši. LNCB 19% no kopējā jaunieguvumu skaita paredzēti bērniem un jauniešiem. Lasītveicināšanas nolūkā tiek veidotas izstādes, organizēti pasākumi, ekskursijas uz bibliotēku, dalība citu iestāžu organizētajās aktivitātēs (“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļās lasīšanas sacensības”, “Grāmatu starts”). 2023. gadā VKKF atbalstīja LNCB iesniegto projektu “Rakstnieks runā ar lasītāju”, kas orientēts bērnu un jauniešu auditorijai.
- *Pilnveidot Līvānu novada publisko bibliotēku apmeklētāju apkalpošanas servisu* – bibliotēka – vieta, kur sniedz ne vien tradicionālos pakalpojumus, bet tiek nodrošināta arī valsts un pašvaldības e-pakalpojumu izpilde. Tiek piedāvāti kopēšanas, datorizdrukas, skenēšanas un eparaksta pakalpojumi.
- *Aktualizēt un veicināt novadpētniecības materiālu pieejamību visās Līvānu novada publiskajās*

Bibliotēkās – turpinās novadpētniecības materiālu papildināšana, sistematizēšana, aprakstu veidošana un pievienošana LNCB veidotajai datu bāzei “Līvānu novads”. Lai nodrošinātu novadpētniecības resursu attālinātu izmantošanu drukātā formāta materiāli tiek digitalizēti. Bibliotēkā tiek veidotas novadpētniecības materiālu izstādes un izstāžu cikli, pasākumi, tikšanās un intervijas.

- *Attīstīt bibliotekāro darbinieku kompetences, paaugstinot viņu kvalifikāciju un veidojot bibliotēku par mūsdienīgu un nozīmīgu profesionālās informācijas, metodiskās palīdzības un izglītības centru novadā un reģionā.* LNCB strādā 10 darbinieki, no tiem 8 ar speciālo profesionālo izglītību. Profesionālās zināšanas darbinieki papildina un pilnveido piedāvātajos izglītošanās pasākumos klātienē un attālināti. Savukārt praktiskas darba metodes apgūst pieredzes apmaiņas braucienos.

1. 4. Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā

Kā viens no mērķiem Līvānu novada stratēģijas attīstības plānā definēta prasmju un iemaņu apguves pasākumu īstenošana dažādām mērķgrupām Līvānu novadā. Mērķu īstenošanai ir vairākas novadā darbojošās iestādes un institūcijas. Bibliotēka, sadarbībā ar tām, ir izrādījusi aktīvu iniciatīvu mūžizglītības un pašīstenošanās pasākumu, darba iemaņu, prasmju un personīgās individualitātes attīstības nodrošināšanā vietējā sabiedrības kopienā. Šo iniciatīvu izpausmes veidi ir:

- krājuma papildināšana ar augstvērtīga, ticama satura dokumentiem,
- piedāvāti e-pakalpojumu risinājumi,
- sniegtas konsultācijas individuāli un elektroniski,
- lietotājiem piedāvāti bibliotēkā veidoti informatīvi materiāli,
- organizēti informatīvi izglītojoši pasākumi, radošās darbnīcas, tikšanās ar dažādu jomu pārstāvjiem, aptvertas visas lietotāju mērķgrupas.

1. 5. Bibliotēkas akreditācija

LNCB 2023. gada jūnijā notika akreditācija. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija, izvērtējot LNCB bibliotēkas atbilstību reģiona galvenās bibliotēkas statusam sniegusi atzinumu atkārtoti akreditēt reģiona galvenās bibliotēkas statusā. Gatavojoties akreditācijai, bibliotēka sagatavoja iesniedzamo dokumentu paketi. LNCB akreditācija notika klātienē.

Vērtējuma komisijas ieteikumi ir sekojoši:

- aktualizēt Līvānu novada Centrālā bibliotēkas filiālbibliotēku reglamentus,
- aktivizēt profesionālās pilnveides pasākumu un mācību rīkošanu,
- pārdomāt nozaru krājuma izvietojumu un kārtojumu,

- izvietot informatīvas norādes nozaru literatūras plauktiem,
- lai vieglāk orientēties bibliotēkas krājumā, ieteicams iegādāties plauktu daleņus,
- labiekārtot Bērnu un jauniešu zonu ar vecumam un interesēm atbilstošu vietu un aprīkojumu,
- rast iespēju Bērnu literatūras nodaļā iegādāties žurnālu plauktu un informatīvo ekrānu.

Akreditācijas norises laikā tika vērtēts bibliotēkas ēku, telpu un krājuma stāvoklis, finansiālais un materiālais nodrošinājums, bibliotēkas pakalpojumi, darbinieku kvalifikācija un citi bibliotēkas attīstībai nozīmīgi kritēriji. Kopumā LNCB darbs tika novērtēts pozitīvi. Īpaši tika uzteikta iepriekšējās akreditācijas atzinumos ieteikto ieteikumu izpilde: bibliotēkas infrastruktūras sakārtošana, dažādu aktivitāšu organizēšana, sadarbība ar vietējo kopienu, publicitāte sociālajos tīklos.

Pēc ieteikumu apkopojuma var izdarīt secinājumus, ka bibliotēkā īpaši uzmanība jāpievērš:

- apmeklētāju viedokļu uzzināšanai,
- novadpētniecības materiālu digitalizēšanai,
- krājuma satura izvērtēšanai,
- pasākumu organizēšanai,
- datu bāzu popularizēšanai.

Pārējie ieteikumi – uzlabot tehnoloģisko iekārtu nodrošinājumu, telpu funkcionālo stāvokli – lielā mērā atkarīgi no finansiālā nodrošinājuma iestādēs.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēkas izdevumi” LNCB

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Izdevumi kopā (EUR)	161644	162327	173370	+0,4%; +6,8%
Darbinieku atalgojums (bruto)	147156	144154	156374	-2,0%; +8,5%
Krājuma komplektēšana	16165	18173	16996	+12,4%; -6,5%

Pašvaldības finansējums nodrošina visus bibliotēkas pakalpojumus, tai skaitā arī EBSCO datubāzes abonēšanu. Interneta, Letonikas un Lursoft laikrakstu bibliotēkas News.lv datu bāzu abonēšanu finansē valsts – mērķdotācija. Lasītveicināšanas mērķprogrammu finansējumu grāmatu iegādei arī nodrošina valsts. Tikšanās pasākumu ar rakstniekiem, dzejniekiem īstenošanai tiek piesaistīts VKKF finansējums.

Ieņēmumu daļa LNCB no maksas pakalpojumiem pārskata gadā par dokumentu kopēšanu un datorizdruku - 453,28 EUR.

Kopējie izdevumi bibliotēkas darba nodrošināšanai - pēdējos gados vērojama neliela augšupejoša tendence. Salīdzinot ar 2022. gadu palielinājušies par 6,8%.

Darbinieku atalgojums palielinājies par 8,5%, no novembra tika paaugstināta mēnešalga pašvaldības iestādēs strādājošajiem.

Finansējuma dinamika krājuma komplektēšanai mainīga. Iepriekšējā periodā pieaugoša, 2023. gadā samazinājums par 6,5%.

Pārskata periodā darbiniekiem tika veikta obligātā veselības pārbaude. No bibliotēkai piešķirtā finansējuma tika apmaksāti izmeklējumu izdevumi un kompensācija brillu iegādei.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

3.1. Telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

LNCB telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi netika veikti

3.2. Telpu paplašināšana

LNCB telpu paplašināšanas darbi netika veikti.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

LNCB remontdarbi pārskata periodā nav veikti, jo bibliotēka izvietota 2011. gadā renovētā ēkā.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

LNCB darbība tiek nodrošināta ar 30 datoriem.

- Lietotājiem:
 - 19 datori,
 - 1 printeris,
 - 1 skeneris,
 - 1 kopējamā iekārta,
 - 4 multifunkcionālā iekārta.
- Personālam:
- 11 datori .

Bibliotēkas darbību nodrošina 2 serveri. Bibliotēkas IKT stāvoklis ir apmierinošs, nodrošina pakalpojumu funkcijas. Materiāli tehniskā bāze ik gadu tiek uzlabota ar 3 jauniem datoriem. Pārskata periodā iegādāti 3 datori, tai skaitā 2 darbiniekiem un 1 lietotājiem un norakstīti 3 datori, tai skaitā 2 darbiniekiem un 1 lietotājiem.

LNCB aprīkota ar drošības vārtiem, kas veic apmeklētāju uzskaiti un reaģē uz neizsniegto bibliotēkas krājuma materiālu iznešanu. Lasītāji veiksmīgi izmanto automātisko grāmatu izņemšanas/nodošanas ierīci.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pašapkalpošanās grāmatu reģistrācijas iekārtai M3 "SelfCheeck"V4 tika veikts iekārtas jauninājums-papildus elements.

4. Personāls

4.1. Personāla raksturojums

LNCB Līvānu novadā bibliotēkās nodarbināti 10 darbinieki, no tiem:

8 ar bibliotekāro izglītību, no tiem:

- 3 ar maģistra grādu
- 1 ar bakalaura grādu,
- 2 ar 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību,
- 2 ar vidējo profesionālo izglītību
- 1 ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.) citā jomā,
- 1 ar vispārējo vidējo izglītību,

Datortīklu uzturēšanas administratoram ir pilna slodze, bet tehniskajam personālam: 1 apkopējai ir pilna slodze, 1 apkopējai - 0,9 darba slodzes.

Pārskata periodā līdz ar struktūrvienību maiņu, tika veiktas izmaiņas LNCB nodaļu darbinieku amatu nosaukumos un pienākumos.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Par veiksmīgu projektu realizāciju, finansējuma piesaisti un iedzīvotāju iesaisti kultūras procesos augsto pašvaldības novērtējumu “Gada balva kultūrā 2023” saņēma Lietotāju apkalpošanas nodaļas vadītāja.

“Gada balva kultūrā 2023” pašvaldības novērtējumu saņem mūsu novada publiskās bibliotēkas. Līvānu novada pašvaldība atzinīgi novērtēja bibliotēku centienus un veikumu, pasākumā pasniedzot pateicības balvas par bibliotēku atbilstību akreditācijas prasībām.

LNCB direktore nominēta “Gada darbinieks 2023” titulam par mērķtiecīgu un radošu veikumu novada publisko bibliotēku darba attīstībā un veiksmīgu darba organizāciju.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

LNCB personāla attīstībai izlietoti 291 EUR, tai skaitā 39 EUR teorētisko zināšanu apguvei, 150 EUR komandējumiem un 102 EUR transporta izdevumiem.

4.4. Profesionālās pilnveides pasākumi

LNCB darbinieces pārskata periodā piedalījās kopā 45 profesionālās pilnveides pasākumos, kas sastāda 207 stundas. Daļība minētajos pasākumos lielākoties notikusi attālināti. Tā ir sava veida resursu ekonomija – ietaupās laiks un līdzekļi.

Informācijas resursu attīstības nodaļas bibliotekāre 2023. gadā ir uzsākusi LBB organizēto mācību ciklu “Mēs savai kopienai”, kas turpināsies arī 2024. gadā.

2023. gadā informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja pabeidza mācību ciklu “Bibliotekāru kompetenču pilnveides programma “Medijpratības meistari””.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi” LNCB un filiālēs kopā

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti (K/A)
1.	12.01.2023	Līvāni	Līvānu novada pašvaldība	Pašvaldības aktualitātes, tehnisko projektu idejas	3	K
2.	13.01.2023	Līvāni	Līvānu novada pašvaldība	Ievadinstruktažas seminārs par dokumentiem pamatlīdzekļu uzskaitē	2	K
3.	19.01.2023	Tiešsaistē	Rīgas Stradiņa universitāte	Kritiskā lasīšana kā ikdienas prasme. I. Skultes lekcija	1	A

4.	23.01.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Informatīva sanāksme-aktuāli jautājumi	3	K
5.	23.01.2023	Platforma Zoom	Valsts, pašvaldības VKAC	Mācības jaunajiem apkalpošanas speciālistiem	8	A
6.	24.01.2023	Platforma Zoom	VARAM Valsts pārvaldespakalpojumu attīstības departaments	Mācību programma VPVKAC klientu apkalpošanas speciālistiem	4	A
7.	25.01.2023	Platforma Zoom	VARAM	Mācību programma jaunajiem VPVKAC klientu apkalpošanas speciālistiem	4	A
8.	26.01.2023	Platforma Zoom	VARAM	Mācību programma jaunajiem VPVKAC klientu apkalpošanas speciālistiem	3	A
9.	Februāris, 2023	Platforma Zoom	VPVKAC	E-paraksts	1	A
10.	08.02. 2023	Tiešsaistē	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Četru līdz septiņu gadu vecu bērnu digitālā drošība internetā.	2	A
11.	02.02.2023	Tiešsaistes vebinārs	Kultūras informācijas sistēmu centrs	KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām	3	A
12.	02.02.2023	Tiešsaistē	LNCB, sadarbībā ar RSU Komunikācijas fak.	Vai sociālo mediju vidē skaidrāk nozīmē labāk?	1	A
13.	07.02.2023	Tiešsaistē	LNB Kompetenču attīstības centrs	Neformālās izglītības programma "Lietotāju apkalpošana bibliotēkā"	5	A
14.	08.02.2023	Tiešsaistē	LNB Bibliotēku attīstības centrs sadarbībā ar Tet	Medijpratība, Tet skoliņa Izglītojošs seminārs par medijpratību 4 līdz 7 gadus veciem bērniem	2	A

15.	08.02.2023	Platforma Zoom	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	VPVKAC jauno darbinieku mācībām par Uzņēmumu reģistra sniegtajiem pakalpojumiem	3	A
16.	09.02.2023	Platforma Zoom	VARAM Valsts pārvaldes pakalpojumu attīstības departaments	Mācību programma VPVKAC klientu apkalpošanas speciālistiem	4	A
17.	16.02.2023	Tiešsaiste	Latvijas Nacionālais vēstures muzejs Latvijas bibliotēku portāls	Latvijas Nacionālā vēstures muzeja iesaiste platformā "Gadsimta stāsti" un tās sniegtās iespējas novadpētniecībā	2	A
18.	21.02.2023	Līvāni	Līvānu novada pašvaldība	Par ugunsdrošību iestādēs. Instruktaža, praktiska balonu lietošana	2	K
19.	22.02.2023	Platforma Zoom	LNB Bērnu literatūras centrs	Skaļās lasīšanas sacensību tīmekļseminārs	4	A
20.	27.02.2023	Tīmekļseminārs	LNB, LR KM	"Finanšu prātība, medijprātība un bibliotēkas"	4	A
21.	Marts, 2023		LNB	Kā tehnoloģijas apgūt viegli un ātri	1	A
22.	09.03.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Sanāksme. Pašvaldības un kultūras aktualitātes	2	K
23.	20.03.2023	Līvāni	Līvānu novada Centrālā bibliotēka	Seminārs Līvānu novada bibliotekāriem	4	K
24.	31.03.2023	Tiešsaistē	Datorzinību centrs	Kā tehnoloģijas apgūt viegli un ātri? Word, PowerPoint un Outlook	1	A
25.	05.04.2023	Tiešsaistē	Datorzinību centrs	Kā tehnoloģijas apgūt viegli un ātri? Microsoft Excel	3	A

26.	06.04.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Līvānu novada kultūras darbinieku sanāksme	3	K
27.	19.04.2023		LNB	“Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkām”	4	A
28.	19.04.2023		Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Bibliotēkas virtuālo izstāžu veidošana teorijā un praksē	4	A
29.	20.04.2023	Tiešsaistē	Tietoevry Latvia	BIS ALISE pamatkursi “Informācijas meklēšana un cirkulācija”	8	A
30.	21.04.2023	Rīga	LNB Bērnu literatūras centrs	Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem "Sāksim ar alfabētu"	4	K
31.	25.04.2023	Facebook	Latvijas Bibliotēkāju biedrība	Latvijas Bibliotēku festivāls 2023 “Svinam kopā! LBB 100”	3	A
32.	28.04.2023	Tiešsaistē	KISC	Vienotajā bibliotēku tīklā pieejamie kultūras resursi. E-pakalpojumi saziņai ar valsts pārvaldi	4	A
33.	10.05.2023	Tiešsaistē	LVRTC, Una Jirgensone	“e-paraksta rīki un to izmantošanas iespējas”	1	A
34.	11.05.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Sanāksme. Aktualitātes, Canva	4	K
35.	30.05.2023	Rīga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Bibliotēkāju kompetenču pilnveides programma "Medijpratības meistari"	20	K
36.	01.06.2023		Eiropas tālmācības centrs	Neformālās izglītības programma: 18_11_M_Digitāla un interaktīva satura izstrāde	80	A
37.	06.06.2023	Platforma Zoom	VARAM	Seminārs digitālajiem aģentiem un līderiem par aktualitātēm e-pakalpojumu jomā	3	A

38.	08.06.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Sanāksme. Pasākumi vasarā	3	K
39.	26.07.2023	Vebinārs	JSPA, Lelde Vaivode	Darbs ar jaunatni pašvaldībā: izaicinājumi, sadarbība, nacionālā un starptautiskā pieredze	1	A
40.	30.08.2023	Rudzāti	Preiļu-Līvānu partnerība "Kūpā"	Dārza svētki Rudzātos – Dienvidlatgale ceļā uz iedzīvotāju līdzdalību	2	K
41.	01.09.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Informatīva sanāksme-aktuāli jautājumi	3	K
42.	19.09.2023	Platforma Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkām	3	A
43.	20.09.2023	Platforma Zoom	Latgales plānošanas reģions	Seminārs "Dizaina domāšana"	3	A
44.	20.09.2023	Līvāni	Līvānu novada pašvaldība	Programmas HOP lietošana	2	K
45.	28.09.2023	Pļaviņas, Rīga	Līvānu novada Centrālā bibliotēka	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Pļaviņu bibliotēku un LU Zinātņu mājas bibliotēku	4	K
46.	01.10.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Informatīva sanāksme-aktuāli jautājumi	3	K
47.	01.10.2023	Tiešsaiste	Bibliotēku attīstības centrs	Medijpratības nedēļas ievadseminārs	3	A
48.	05.10.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Vizuālās identitātes vadlīnijas	3	K

49.	12.10.2023	Tiešsaiste	Izglītības un zinātņu ministrija	Tiešsaistes seminārs "Prasmju nākotnei"	2	A
50.	18.10.2023	Tiešsaiste	Madonas novada bibliotēka, LNB	Madonā lasa, pēta un raksta: Madonas novads literatūras pētījumos, rakstnieku dzīvē un daiļradē; Teātris cauri laikiem un novadiem	4	A
51.	24.10.2023	Tīmekļseminārs Platforma Zoom	LU bibliotēka	Sabiedriskā zinātne: pētnieku un sabiedrības mijiedarbība pētniecības procesā	1	A
52.	01.11.2023	Rīga	Tietoevry Latvia	Padziļinātie kursi "Komplektēšana"	8	K
53.	03.11.2023	Tiešsaiste	SIA Tieto Evry	BIS Alise padziļinātie kursi "Sistēmas Alise pārvaldība"	8	A
54.	23.11.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Darba aktualitātes. Aktuāla informācija	3	K
55.	23.11.2023	Tiešsaiste	LNB	Medijpratība pirmsskolai	3	A
56.	03.11.2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Vizuālā komunikācija sociālajos tīklos	5	K
57.	07.11.2023	Platforma Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs par medijpratību pirmsskolā "Bērnu digitālā drošība internetā"	3	A
58.	23.11.2023	Platforma Zoom	VARAM, Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru klientu apkalpošanas speciālistu praktiskās mācības	4	A

59.	05.12.2023	Tiešsaistē	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Tiešsaistes seminārs “Drošība digitālajā vidē”	3	A
60.	05.12.2023	Platforma Zoom	VARAM	Seminārs digitālajiem aģentiem un līderiem par aktualitātēm e-risinājumu jomā	2	A
61.	07.12.2023	Līvāni	Līvānu novada Centrālā bibliotēka	Seminārs Līvānu novada bibliotekāriem	7	K
62.	14.12.2023	MS Teams	Tietoevry Latvia	Jaunais Alise lasītāju katalogs un tā demonstrācija	1	A
63.	19.04.2023.	Tiešsaistē MS Teams	Rēzeknes pilsētas centrālā bibliotēka	Bibliotēkas virtuālo izstāžu veidošana teorijā un praksē	4	A
64.	23.11.2023.	Platforma Zoom	VARAM, Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Klientu apkalpošanas speciālistu praktiskās mācības	4	A
65.	25.01.203	Tiešsaistē	PMLP, Ž. Semenjuka	PMLP pārziņā esošie e-pakalpojumi. Izmantošana.	3	A
66.	Decembris, 2023	Līvāni	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Darba aktualitātes. Aktuāla informācija	2	K
KOPĀ					307	

4. 5. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

LNCB pēc pašas vēlēšanās direktores vietniece mainīja amatu, pārejot darbā Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas nodaļas bibliotēku informācijas speciālista amatā. Direktores vietnieces amatu ieņem bibliotekāre bez pieredzes metodiskajā darbā.

LNCB darbinieku kolektīva vidējais vecums ir salīdzinoši liels. Iespējams jaunās paaudzes darbinieki būtu radošāki, ar inovatīvāku pieeju procesiem.

Bibliotekāriem jāturpina izglītoties profesionālajā jomā. Laiks, attālums, finanšu resursi – tie ir daži no traucējošiem aspektiem, lai darbinieki ar izglītību citās jomās pārkvalificētos bibliotekāra specialitātē.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

LNCB mērķis ir popularizēt pakalpojumu piedāvājumu vietējā sabiedrībā, veicināt esošo un jaunu lasītāju izglītošanu, aktivizēt iedzīvotāju vēlmi lasīt, nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu daudzveidību, akcentēt bibliotēkas lomu sabiedrībā un bagātināt savas apkārtnes kultūras dzīvi.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra datiem 2023. gada 7. jūlijā Līvānu pilsētā reģistrēti 7355 iedzīvotāji, no tiem 1205 vecumā līdz 18 gadiem.

LNCB pakalpojumu pieejamība lietotājiem nodrošināta piecas dienas nedēļā – darba dienās, sākot no otrdienas no plkst.12.00 līdz 19.00, sestdienās no plkst.9.00 līdz 16.00, lai pakalpojumus varētu izmantot strādājošie, kuru darbalaiks neļauj apmeklēt bibliotēku darba dienās, un studenti, kuri brīvdienās atbrauc pie vecākiem. Tumšajos ziemas mēnešos no novembra līdz februārim ieskaitot, bibliotēkā apkalpo lietotājus no plkst.11.00 līdz 18.00, jo pēc plkst.18.00 šajā periodā mazs apmeklētāju skaits.

5.1. Galvenie rādītāji

LNCB pamatrādītāji salīdzinot ar 2022. gadu:

- reģistrēto lietotāju skaits palielinājies par 105 lietotājiem,
 - tai skaitā 51 pieaugušais,
- bibliotēkas fizisko apmeklējums skaits palielinājies par 2136 vienībām,
 - tai skaitā 11366 pieaugušais.

Bibliotēkas fizisko apmeklējumu kopskaits - uzskaitot bibliotēkas apmeklējums un bibliotēkas organizēto pasākumu un izstāžu uzskaitīto apmeklētāju skaits (1343), jo izstādes un pasākumi notiek Straumes zālē ar atsevišķu ieeju vai pie bibliotēkas skvērā.

Fizisko apmeklējumu skaits ir palielinājies tāpēc, ka beigušies Covid-19 ierobežojumi, lietotāji labprāt atkal lasa žurnālus un avīzes bibliotēkā, brīvi izvēloties vietu lasīšanai.

Izsniegumu skaits samazinājies par 1068 izdevumiem.

No 1. aprīļa tika atcelta lielākā daļa Covid-19 epidemioloģiskās drošības pasākumu. Lasītāji pamazām sāka atgriezties ierastajā ritmā. 2022. gadā Covid-19 ietekmē lasītāji vairumā ņēma uz mājām periodiskos izdevumus, jo citas izklaides bija ierobežotas. Daudzi lasītāji apgalvoja, ka krāsainie žurnāli mazina psiholoģisko spriedzi. Pārskata gadā interese par žurnāliem ir mazinājusies, jo Covid-19 ierobežojumi ir beigušies un iedzīvotājiem ir vairāk iespēju apmeklēt pasākumus.

LNCB lietotāji bieži lūdz pagarināt izdevumu lietošanas laiku un pasūta grāmatas pa telefonu, motivējot savu rīcību, ar to, ka pašam nav jāmeklē katalogā, nav jāpiepūlas un viss notiek ātri. Attālinātos

bibliotēkas pakalpojumus izmanto jaunāka gadagājuma lietotāji – strādājošie, skolēni un studenti. Nākošajā gadā jāturpina izdevumu attālinātās pasūtīšanas popularizēšana bibliotēkas lietotāju vidū.

Atskaites periodā 1142 lasītājiem:

- pagarinātas 5371 iespiedvienības,
- elektroniski pasūtītas 129 grāmatas.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji” LNCB

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	1601	1507	1622	-6%; +8%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	509	436	490	-14%; +12%
Bibliotēkas apmeklējums	16928	15864	18000	-6% ; +13%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	6605	6064	6634	-8% ; +9%
Virtuālais apmeklējums	159565	9260	129068	2021. un 2022. g. ievadītajiem datiem cita vērtība. Aprēķins nebūs objektīvs
Izsniegums kopā	35086	43204	42136	+19% ; -2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	21415	21849	22085	+2% ; +1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	13632	20745	19654	+34%; -5%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	6086	7774	7826	+22% ; +1%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	21%	22%	23%	+1% ; +1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	40%	34%	41%	-6% ; +7%
Iedzīvotāju skaits	7655	7547	7355	-1% ; -3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1267	1288	1205	+1% ; -6%

Izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra dati.

Analizējot kopējo izsniegumu 2023. gadā izsniegti:

- latviešu valodā 83.54%,
- krievu valodā 15.76%,
- citās valodās (angļu) – 0. 7% izdevumi.
- 11% no visiem izsniegtajiem izdevumiem ir latviešu oriģinālliteratūra – daiļliteratūra un nozaru literatūra. Ņemot vērā, ka Līvāni ir multikulturāla pilsēta, grāmatu izsniegums latviešu valodā uzskatāms kā ļoti labs.

5. 2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

LNCB pārskata periodā realizētas jaunas darba formas:

- netradicionāli pasākumi:
 - muzicējošo lasītāju koncerts,
 - Ziemassvētku tirdziņš.
- Bibliotekāro pakalpojumu pilnveidošana:
 - svētku un izejamo dienu abonements - iespieddarbu un citu materiālu ar statusu "Tikai lasītavā" izsniegšana uz mājām pēc bibliotēkas slēgšanas darba dienas beigās vai uz svētku un izejamām dienām līdz nākošās darba dienas rītam.
- attālināto pakalpojumu pilnveidošana:
 - iespēja attālināti reģistrēties bibliotēkā, iesniedzot [Lietotāju reģistrācijas lapu](#).

Bez ierobežojumiem turpinājās jau ierasto bezmaksas un maksas pakalpojumu piedāvājums. Galvenais uzdevums ir attīstīt bibliotēkas pakalpojumus gan tradicionālajiem bibliotēkas apmeklētājiem, gan attālinātiem bibliotēkas lietotājiem.

Nākotnē uzmanība jāvelta tās sabiedrības daļai, kas bibliotēku neizmanto, īpaši jaunajai paaudzei.

5. 3. Bibliomāts

LNCB grāmatu pakomātu pakalpojums nav pieejams.

5. 4. E-grāmatu bibliotēka

LNCB kā reģiona bibliotēka apkopojusi statistiku “3TD e-grāmatu bibliotēka” 2023. gadā:

- reģistrēts 61 lasītājs, par 5% vairāk kā 2022. gadā,
- izsniegtas 177 grāmatas, par 4% mazāk kā 2022. gadā.

Popularizēšanas nolūkā tika pielietotas sekojošas metodes:

- apmeklētāji informēti un sniegtas konsultācijas individuāli par “3td e-grāmatu bibliotēka”,
- izveidoti bukleti un skrejlapas par pierēģistēšanās un izmantošanas gaitu,
- reģistrējot un pārreģistrējot apmeklētājus, izsniegti individuālie autorizācijas dati.

Lai sasniegtu mērķauditoriju, kas nav bibliotēkas lietotāji:

- veidoti dažādi publicitātes materiāli LNCB mājas lapā un sociālajos tīklos,
- bibliotēkas tīmekļa vietnē tika publicēts video –instrukcija par 3td.lv un tās izmantošanu,
- lai piesaistītu vairāk lietotāju e-grāmatu lasīšanai, elektroniskajā kopkatalogā pie 607 grāmatu aprakstiem tika pievienotas “3TD e-grāmatu bibliotēkas” saites.

Izvēle lasīt grāmatas elektroniski nav liela. Jāturpina e-grāmatu popularizēšana iedzīvotāju vidū. Lietotāji savu izvēli lasīt iespieddarbus drukātā formātā pamato ar to, ka IT viņus nesaista un nav attiecīga

aprikojuma. Tie ir pārsvarā seniori. Vēl kā pamatojumu min redzes problēmas un vēlmi apmeklēt bibliotēku. Jaunie vecāki uzsver, ka jārāda piemērs bērniem, jo patika lasīt grāmatas sākas no bērnības, kopā ar ģimeni.

E-grāmatu piedāvājums autorizēto lietotāju skaitu neietekmē. LNCB iepriekšējā gadā tika piešķirti autorizācijas dati jau reģistrētajiem lietotājiem. Bet jaunie lietotāji šos datus saņem reģistrējoties bibliotēkā. Iedzīvotāji izmanto attālināto reģistrēšanās iespēju. Pieļaujams, ka tie varētu būt ārzemēs dzīvojošie Līvānu novada iedzīvotāji, kas vēlas lasīt oriģinālliteratūru vai grāmatas latviešu valodā.

“E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” LNCB

	2021	2022	2023
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	69	58	61

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” reģionā

	2021	2022	2023
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	179	184	195
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	24	5	11
E-grāmatu bibliotēkas izniegums kopā	1048	1233	1410
E-grāmatu bibliotēkas izniegums pārskata periodā	322	185	177

Lai popularizētu e-grāmatu izmantošanu, bibliotēkās izvietoti plakāti, bukleti un infografikas veidā sagatavotas pieslēgšanās un izmantošanas instrukcijas. Lietotāji tiek pamudināti individuāli. Jaunajiem lietotājiem tiek izsniegta aploksne ar pieejas datiem un iepriekš sagatavotiem informatīvajiem materiāliem. Grāmatu lasīšana tiešsaistē Līvānu novada bibliotēkās nav īpaši populāra, priekšroka tiek dota drukātā formāta grāmatām.

5. 5. Viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti

LNCB 2023. gadā apjomīgāka lasītāju interešu izpēte netika veikta.

Pēc pasākumiem organizatori aptaujā dalībniekus, lai uzzinātu viņu viedokļus un ieteikumus.

Jaunu lasītāju piesaiste notiek dažādojot pasākumu piedāvājumu: uzrunājot atsevišķas mērķgrupas, bet ļaujot izvēlēties ikvienam sev vajadzīgo no piedāvājumu klāsta.

5. 6. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

LNCB Bibliotēkas infrastruktūra ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām - ēkas centrālā ieeja un Straumes zāles durvis ir piemērotas lietotājiem ar īpašām vajadzībām - ratiņkrēsla iebraukšanai bibliotēkā, ir sanitārais mezgls cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Visu telpu aprīkojums ir plānots tā, lai telpās (arī starp grāmatu plauktiem) varētu pārvietoties cilvēki ratiņkrēslos vai ar kruķiem.

Daudzi cilvēki ar sevišķām vajadzībām bez asistenta palīdzības fiziski nespēj apmeklēt bibliotēku, tāpēc personas ar sevišķām vajadzībām pasūta grāmatas attālināti un viņu tuvinieki nogādā uz mājām izvēlēto literatūru. Vajadzības gadījumā bibliotekāres pēc lasītāju pieprasījuma nepieciešamo literatūru no otrā un trešā stāva nogādā pirmajā stāvā.

Īpaša uzmanība tiek veltīta lietotājiem ar psiholoģiska rakstura problēmām, mierīgi noskaidrojot viņu vajadzības un vēlmes. Jaunajām māmiņām ar bērniem ratiņos iespējams izbraukt starp plauktiem un ne-traucēti izvēlēties grāmatas vai žurnālus.

Slidenā laikā ēkas ārpusē un telpās tiek novietota brīdinājuma zīme "Uzmanību slidens".

Otrā pilsētas galā darbojas ārējais izsniegšanas punkts. Seniori un cilvēki ar sevišķām vajadzībām, kuri dzīvo tajā Līvānu mikrorajonā tiek apkalpoti 2x mēnesī. Tur reģistrēts 21 lasītājs un izsniegtas 647 grāmatas.

5. 7. Pielāgotās literatūras pakalpojums

Tabula "Pielāgotā literatūra LNCB krājumā"

	Grāmatu skaits	Izsniegums 2023
Grāmatas palielinātā drukā	2	0
Grāmatas vieglajā valodā	0	0

Krājumā ir tikai divas grāmatas, kas atbilst pielāgotās literatūras standartam. Tās ir iegādātas iepriekšējos gados. Kopš iegādes grāmatas ir bijušas izsniegtas 35 reizes. 2023. gadā pieprasījums pēc šīm grāmatām nav bijis. Ērtākai grāmatas meklēšanai kopkataloga apraksta sērijas laukā uzrādīts "Lieldruka". Lietotājiem ar dzirdes problēmām piedāvājumā ir 54 klausāmgrāmatas. Bibliotēkā iegādāta ieskaņoto grāmatu zibatmiņa/atskaņotājs.

5. 8. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

LNCB pakalpojumi pieejami visiem cilvēkiem kultūras, radošo interešu un talantu, izglītības, pētniecības, informācijas un komunikācijas nolūkos neatkarīgi no vecuma, dzimuma, sociālā stāvokļa, etniskās piederības, funkcionālā stāvokļa un citām atšķirībām. LNCB krājums ir vispusīgi komplektēts, lai visām lasītāju grupām būtu iespēja izvēlēties sev vajadzīgo literatūru savas personības attīstībai, tālākizglītībai un pilnvērtīgai izklaidei.

Lietotāju grupas:

- ukraiņu bēgļi no Ukrainas kara teritorijas - ir samazinājusies, jo vairāki bēgļi ir atgriezušies dzimtenē. Pieaugušie lasa grāmatas krievu valodā, bērniem iegādāta literatūra ukraiņu valodā,
- strādājošie - izmanto bibliotēkas pakalpojumus savas kvalifikācijas celšanai, lai būtu informēti par savas profesijas jaunumiem, jo daudzi mācās neklātienē, lai lietderīgi pavadītu laiku un izkļaidētos, lasot grāmatas. Šī grupa seko jaunāko grāmatu reklāmai, lasa recenzijas un nāk uz bibliotēku jau ar izvēlēto grāmatu sarakstu vai izmanto attālināto pasūtīšanu,
- sociāli mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas, tostarp seniori un cilvēki ar zemiem ienākumiem - bibliotēka bieži kļūst par vienīgo komunikācijas un izklaides vietu. Viņi nāk uz bibliotēku ar grāmatu sarakstiem vai pasūta pa telefonu vēlamo literatūru. Turpinās tradīcija vairākiem senioriem kopā lasīt avīzes un žurnālus, apspriežot un komentējot izlasīto. Ļoti jūtama sociālā atsvešināšanās mūsu sabiedrībā, cilvēciskas komunikācijas trūkums vecāka gada gājuma lasītāju grupā. Bibliotēkām reizēm nākas būt psihologam, vienkārši uzklaut apmeklētāju. Seniori labprāt apmeklē bibliotēkas pasākumus ciklā "Mūsējie", jo uzlūgtie viesi pārsvarā ir Līvānu novada iedzīvotāji, pazīstami cilvēki. Rakstot projektus VKKF, uzklaut arī senioru domas uzlūgto autoru izvēlē.
- mājsaimnieki/ces – ne visiem ir pieejamas informācijas tehnoloģijas finansiālu iemeslu dēļ. Bibliotēkā viņiem ir iespēja saņemt šo pakalpojumu bez maksas. Bibliotēkās sniedz arī konsultāciju.
- lietotāju grupa, kuri paši neizmanto bibliotēkas piedāvātās tehnoloģijas, vēlas, lai bibliotēkās apkalpo pie grāmatu nodošanas/izsniegšanas automāta un veic citus pakalpojumus, iesaka lasāmo

literatūru. Šī grupa ne vienmēr ir seniori vai cilvēki ar īpašām vajadzībām, viņi vienkārši vēlas, lai viņus apkalpo pēc "pilnas programmas", lai tiktu pievērsta uzmanība viņam kā indivīdam, lai respektētu viņa vēlmes.

- jaunieši, jeb Z paaudze - mērķtiecīgi jāpievēršas šīs auditorijas lasīšanas veicināšanai. Lietotāju apkalpošanas nodaļai ir efektīva, lietderīga un koordinēta sadarbība ar Līvānu novada latviešu valodas un literatūras skolotāju metodisko apvienību. Rakstot projektus Valsts kultūrkapitāla fonda projektu konkursiem literatūras nozarē tiek ņemti vērā skolotāju ieteikumi autoru izvēlē. Bibliotēkas tuvumā atrodas trīs skolas – Līvānu 1.vidusskola, Līvānu pamatskola un Rudzātu vidusskolas filiāle Vakara un maiņu vidusskola, kurās skolēni ir nodrošināti gan ar mācību grāmatām, gan ieteicamo literatūru, tomēr skolēni izmanto LNCB piedāvātās iespējas un plašo grāmatu krājumu skolas uzdevumu pildīšanai. Skolēni arī apmeklēja literāri izglītojošos pasākumus ar Latvijā pazīstamiem rakstniekiem – Arno Jundzi, Jēkabu Kazāku, Ivetu Troaliku un dzejnieku Ivaru Šteinbergu.
- studējošā jaunatne – izmanto un atzinīgi novērtā nozaru literatūras nodaļas krājuma daudzveidību un kvalitāti. Pārsvārā grāmatas iepriekš pasūta attālināti. LNCB krājumu izmanto pat studenti no kaimiņu novadiem.
- jaunās māmiņas - bibliotēku apmeklē kopā ar bērniem, izvēlas grāmatas sev un tad ar bērniem dodas uz Bērnu literatūras nodaļu.

Lasītājiem orientēties telpās palīdz informatīvās norādes - uz sienām, pie griestiem, uz grīdas. Informāciju par plauktos izvietoto krājumu sniedz norādes uz plauktu galiem un plauktos. Bibliotēkā darbojas informatīvais ekrāns, kurš reklamē jaunākās grāmatas un pasākumus, citas bibliotēkas aktivitātes.

5. 9. Uzziņu un informācijas darbs

LNCB uzziņu darbs tika balstīts uz dažādu datu bāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Apmeklētājiem sniegtas konsultācijas bibliotēkas resursu, tai skaitā datu bāzes pieejamībā un e-pakalpojumu iemaņu apgūšanā. Saziņa notiek klātienē un attālināti – telefoniski, rakstiski, e-pastā, sazinoties sociālajos tīklos.

Nozaru literatūras uzziņu pieprasījums aktuāls ir skolēnu, studentu un pedagogu vidū. Vispieprasītākās uzziņas - sabiedriskās zinātnes, tehniskas un medicīnas nozarēs. Pieaug tematiskais uzziņu pieprasījums, kuru izpildei nepieciešams padziļināts informācijas meklēšanas darbs, apkopojot materiālus no bibliotēkas krājuma un izmantojot Latvijas un ārvalstu abonētās pilntekstu datubāzes un citus elektroniskos resursus.

- Sniegto bibliogrāfisko uzziņu skaits saglabājas iepriekšējā gada līmenī,
- e-pakalpojumu uzziņu skaits samazinājies par 18%.

Tam par iemeslu ir:

- VVPKAC centru darbība, kur klientiem pieejami e-pakalpojumi, apmeklētāji aizvien labāk pārvalda e-resursu vidi,
- visas uzziņas netiek fiksētas uzskaites dienasgrāmatā.

5. 10. Bibliotēkas izglītojošā darbība

LNCB aktīvi iesaistās izglītošanā, piedāvā mūžizglītības iespējas. Krājuma resursu izmantošana iespējama pašizglītošanās nolūkā. Lietotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas, piedāvātas nodarbības, bibliotēku darbiniekiem organizēti semināri un lekcijas:

- Digitālas nedēļas kampaņas organizēšana,
- Medijpratības un informācijas nedēļas organizēšana,
- dažādas izglītojošas aktivitātes,
- nodarbības datubāzu izmantošanas apgūvē u.c.

5. 11. Medijpratība

LNCB svarīga loma ir sabiedrības izglītošanā medijpratības un informācijpratības jautājumos, veicinot un uzlabojot kritiskās domāšanas prasmes informācijas, mediju un tehnoloģiju jautājumos. Medijpratības nedēļā pastiprināti aktualizēts šis jautājums – izveidota izstāde “Medijpratība: esi zinošs un pasargāts”, kuru apskatot apmeklētājiem papildus rodas individuāli jautājumi. Darbinieki sniedz norādes uz ticamas un drošas informācijas izguves avotiem. Bibliotekāri darbā izmanto Medijpratības datubāzi. Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja sagatavojusi prezentācija “Medijpratība”, kā atpazīst viltus ziņas. Ar prezentāciju “Aktualitātes medijpratībā” uzstājās LNB Bibliotēku attīstības centra Medijpratības nozares eksperts.

5. 12. Institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība

LNCB nodrošina informācijas pieejamību iedzīvotājiem. Bibliotēkas foajē ir stends, kur tiek izvietota dažādu iestāžu aktuālā informācija un pasākumu afišas. Jebkuram apmeklētājam ir brīvi pieejams materiāls “Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019.-2025. gadam”, tāpat kā informatīvais izdevums “Līvānu Novada Vēstis”, kas arī informē novada iedzīvotājus un citus interesentus par pašvaldības un citu institūciju jaunumiem.

Ikvienam bibliotēkas lietotājam pieejami datori un internets, kuri i izmantojami arī informācijas meklēšanai par pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktualitātēm.

Aktīvi tiek papildināts arī novadpētniecības krājums ar publikācijām par novada institūcijām, organizācijām un to darbību.

5. 13. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

LNCB kā reģiona galvenā bibliotēka koordinē BIS ALISE darbu Līvānu un Ilūkstes novadu bibliotēkās. 24 reģiona bibliotēkas strādā BIS ALISE. Bibliotēkas patstāvīgi veic izdevumu komplektēšanu, reģistrē jaunieguvumus, veic individuālo un summāro uzskaiti. Šobrīd kopkataloga uzskaitē ir: 285992 eksemplāri, par summu 1155357 EUR, tai skaitā:

- 137337 eksemplāri, par summu 487534 EUR – Līvānu novada krājumos krājumā, t.sk.:
 - 89442 eksemplāri, par summu 292657 EUR – LNCB krājumā,
 - 47895 eksemplāri, par summu 194877 EUR – filiālbibliotēku krājumos,
- 62739 eksemplāri, par summu 258915 EUR – Ilūkstes novada krājumos.

Katrai bibliotēkai ir tiesības veidot bibliogrāfiskos un autoritatīvos aprakstus vai importēt tos no Z39.50 katalogiem. Tādēļ nepieciešams regulāri sekot līdzi ierakstu kvalitātei. 2023. gadā reģiona bibliotēkās kopā pārbaudīti un rediģēti 10778 MARC ieraksti. LNCB – 8317 ieraksti. Apraksti veidojami pēc RDA standarta.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar mo- duļiem			Autorizēti lietotāji (2023)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2023)
			Cirkulācija	SBA	Komplektē- šana		
Līvānu reģions (Līvānu, Ilūkstes novadi)	25 (16 pašvaldību publiskās biblio- tēkas, 9 skolu bibliotēkas)	24 (16 pašvaldību publiskās biblio- tēkas, 8 skolu bibliotēkas)	24	4	24	57	177

Lietotājiem pieejamas trīs datubāzes: Elektroniskais katalogs, novadpētniecības datubāze Līvānu novads un novadpētniecības datubāze Ilūkstes novads.

Novadpētniecības datubāzē “Līvānu novads” izveidoti 33800 ieraksti.

Lietotājam, reģistrējoties bibliotēkā tiek piešķirti autorizācijas dati. Darbinieki iepazīstina ar Līvānu un Ilūkstes novadu bibliotēku [elektroniskā kopkataloga](#) opcijām, kas paredzētas autorizētiem lietotājiem: informācija par izsniegtajiem eksemplāriem, izsniegumu vēsturi, iesēja pagarināt izsniegumu termiņu, un pasūtīt izdevumus. Vienkāršota pieslēgšanās pieejama no LNCB mājas lapas. Elektroniskais katalogs pieejams vecajā un jaunajā izstrādes versijā.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepř. gadu	
Aktīvie lietotāji kopā	4955	5237	5344	+5,7%;	+2,0%
Autorizētie lietotāji kopā	2093	2097	2301	+0,2%;	+9,7%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	76	188	157	+147,4%;	-16,5%

Apkopojums tabulā norāda, ka 2023. gadā reģiona bibliotēkās kopumā par 16,5% samazinājies autorizēto lietotāju skaits. Iepriekšējā gadā LNCB visiem aktīviem lietotājiem tika piešķirta autorizācija. Bet pārskata periodā klāt summējās tikai jaunie reģistrētie lasītāji.

Novada / reģiona bibliotēkās ne visiem lietotājiem tika piešķirta autorizācija. Bibliotēkām jāpievērš lielāku uzmanību šim pakalpojumam un aktīvāk jāpozicionē šī iespēja reģionu bibliotēku lietotāju vidū.

5. 14. Digitalizācija

Ikvienam interesentam LNCB tīmekļa vietnē un sociālajos tīklā Facebook bija pieejamas virtuālās izstādes:

- [Solvitas Cīrules gleznu izstāde “Pieturvieta”](#),
- LNCB tīmekļa vietnē sadaļā “Mēneša tēma” pārskata periodā bija pieejamas tematiski novadpētniecības digitālo resursu apkopojumi:
- [Līvānu uzņēmumi digitālā vidē](#),
- [Līvānu Māju būves kombināts](#),
- Līvānu ķieģeļu fabrika,
- Light Guide Optics International.
- LNCB mājas lapā virtuālā pamācība [“E-kataloga izmantošana”](#).

5. 15. Iekšzemes un starptautiskais SBA

LNCB SBA pakalpojumi paredzēti, lai apmierinātu mūsu lietotāju vēlmi pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām ir izveidojusies gara rinda. Šī pakalpojuma izpildei 2023. gadā izmantots SBA modulis, kas kopkataloga ietvaros nodrošina darbību pārskatāmību un statistiku, ļaujot korekti veikt grāmatu apmaiņu.

SBA grāmatu apmaiņa notiek starp LNCB un reģiona publiskajām bibliotēkām. Pārskata gadā no citām Latvijas bibliotēkām saņemtas 23 izdevumu, bet uz citām bibliotēkām nosūtītas 565 grāmatas – kopā 588 izdevumi. No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pielāgotā literatūra Līvānu novadā netika pieprasīta.

Tabula “SBA rādītāji” LNCB

SBA	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu	
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	165	35	23	-79%;	-34%
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	589	852	565	+45%;	-34%
Kopā:	754	885	588	+17%;	-34%

No citām bibliotēkām saņemto grāmatu skaits ir neliels, jo:

- lietotāju intereses apmierina bibliotēkas plašais grāmatu krājums,
- plašāk tiek izmantoti interneta resursi – grāmatas lasa 3td platformā, arī mācību literatūru atrod internetā.

Uz citām bibliotēkām nosūtītās grāmatas pārsvarā bija daiļliteratūra latviešu un krievu valodā, nozaru literatūra par vēsturiskām tēmām un dažādu nozaru grāmatas kvalifikācijas celšanai un mācībām.

To izmantoja lielākoties novada filiālbibliotēkas. SBA apmaiņa notikusi arī ar Jēkabpils un Preiļu novadu bibliotēkām.

Pārskata periodā SBA pakalpojums samazinājies, jo novada bibliotēkas rūpējas par sava krājuma vispusīgu attīstību.

5. 16. Problēmas un risinājumi pakalpojumu un pieejamības jomā

LNCB aktuāls jautājums ir inovatīvu pakalpojumu ieviešana bibliotēkā, kam par iemeslu ir:

- nepietiekošs finansējums,
- darbinieku motivācijas trūkums,
- angļu valodas zināšanu trūkums,

Ne vienmēr ieviestie pakalpojumi tiek uzskatīti par inovatīviem Latvijas mērogā, jo tas, ko mēs šodien ieviešam savā bibliotēkā kā jauninājumu, ir ikdiena kādā citā bibliotēkā. Problēmas risināšanas veicinošie faktori:

- dalība starptautiskos projektos,
- motivējošs atalgojums darbiniekiem,
- starptautiskie pieredzes braucieni.

Joprojām nākas saskarties ar klientu sensitīvajiem datiem (personas kodiem, bankas konta pieejas kodiem u.c.), sniedzot konsultācijas e-pakalpojumu un dokumentu veidošanā.

6. Krājums

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:

LNCB Darbs ar krājumu tiek īstenots atbilstoši LNCB 2019.-2023. gada krājuma komplektēšanas politikai. *Pielikums Nr.1*

Krājuma rekatalogizācija ir pabeigta visās Līvānu reģiona publiskajās bibliotēkās un 8 Līvānu novada izglītības iestāžu bibliotēkās. Šobrīd rediģēti ieraksti atbilstoši RDA standartam.

2023. gadā Ilūkstes Raiņa vidusskolas bibliotēka pabeidza krājuma rekatalogizācijas procesu, uz 01.01.2024. kopkatalogā ievadīti 12665 eksemplāri jeb 100% no kopējā krājuma.

Krājuma komplektēšanas speciāliste, lai veiktu visaptverošu jaunieguvumu iegādi, izmanto LNB informatīvo izdevumu "Latvijas jaunākās grāmatas". Vērā tiek ņemti arī lasītāju pieprasījumi.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā

LNCB krājums galvenokārt tiek komplektēts pašvaldības piešķirtā finansējuma ietvaros, papildinājums - valsts mērķprogrammās un dāvinājumos saņemtie jaunieguvumi.

Pārskata periodā prioritātes palikušas nemainīgas:

- augstvērtīgas latviešu oriģinālliteratūras komplektēšana,
- kvalitatīvas nozaru literatūras komplektēšana,
- jaunākās bērnu un jauniešu literatūras komplektēšana,
- tematiski daudzveidīgs periodisko izdevumu klāsts,
- novadpētniecības krājuma papildināšana ar jauniem iznākušiem izdevumiem.

BIS ALISE aprakstiem pievienota papildus informācija, piemēram, anotācijas, norādes uz 3TD elektronisko grāmatu bibliotēku.

Krājums tiek uzturēts atbilstoši saturiskai un vizuālai kvalitātei – iespieddarbi atlasīti pārvietošanai uz citu fondu vai norakstīšanai.

LNCB krājumu komplektēšanas un organizācijas politika 2019. – 2023. gadam. *Pielikums Nr. 1*

Kā krājuma komplektēšanas ceļvedis tiek izmantots LNB informatīvais izdevums "Latvijas jaunākās grāmatas".

6. 2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums" LNCB

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iep. gadu	
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	16165	14420	15446	-10,8%	7,1%
<i>t. sk. grāmatām</i>	11686	11723	12606	0,3%	7,5%
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	3094	2989	2821	-3,4%	-5,6%
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	2489	2697	2840	8,4%	5,3%
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,11	1,91	2,47	-9,5%	29,3%
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	18967	17971	17057	-5,3%	-5,1%

LNCB pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai pēdējo trīs gadu laikā ir bijis mainīgs, ar augšupejošu dinamiku 2023. gadā +7,1%.

Kopējais finansējums krājuma komplektēšanai katru gadu ir ar negatīvu tendenci, 2023. gadā -5,1%.

Grāmatu iegāde izvirzīta kā prioritāte. No pašvaldības finansējuma izlietoti:

- 82% grāmatām,
- 18% periodiskajiem izdevumiem.

Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pilsētā ir mainīgs, ar augšupejošu dinamiku 2023. gadā +29%.

Dāvinājumi sastāda:

- 308 eksemplāri, jeb 26,4% no kopējā saņemto grāmatu skaita,
- summa 1611 EUR, jeb 9,44% no kopējā finansējuma krājuma komplektēšanai.

Dāvinātāji: Latvijas nacionālā bibliotēka, Latgales kultūras centra izdevniecība.

Vērtīgo grāmatu iepirkuma projekta ietvaros Līvānu novada bibliotēku krājumi tika papildināti ar daudzveidīgu un kvalitatīvu Latvijas izdevēju produkciju. Šajā projektā LNCB ieguva 76 izdevumus par 886 EUR.

6.3. Krājuma pārbaude

LNCB atskaites periodā krājuma pārbaude nav notikusi.

6.4. Krājuma rādītāji:

LNCB pārskata gadā saņemti 2174 dažādi iespieddarbi, no tiem:

- latviešu valodā 1918 eksemplāri, jeb 88%,
- citās valodās 256 eksemplāri, jeb 12%,
- daiļliteratūra – 205 eksemplāri, jeb 9%,
- bērnu literatūra – 416 eksemplāri, jeb 19%,
- nozaru literatūra – 1090 eksemplāri, jeb 50%,

Jauniegvumu pieauguma temps pret 2022. gadu ir negatīvs -30%.

Noslēdzot atskaites gadu, LNCB krājumu veidoja 89442 informācijas resursi, no tiem:

- 71% grāmatas,
- 28% periodisko izdevumu.

2023. gadā kopā izslēgti 6932 dokumenti, t.sk.:

- 4726 grāmatas,
- 2188 periodiskie izdevumi. Pārskata periodā veikta krājuma izvērtēšana. Krājuma kvalitātes uzlabošanas nolūkā norakstītas 5406 iespiedvienības. Izslēgšanas iemesli:
- 1293 fiziski nolietotojušies,
- 2648 novecojuši pēc satura,
- 1465 liekie dubleti.

Galvenokārt izslēgti seriālizdevumu un grāmatas, minimāli pārējie izdevumi.

Tabula “Krājuma rādītāji” LNCB

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Jauniegvumi kopā	2578	3094	2174	20%	-30%
t. sk. grāmatas	1518	1698	1164	12%	-31%
t. sk. latviešu daiļliteratūra	315	338	205	7%	-39%
t. sk. bērniem	540	609	416	13%	-32%

<i>Izslēgtie dokumenti</i>	758	3645	6932	381%	90%
<i>Krājuma kopskaits</i>	88984	94200	89442	6%	-5%
<i>Grāmatu krājuma apgrozība</i>	0,34	0,33	0,35	-3%	+6%
<i>Periodisko izdevumu apgrozība</i>	0,54	0,77	0,76	+43%	-1%

Jersikas bibliotēkai reorganizējoties (slēdzot), LNCB pie krājuma komplektēšanas pozīcijā “Nodošana uz citu fondu”, 2023. gadā tika saņemtas grāmatas: 916 eksemplāri, summa 4353,58 EUR. Lai BIS ALISE un statistikas pārskatos neveidotos matemātiska nesakritība, iepriekšminētais grāmatu skaits LDKK un statistikas pārskatā tika pievienots jaunieguvumu sadaļā (rinda 3110).

6.5. Datubāzes

LNCB pārskata gadā pieejamas abonētās tiešsaistes:

- datubāzes:
 - Nacionālā enciklopēdija,
 - Letonika,
 - Lursoft laikrakstu bibliotēka (news.lv),
 - Medijpratības,
 - Filmas.lv,
 - Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālā kolekcija.
- E-grāmatu datu bāzes:
 - 3td e-grāmatu bibliotēka,
 - Dienas Bizness rokasgrāmatas,
 - Ebsco datubāze (angļu valodā),
 - Onleihe e-bibliotēka (vācu valodā).

Reģistrētiem bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāta arī attālināta pieeja (Letonikas, Dienas Bizness rokasgrāmatas un Ebsco) datubāzu resursiem.

Pašu veidotās datubāzes

LNCB līdz šim datubāzes neveidoja.

Līvāni ir kultūrvēsturiskiem faktiem bagāta pilsēta. Lai saglabātu un nodrošinātu autentiskās informācijas pieejamību plašākai sabiedrībai un nākamajām paaudzēm, LNCB plāno veidot datubāzes. Pārskata

periodā informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja izveidojusi ikvienam interesentam LNCB tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos pieejamas virtuālās izstādes:

- [Solvitas Cīrules gleznu izstāde “Pieturvieta”](#),

LNCB tīmekļa vietnē sadaļā “Mēneša tēma” pārskata periodā bija pieejamas tematiskas novadpētniecības digitālās kolekcijas:

- [Līvānu uzņēmumi digitālā vidē](#),
- [Līvānu Māju būves kombināts](#),
- Līvānu ķieģeļu fabrika,
- Light Guide Optics International,
- LNCB mājas lapā virtuālā pamācība [“E-kataloga izmantošana”](#).

LNCB Letonikas un Ebsco datu bāzēs ir noderīgi resursi dažādu mācību priekšmetu apguvei. Šīs platformas bija populāras studentu un skolēnu vidē.

Dienas Bizness rokasgrāmatas vairāk izmantoja nozares profesionāļi: juristi, lietveži, grāmatveži u.c.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datu bāzu izmantojums” LNCB

Datubāze	2021	2022	2023
Letonika			
piekļuves sesiju skaits	25	55	218 (36 attālināti)
lejuplāžu skaits	80	63	482
News			
piekļuves sesiju skaits		108	97
lejuplāžu skaits	1925	1388	567
Ebsco			
piekļuves sesiju skaits		34	49
lejuplāžu skaits		72	35
3TD			
piekļuves sesiju skaits			11 jāpār- liecinās
lejuplāžu skaits			177
KOPĀ:			
piekļuves sesiju skaits			375

lejuplāžu skaits			1261
-------------------------	--	--	-------------

Pārskata periodā LNCB kopā veiktas 364 pieslēgšanās sesijas un 2761 lejuplādes.

Datubāzu izmantojuma rādītāji

Lursoft laikrakstu bibliotēka News iepriekšējos gadus bija ļoti aktīvi izmantota tieši novadpētniecības krājumu papildināšanai, pārskata periodā akcents likts uz novadpētniecības krājuma oriģinālrakstu un dokumentu diģitalizēšanu. Līdz ar to *Lursoft* laikrakstu bibliotēkas statistiskie dati salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājās par 59%.

Daudznozaru e-resursu platforma EBSCOhost e-grāmatu datubāze, salīdzinājumā ar 2022. gadu, par 29% samazinājās skatījumu rādītāji. Ebsco datubāzi vairāk izmanto studenti un pasniedzēji, kuri piekļuves datus saņem arī mācību iestādēs. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc samazinājās rādītāji.

Gandrīz par 87% pieauga datubāzes Letonika kopējais klientu lietojums. 2023. gadā attālināto skatījumu skaits datubāzē Letonika pieauga līdz 41 skatījumam, par 85,36% vairāk kā 2022. gadā (6 skatījumi). Lietotāji izmantoja datubāzi no personīgajiem datoriem, saņemot no bibliotēkas lietotājevārdu un paroli. Datubāzi Letonika visbiežāk izmantoja skolēni un studenti, jo tā piedāvā vērtīgu informāciju mācībām. Popularizējot datubāzi, sniegta informācija par Letonika daudzveidīgo saturu un iespējām. Pārskata periodā bibliotēku lasītāji un bibliotekāri aktīvi piedalījās konkursā “Lasi, meklē un ceļo”. Konkursa ietvaros notika sacensība, meklējot atbildes uz jautājumiem resursos www.3td.lv, www.letonika.lv un www.news.lv.

6. 6. Krājuma un datubāzu popularizēšana

LNCB krājuma popularizēšanas metodes:

- jauno grāmatu dienas,
- literatūras, tematiskās un plauktu izstādes,
- grāmatu prezentācijas,
- tikšanās pasākumi,
- ikmēneša bukleti ar jauno grāmatu sarakstiem un anotācijām,
- lasītāko/pieprasītāko grāmatu TOP izvietošana bibliotēkas mājas lapā un sociālo tīklu kontos,
- grāmatu plaukts “LiteraTūre”,
- individuālās sarunas ar lasītājiem,
- videosižeti (3 – 5. min.) – jauno grāmatu apskati publiskoti sociālajos tīklos,
- informācija par abonētajiem preses izdevumiem tiek atspoguļota sociālajos tīklos, LNCB internetvietnē,
- uzmanība piesaistīta publikācijām jaunākajos preses izdevumos par Līvāniem, Līvānu novada

cilvēkiem, notikumiem, iestādēm, ievērojamām un vēsturiskām vietām, kultūras un vēstures pieminekļiem.

Lai veicinātu datubāzu izmantošanu lietotāju vidū, ziņas pieejamas mājaslapā un sociālajos tīklos. Bibliotēkā informācija izvietota plakātu veidā pie lietotāju datoriem, uz informatīvajiem stendiem, sagatavoti bukleti un skrejlapas lietotājiem ņemšanai līdzi. Lietotāju informēšana notiek reģistrēšanas laikā bibliotēkā, individuālajās datorkonsultācijās un nodarbībās, Digitālajā nedēļā gan bērnu, gan pieaugušo apmeklētāju auditorijai.

Informācijpratības nodarbības skolu audzēkņiem par bibliotēkā pieejamajiem tiešsaistes resursiem:

- elektronisko kopkatalogu,
- Letonikas un EBSCO datubāzes,
- novadpētniecības datubāzi "Līvānu novads",
- e-grāmatu bibliotēku,
- LNB digitālas bibliotēkas kolekciju u.c.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu popularizēšana"

<i>Datu bāzes</i>	<i>LNCB mājas lapa</i>	<i>Sociālie tīkli</i>
3td e-grāmatu bibliotēka	3	5
Letonika	1	6
Ebsco	2	-
Onleihe e-bibliotēka	1	3
Digitālā bibliotēka un digitālās kolekcijas	1	3
Medijpratības datu bāze nepl.lv	1	2
Lursoft laikrakstu bibliotēka news.lv	-	-
Dienas biznesa rokasgrāmatas	-	-

Datubāzes Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv un Dienas Bizness rokasgrāmatas pārskata periodā tika popularizēti lietotājiem mutiski (klātienē sarunā) un drukātā formātā - bukleti, plakāti, skrejlapas. Dienas Biznesa rokasgrāmatas tika reklamēta arī nozaru literatūras plauktos ar norādi uz datubāzi. Pārskata periodā Dienas Bizness rokasgrāmata attālināti izmantoja 13 bibliotēkas lietotāji un vairākas Līvānu pilsētas institūcijas.

Reklamējot 3td e-grāmatu bibliotēka LNCB mājas lapa tika uzlikta video pamācība par 3td.lv un tās izmantošanu.

6. 7. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Vērtīgo grāmatu iepirkuma projekta ietvaros Līvānu novada bibliotēku krājumi tika papildināti ar daudzveidīgu un kvalitatīvu Latvijas izdevēju produkciju. Šajā projektā LNCB ieguva 76 izdevumus par 886 EUR.

Saņemtās grāmatas izvietotas lasītājiem pārredzamā vietā. Apraksts par programmas piešķirumu un vizuālā informācija publiskota bibliotēkas mājas lapā <https://ej.uz/j8rr> , Facebook kontā <https://ej.uz/6rgv>, Instagram kontā <https://ej.uz/gy5k> .

6. 8. Darbs ar parādniekiem

Parādnieku jautājums LNCB ir aktuāls. Lai to skaits mazinātos, tiek sūtīti atgādinājumi e-pastā vai telefoniski. Secināts, ka komunikācija ar parādnieku pa telefonu sniedz labākus rezultātus.

Grāmatas nozaudēšanas gadījumā parādniekam bibliotēka piedāvā segt izdevuma vērtību vai aizvietot ar līdzvērtīgu.

Problēmas parādnieku skaita mazināšanā un grāmatu atgūšanā rada situācija, ka lietotājs norādītajā adresē nedzīvo, atrodas ārzemēs vai citā Latvijas pilsētā, vai pilnībā nomainījis kontaktinformāciju.

Pārskata periodā notika ilgstošo parādnieku (kuri nereagē uz brīdinājuma vēstulēm un telefona zvaniem vai nedzīvo norādītajā adresē) nenodoto grāmatu izvērtēšana un norakstīšana.

6. 9. Ar krājumu saistītās problēmas, risinājumi, vajadzības, secinājumi

LNCB kopumā krājuma stāvoklis vērtējams kā labs, spēj nodrošināt lietotāju vajadzības.

Sarežģītāka situācija ir novada filiālbibliotēkās ar zemāku finansējumu krājuma komplektēšanai. Risinājums - izmantot SBA. Šādam nolūkam paredzēts LNCB apmaiņas fonds.

Nākotnē jāpievērš uzmanība krājuma apgrozījuma kāpināšanai. Risinājuma iespējas:

- piesaistot jaunus lasītājus,
- strādājot ar parādniekiem, jo nereti jaunās grāmatas pārāk ilgi aizkavējas pie lasītājiem,
- informējot lasītājus par rezervētajām grāmatām, jo ir gadījumi, kad attālināti pasūtītās grāmatas ilgi stāv rezervētas, vai sliktākajā gadījumā vispār netiek izņemtas,
- sekojot krājuma kvalitātei, savlaicīgi norakstot krājuma profilam neatbilstošos iespieddarbus.
- Nepietiekošs izdevumu skaits svešvalodās - jāturpina papildināt grāmatu krājumu angļu valodā, jo jaunieši pieprasa dažādu žanru literatūru angļu valodā,
- zems augstvērtīgās literatūras izsniegums –lasītāji vairāk pievēršas viegla satura literatūrai, nepieciešams intensīvāk popularizēt tieši augstvērtīga satura iespieddarbus – grāmatas un žurnālus

Secinājums: bibliotēkās nepietiek līdzekļu, lai nodrošinātu vēlamo daiļliteratūras grāmatu iepirkumu.

Risinājums - izvērtējot situāciju jāatzīst, ka veiksmīgi izmantojot SBA, var iekonomēt krājuma komplektēšanai paredzētos līdzekļus augstvērtīga satura izdevumu iegādei. Daļēlīteratūras grāmatas, īpaši ārzemju literatūra ar laiku "iegulst" grāmatu plauktos. Tieši SBA vajadzībām LNCB paredzējusi krājuma apmaiņas fondu, kuru aktīvi izmanto novada filiālbibliotēkas.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums

LNCB nodrošina bērniem un jauniešiem brīvu un neierobežotu literatūras un informācijas saņemšanu, veicina mācīšanās, lasīšanas un rakstīšanas iemaņu apguvi, sekmē bērnu un jauniešu lasīšanas pilnveidi, popularizē literatūru lasīšanas veicināšanas pasākumos, piesaista jaunas un paplašina esošās lietotāju grupas.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra datiem 2023. gada 7. jūlijā Līvānu pilsētā reģistrēti 7355 iedzīvotāji, no tiem 1205 vecumā līdz 18 gadiem.

Analizējot lasītāju skaita rādītājus - lietotāju skaits bērnu un jauniešu grupā līdz 18 gadiem pieaudzis par 54 lietotājiem. 2023. gadā ir 452 lasītāji vecumā līdz 16 gadiem (+60, salīdzinot ar 2022. gadu) un 38 jauniešu vecumā no 16 līdz 18 gadiem, kas ir par 6 lasītājiem mazāk, salīdzinot ar 2022. gadu.

Lietotāju kartes vecuma grupā no 16 līdz 18 gadiem ir 38 jauniešiem, kas ir par 6 lietotājiem mazāk kā iepriekšējā gadā.

Bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem apmeklējumu skaits ir 6634, jeb 58% no kopējā apmeklējumu skaita (11366) un par 9% lielāks kā iepriekšējā gadā.

Bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem izsniegumu skaits ir 7826, jeb 19% no kopējā apmeklējumu skaita (42136) un par 0,6% lielāks kā iepriekšējā gadā.

Darbs ar bērniem no 16 līdz 18 gadiem notiek pieaugušo lietotāju apkalpošanas nodaļā.

Bērnu un jauniešu krājums izvietots otrajā stāvā un atsevišķi divās zonās. Visaktīvāk nodarbības un pasākumi realizējušies ar pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem. Tā darbs tiek organizēts ar mērķi mazajos bibliotēkas apmeklētājos ieaudzināt lasīšanas kultūru un iepazīstināt ar bibliotēkas plašo piedāvājumu klāstu. Tagadējie bērni – nākotnē potenciālie bibliotēkas apmeklētāji.

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

LNCB vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem veic konsultatīvo darbu ar novada bibliotēkām:

- regulāri sadarbojas ar visām LNCB filiālbibliotēkām un Līvānu novada skolu bibliotēkām,

- koordinē Bērnu žūrijas aktivitātes un organizē noslēguma pasākumu Līvānu novada bibliotēkām,
- koordinē “Skaļās lasīšanas” sacensību aktivitātes, piedalās vietējos konkursos un organizē reģionālo noslēguma pasākumu,
- informē par LNB Bērnu literatūras centra aktivitātēm, piedalās semināros un informē pagastu bibliotēku darbiniekus par aktuālāko darbā ar bērniem un jauniešiem.

7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana

LNCB atskaites gadā krājums ir papildināts ar 413 (-158 salīdzinājumā ar 2022. gadu) eksemplāriem, no kuriem 282 ir grāmatas, 130 seriālizdevumi un 1 nošu izdevums. Alternatīvo lietu komplektēšana pārskata periodā nav bijusi.

Bērniem un jauniešiem paredzētais krājuma papildinājums sastāda 19% no kopējā jaunieguvumu skaita (2174) un, salīdzinot ar iepriekšējā perioda jaunieguvumu skaitu ir par 31% mazāks.

Krājums bērniem un pusaudžiem tiek komplektēts pietiekamā apjomā, nodrošina visu vecuma grupu intereses.

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi

LNCB Bibliotēkara izaicinājums ir apmācīt lietotājus izmantot bibliotēkas resursus. Skolēni mācās izmantot datu bāzi letonika.lv un LNCB izveidoto novadpētniecības datu bāzi Līvānu novads.

Jaunos lietotājus rosina apgūt prasmes izmantot iespēju izvēlēties un rezervēt grāmatas attālināti caur savu kontu. Esošajiem atgādina, kā pagarināt grāmatas, ja nav iespējams apmeklēt bibliotēku klātienē. Skolēni praktizē kā sameklēt vajadzīgo grāmatu un to rezervēt elektroniskajā katalogā.

Diemžēl jāsecina, ka skolēni grāmatu rezervēšanu izmanto retāk nekā pieaugušie. Mācību vielas apguvei grāmatas vajadzīgas nekavējoties. Izņēmums ir daiļliteratūra un Bērnu žūrijas kolekcijas grāmatas. Tās tiek rezervētas, kaut arī grāmatu eksemplāru skaits ir pietiekams, jo bērni lasa lēni un vairākas reizes.

Tiešsaistes pakalpojumi un prasmes tos izmantot nākotnē kļūs arvien populārāki, jo situācija valstī ir izmainījusi cilvēku paradumus, mudinot tos arvien vairāk izmantot iespēju darboties attālināti, neizejot no mājām. Viena no vietām, kur skolēni meklē atbildes uz jautājumiem par iespējamajiem riskiem un apdraudējumiem internetā ir Latvijas Drošāka interneta centra mājas lapa *drossinternets.lv*

2023. gadā sniegtas uzziņas par dažādiem jautājumiem. Bērnu interesē:

- ballīšu rīkošana,
- dažādas spēles telpās un svaigā gaisā,
- cilvēka uzbūve,

- uzvedības kultūra un jautājumi, kas saistīti ar etiķeti,
- mistiskas būtnes,
- Latvijas vēsture,
- Līvānu pilsētas vēsture un dažādi vides objekti,
- eksperimenti,
- pusaudžu problēmas un daudz kas cits.

Bērnu vecākus interesē ikdienišķas lietas:

- kā iemācīt bērnu aizmigt savā gultiņā,
- pašam saģērbties un sakārtot savas mantas,
- kā veidot dzīvnieciņus no dabas materiāliem,
- kā pagatavot bērnam veselīgas maltītes.

Jauniegvumu izstādes bibliotēkā tiek rīkotas regulāri. 2023. gadā tika izlikta 10 jauniegvumu izstāde bērniem un jauniešiem.

Tematiskās izstādes tiek veidotas par aktuāliem notikumiem, latviešu gadskārtu svētkiem (tradīcijām). Veidojam ar mācību programmām saskaņotas izstādes (piem., par rakstniekiem, dzejniekiem un viņu darbiem). 2023. gadā tika izlikta 13 tematiskā izstāde. Par vienu tēmu atlasītās grāmatas ļauj lasītājiem ātrāk un ērtāk izvēlēties sev tīkamāko lasāmvielu. Interesi nav zaudējušas gadskārtu un dažādu tradīciju izstādes.

Izstādes bērniem un jauniešiem:

- Rūdolfs Blaumanis-160
- Caur mīlestības pinekļiem
- Ceļojošā izstāde “Laipni lūgti uz Alfona Obergas viesībām”
- Es savai māmiņai
- Lecam vasarā
- Vasara kopā ar “Bērnu un jauniešu žūriju-’23”
- Atpakaļ skolā
- Jaunākais dzejas pasaulē
- Tu lasi un nebeidzas pasaules stāsts
- Ceļojošā izstāde “Ineses māja”
- Vācu rakstniekam Otrīdam Preisleram – 100
- Es mīlu Latviju
- Ziemassvētku gaidīšanas laiks

Tīmekļa vietne <http://lncbberni.blogspot.com> atspoguļo ikdienas notikumus darbā ar bērniem: publicē rakstus par aktuālām tēmām, ikdienas piedzīvojumiem, šeit tiek ievietoti arī fotoattēli no pasākumiem. 2023. gadā blogu skatījās 5243 virtuālo apmeklētāju, salīdzinot ar 2022. gadu +4203 skatījumi. Tas liecina par sabiedrības pieaugošo interesi par darbu ar bērniem.

7. 5. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

LNCB 2023. gada veiksmīgākas lasīšanas veicināšanas aktivitātes:

- Bērnu žūrijas ekspertu 5+ noslēguma ballīte PII Rūķīšos,
- Kāpēc es iesaku nākt uz bibliotēku? – skolēni reklamē bibliotēku sociālajos tīklos,
- “Uzgavilēsim Alfonam Obergam!”,
- Pasākumu cikls “Kas jauns bibliotēkā?”
- Skaļās lasīšanas sacensības Līvānu reģiona fināls,
- Literatūras stunda bibliotēkā,
- Radošā darbnīca ar Annu Vaivari,
- Uzdod jautājumu policijai.

Veiksmīgākais bibliotēku popularizējošais pasākums: Kāpēc es iesaku nākt uz bibliotēku? – skolēni reklamē bibliotēku sociālajos tīklos.

7. 6. Sadarbība ar izglītības iestādēm

LNCB vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem sekmīgi turpina sadarbību ar pirmskolas izglītības iestādi “Rūķīši”. Par Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas ekspertiem vecuma grupā 5+ kļuva sagatavošanas grupas “Knīpas un knauķi” bērni. Mazajiem lasītājiem adresēti arī pasākumu cikli “Tikšanās vieta bibliotēkā” un “Profesija – bibliotekārs”.

Sākumskolas vecuma bērni veido lielāko daļu no visiem bibliotēkas lietotājiem, tāpēc sadarbībai ar skolām veltām īpašu uzmanību. Šogad jauni pasākumu cikli “Kas notiek bibliotēkā?” un “Kas jauns bibliotēkā” Trešo klašu skolēni piedalās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu un jauniešu žūrija”. Skolēniem, kas labi lasa, prot analizēt izlasīto un izdarīt secinājumus, arī skolā ir labākas sekmes.

Līvānu 1. vidusskolas 5.a klases skolēni un skolotāja Sanda Kivleniece atsaucās aicinājumam izveidot video “[Ienāc bibliotēkā!](#)”. Video var noskatīties sociālajos tīklos, bibliotēkas mājas lapā un blogā.

7. 7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā

LNCB vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem aktīvi popularizē savu darbu, iesaistās bērnu un jauniešu lasīšanas un izglītības veicināšanā. Biežākās sadarbības formas:

- tematiskie pasākumi,
- bibliotekārās stundas,
- ekskursijas uz bibliotēku,
- izstāžu organizēšana,
- informatīvu materiālu izplatīšana.

LNCB vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem sadarbojas ar Līvānu novada pašvaldības izglītības iestādēm - skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm; organizācijām - Bērnu un jauniešu centru; profesionālajām institūcijām - skolu bibliotēkām. Ļoti nozīmīga ir skolu bibliotekāru un skolotāju atsaucība, īpaši organizējot kopīgus pasākumus.

Sadarbība ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkni. Skolēnu vasaras brīvlaikā - jūnijā, jūlijā un augustā tika organizēta preventīvi izglītojošā kampaņa "Uzdod jautājumu policijai!". Kampaņas mērķis ir dialoga veidošana ar bērniem un jauniešiem par aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar policijas darbu, drošību ikdienā, atbildību, likumiem, tiesībām un pienākumiem. Kampaņas organizētāji aicināja sadarboties un iesniegt savus jautājumus, izmantojot tam speciāli sagatavotu pastkastīti. Jautājumu autori dāvanā saņēma grāmatzīmes.

7. 8. Darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

LNCB vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem apmeklējusi 5 profesionālās pilnveides pasākumus 15 stundu apmērā, saņemti 3 apliecinājumi.

Rudzātu bibliotēka pārskata periodā profesionālā pilnveide darbā ar bērniem bija pieredzes brauciens pie kolēģiem Pļaviņu bibliotēkā, kur ir jaunas un moderni telpas, daudz domāts par bērnu un jauniešu vajadzībām un komfortu, kas prasa arī lielus finansiālus līdzekļus.

Darbinieki profesionāli pilnveidojas arī:

- strādājot ar bērniem,
- mācoties no kolēģu pieredzes,
- piedaloties semināros – par skaļās lasīšanas sacensību organizēšanu, BJŽ noslēguma pasākums skatīts tiešsaistē, uzklauti vērtējumi par grāmatām,
- piedaloties tiešsaistes seminārā "Medijpratība bibliotēkās 4 līdz 7 gadus veciem bērniem", noklausoties vebināru "Darbs ar jaunatni pašvaldībā: izaicinājumi, sadarbība, nacionālā un starptautiskā pieredze".

7. 9. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem

LNCB pēdējos gados sarūk to bērnu un jauniešu skaits, kam patīk lasīt un kuri grib darboties ar grāmatu, un likumsakarīgi palielinās to bērnu skaits, kuriem lasīšana sagādā grūtības. Viņi neprot stāstīt par izlasīto vai filmās redzēto, jo daudziem skolēniem ir nabadzīga valoda. Jauniešu nevēlēšanos lasīt daļēji var izskaidrot gan ar audzināšanu ģimenē, gan ar lielo noslogotību skolās. Projekts “Skaļās lasīšanas sacensības” ir pozitīvs piemērs pusaudžu lasīšanas veicināšanā. Aug jauna bērnu paaudze - hiperaktīvie bērni un ir ļoti jādomā, kā noturēt viņu uzmanību.

Vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem pievienojas uzskatam, ka darbs ar bērniem un jauniešiem ir jādara bibliotēkas darbiniekam, kuram tas padodas un patīk, tikai tad jaunie bibliotēkas lietotāji būs ieinteresēti apmeklēt bibliotēku. Lai bērnus iesaistītu aktivitātēs, katram ir jāveltī individuāla uzmanība, kas aizņem daudz laika, kura bieži trūkst. Laiks un uzmanīga ieklausīšanās ir viens no priekšnoteikumiem, lai noritētu sekmīgs darbs ar bērniem. Laiks – sarunām, pārrunām, konsultācijām, uzmundrinājumam un ieinteresēšanai.

8. Novadpētniecība

LNCB novadpētniecības darba mērķis – popularizēt Līvānu novada lokālo kultūrvidi, tās kultūras, izglītības, citu radošo jomu personību atpazīstamību, izcelt vietējās kopienas devumu un unikālo nozīmi. Bibliotēku novadpētniecības darba pamats ir novadpētniecības literatūra. Ņemot vērā, ka vietējais kultūras mantojums ir nacionālā un pasaules kultūras mantojuma sastāvdaļa, jāatzīst, ka novadpētniecības darbs ir viena no bibliotēku pamatfunkcijām. LNCB to veic Informācijas resursu attīstības nodaļas vecākā bibliogrāfe - novadpētniecības speciāliste ar kolēģu atbalstu. 2023. gadā datu bāzē “Līvānu novads” turpinājās bibliogrāfisko ierakstu pievienošana un papildināšana ar pilntekstiem un anotācijām, kopējais ierakstu skaits datu bāzē – 33800.

8. 1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, prioritātes

LNCB:

- Novadpētniecības krājuma veidošana, pilnveidojot resursu daudzveidību,
- kvalitatīvu un mūsdienīgu pakalpojumu attīstība, veicinot sabiedrības izglītošanu un informēšanu,
- datu par novadu un novadniekiem lokālizēšana datubāzē Līvānu novads un novadpētniecības materiālu digitālā satura veidošana.

8. 2. Novadpētniecības krājums:

LNCB novadpētniecības krājums ietver vēstures liecības par novadu, ievērojamiem novadniekiem, sociālās, ekonomiskās un kultūras dzīves sasniegumiem, paaudzēs saglabātām tradīcijām un vērtībām. Tā ir bibliotēkas krājuma unikāla daļa.

Bibliotēkas novadpētniecības krājuma galvenais priekšmets ir rakstiskais vārds jeb iespieddarbi, dokumenti, fotogrāfijas un pierakstītās atmiņas. Novadpētniecības materiāli (krājums, tematiskās mapes) ir marķēti ar speciālu atzīmi (plaukta indeksu), un pieejami tiešsaistē - novadpētniecības elektroniskajā datu bāzē "Līvānu novads".

Pēdējā laikā īpaši nozīmīgi kļuvuši bibliotēkas piedāvātie attālinātie pakalpojumi, elektronisko resursu veidošana un izmantošana.

Turpinās novadpētniecības krājuma digitalizēšanas process, lai nodrošinātu:

- attālināto piekļuvi novadpētniecības materiālu pilntekstiem datu bāzē "Līvānu novads",
- bibliotēkas lietotāju un citu interesentu informēšanai,
- novadpētniecības materiālu popularizēšanai e-vidē (bibliotēkas mājas lapā, sociālajos medijos u.c.),
- materiālu ilgtermiņa saglabāšanu,
- plašu publisku pieejamību sabiedrībai,
- veicinātu bibliotēkas atpazīstamību un
- vēsturiski senu materiālu pieejamību,
- reģiona autentiskumu.

Pilnteksti tika pievienoti no LNB digitālās kolekcijas periodika.lv, portāla news.lv, skenēti un pievienoti reģionālo laikrakstu un citu novadpētniecības materiālu un dokumentu pilnteksti.

Vērtīgākie materiāli tika kopēti un izkārtoti tematiskajās mapēs.

LNCB veidotā novadpētniecības elektroniskā datu bāze "Līvānu novads" atvieglo novadpētniecības materiālu meklēšanu, novadpētniecības un uzzīņu darbu, lietotājiem dod iespēju attālināti piekļūt novadpētniecības krājumam, resursi ir pieejami ne tikai lokāli, bet arī globālajā tīmeklī, tematiski strukturēti bibliotēkas mājas lapā. Veidojot novadpētniecības datu bāzi, galvenā uzmanība tika pievērsta:

- kvalitatīvu analītisko bibliogrāfisko aprakstu veidošanai,
- datu atlasei un lejupielādei bibliotēkas novadpētniecības materiālu datu bāzē no LNB analītiskās datu bāzes un attālās pieejas katalogiem,
- klasifikācijai un priekšmetošanai, metadatu veidošanai saskaņā ar standartu "Resursu apraksts un piekļuve", lai sagatavotu bibliotēku datus publicēšanai tīmeklī, norādēm uz saistītajiem e-resursiem,

- novadpētniecības krājuma pieejamības un publicitātes nodrošināšanai, lietotāju pieprasījumu apmierināšanai.

Pārskata periodā tika vākti, apkopoti un aprakstīti vietējā kultūras mantojuma (novadpētniecības) materiāli. Turpinās bibliogrāfisko ierakstu papildināšana ar pilntekstiem un anotācijām, kopējais ierakstu skaits datu bāzē 2023. gadā – 33800.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

LNCB ievērojami pieaugusi sabiedrības interese par bagātīgajiem novadpētniecības resursiem bibliotēkā. Bibliotēku novadpētniecības krājumi ietver unikālu liecību kopumu par novadu, ievērojamiem novadniekiem, sociālās, ekonomiskās un kultūras dzīves sasniegumiem, novada vēsturi un attīstību, prezentē vietējās vērtības un tradīcijas, atklāj lokālās identitātes savdabību.

- Pārskata periodā bibliotēkas novadpētniecības darba popularizēšana regulāri tika veikta:
- attālināti e-vidē, atspoguļojot informāciju bibliotēkas mājas lapā un citos sociālajos medijos, lai veicinātu iedzīvotāju interesi par savu novadu un novadpētniecības resursu pieprasījumu,
- cikla “Mūsējie” pasākumos un izstādēs, uzzīņu darbā, u.c.,
- novadā populāru, radošu cilvēku gleznu, rokdarbu, fotogrāfiju izstādes.

Novadpētniecības materiālu un novadniekiem veltītās izstādes un pasākumi:

- Jēkaba Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skolas pasniedzējas Solvitas Cīrules gleznu izstāde “PIE TUR VIETA”
- izstāde “Līvāniešu atmiņas par barikāžu laiku”,
- ciklā “Līvānu industriālais mantojums” izstāde par Līvānu māju būves kombinātu,
- tikšanās ar Silviju Siliņu, savas dzimtas stāsta “Laimes olīti” autori,
- saruna ar izaugsmes studijas “Pūces aste” psiholoģi Ritu Stafecku, tikšanos cikla “Mūsējie” ietvaros,
- izstāde “Dziesmu un deju svētkus gaidot – KC jauktais koris “RUBUS””,
- izstāde “Dziesmu un deju svētkus gaidot – KC senioru deju kolektīvs “Dubnava””,
- izstāde “Māksliniecei, novadniecei Ritai Blazevičiai – 75”,
- Ievas Babres fotogrāfiju izstāde “Sajūti mirkli”, fotoizstādes aizvēšanas svētki,
- izstāde “Dziesmu un deju svētkus gaidot – senioru jauktais koris “Jersika””,
- tikšanās ar kosmētikas ražotnes Sutru pagastā “Rasa Botanicals” pārstāvi Elitu Grigali, ciklā “Mūsējie”,
- izstāde “Komponistam, novadniekam Jurim Kulakovam – 65”,

- izstāde “Dziesmu un deju svētkus gaidot – Līvānu deju kolektīvs “Daugavieši””,
- izstāžu ciklā “Līvānu industriālais mantojums” izstāde par uzņēmumu “Līvānu ķieģelis”,
- Eleonoras Pastares keramikas izstāde “Dabas dārzā”,
- izstāde “Līvānu novada skolas”,
- tradicionālā rudens tikšanās ar vietējiem Līvānu novada dzejniekiem pasākumā “Dzeja elpo”, pasākumu cikla “Mūsējie” ietvaros,
- tikšanās “Mūsējie dzīves līkločos” – Jersikas pagasta Olūtu māju saimnieks Uldis Siliņš,
- izstāžu ciklā “Līvānu industriālais mantojums” izstāde par uzņēmumu “Light Guide Optics International”,
- izstāde “Latgales Mākslas un amatniecības centram – 20”.

2023. gadā sniegtas 16 uzziņas par tēmām, kas saistītas ar novada dabu, vēsturi, tautsaimniecību (Dziesmusvētku 150 gadi Līvānos un novadā, Līvānu māju būves kombināts, Līvānu stikla fabrika, Līvānu poliklīnikas ēkas nodošana novada domei, par kultūrvēsturiskajiem objektiem - Jersikas pilskalnu, Madaliņas baznīcu u.c.). Tiek veikta uzziņu klasifikācija un uzskaitē bibliotēkā. Raksturīga mūsdienu uzziņu darba tendence ir pāreja no tradicionālajām uzziņām uz digitālajām. Aizvien pieprasītāks pakalpojums ir elektroniska dokumentu kopiju piegāde. Lasītāji vēlas dokumentu kopijas (rakstus no periodikas, informāciju no datu bāzēm) saņemt attālināti (pa e-pastu). Novadpētniecības materiālu apkopošanā un uzziņu darbā tiek izmantota LNB Analītikas datubāze, Lursoft laikrakstu bibliotēka news.lv, latgalesdati.du.lv. Viens no visintensīvāk izmantotajiem un gan bibliotekāru, gan lasītāju vidū novērtētajiem resursiem ir Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka un tās kolekcijas, kā, piemēram, periodikas kolekcija.

8. 4. Sadarbība novadpētniecības jomā

LNCB jauni sadarbības partneri no pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām, nevalstiskajām organizācijām u.c. institūcijām resursu apvienošanā un popularizēšanā:

- Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde (novadpētniecības materiāli audiogidam par Līvānu vēsturi pilsētas svētku laikā),
- Sociālās mācību jomas pedagogu apvienības seminārs bibliotēkā (iepazīšanās ar novadpētniecības krājumu un aktuālām tematiskajām izstādēm)

LNCB, lai veicinātu novadpētniecības resursu kolekciju un pakalpojumu attīstību un pieejamību notika sadarbība ar:

- ar vietējiem novadpētniekiem,
- novadā populāriem cilvēkiem,

- tika izstādīti materiāli no privātkolekcijām – gleznas, keramika, rokdarbi, fotogrāfijas, u.c.
- Līvānu 1. vidusskolu (Līvānu novada Sociālās un pilsoniskās mācību jomas pedagogu seminārs bibliotēkā),
- Kultūras centru (materiāli par Līvāniem audiogida tekstam pilsētas svētku ietvaros),
- citām pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām,
- nevalstiskajām organizācijām u.c. institūcijām resursu apvienošanā un popularizēšanā,
- izglītības darbinieki un skolēni datu bāzi “Līvānu novads” izmantoja attālināti mācību procesa organizēšanai.

8. 5. Novadpētniecības istabas

LNCB novadpētniecības krājums iekārtots atsevišķā zonā – izstāžu un pasākumu telpā “Straumes zāle”.

8. 6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

LNCB bibliotekāriem nemitīgi jāapgūst ne tikai tradicionālās profesijas iemaņas, bet arī jāiegūst daudz plašākas zināšanas, kas veicinās labākus darba rezultātus. Jāiesaistās vienotas digitālā kultūras mantojuma platformas izveidē.

Pārskata periodā novadpētniecības darbs tika veikts ar mērķi rosināt interesi par novadpētniecību, nodrošināt vietējā kultūras mantojuma saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Novadpētniecības krājumu papildināt ar jauniem dokumentiem, pilnveidot resursu daudzveidību, veicināt bibliotēku lokālās kultūrvides izzināšanas darbu.

8. 7. Galvenie secinājumi, nākotnes prognozes, vajadzības

Novadpētniecības krājumu nepieciešams papildināt ar jauniem dokumentiem, pilnveidot resursu daudzveidību, veicināt bibliotēku lokālās kultūrvides izzināšanas darbu, lai veiksmīgi integrētos vienotas digitālā kultūras mantojuma platformas izveidē.

Jāveido digitālās datu bāzes, lai veidotos plašākas iespējas Līvānu pilsētai un novadam raksturīgās autentiskās informācijas publiskošanai.

Sadarbībā ar filiālbibliotēkām jāpilnveido novadpētniecības bibliotekārā darba formas un metodes lai novadpētniecības darbs bibliotēkās tiktu veikts kvalitatīvi, ievērojot vienotus darbības principus.

Bibliotekāriem jāattīsta ne tikai tradicionālās profesijas iemaņas, bet arī jāiegūst daudz plašākas zināšanas, kas veicinās labākus darba rezultātus.

9. Projekti

9.1. Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finan-sētājs	Finansē-juma ap-joms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika pe-riods, rezultāti, īss kopsavilkums))	Atbal-stīts/ neatbal-stīts
Tikša-nos cikls "Rakst-nieks pro-vincē"	Valsts kul-tūrka-pitāla fonds	1600.00	"Rakstnieks provincē" Iesniegts VKKF 2022.gada 3.konkursā literatū-ras nozarē. Projekta mērķis ir lasīšanas veicināšana un latviešu oriģinālliteratūras popularizēšana Reali-zēts no 2022. gada. 20.decembra līdz 2023.gada 30.maijam. 4 pasākumi, 193 dalībnieki. Literāri izglī-tojošu tikšanos cikls ar rakstnieci Ingunu Baueri, dziesminieku Jēkabu Kazāku, rakstnieku Arno Jun-dzi, rakstnieci Ivetu Troaliku.	atbalstīts
Tikšanos cikls "Autors. Grāmata. Lasītājs"	Valsts kul-tūrka-pitāla fonds	1600.00	"Autors. Grāmata. Lasītājs." Iesniegts VKKF 2023.gada 1. konkursā Litera-tūras nozarē. Paredzētais realizācijas laiks no 2023.gada 2. jūnija līdz 30.decembrim. Līvānu no-vada Centrālās bibliotēkas (LNCB) projekts "Autors. Grāmata. Lasītājs" plānots kā tikšanos cikls, kurā Līvānu u skolēni un Līvānu kopienas iedzīvotāji iepa-zītos ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu, rakstnieku Ar-mandu Puči un rakstniecēm Maiju Krekli un Leldi Kovaļovu, moderatore kultūras žurnāliste Liega Pie-šīņa.	neatbal-stīts
Tikšanos cikls "Rakstni-eks runā ar lasī-tāju"	Valsts kul-tūrka-pitāla fonds	1040.00	Iesniegts VKKF 2023.gada 3. konkursā. Reali-zācijas laiks 2023.gada 20.oktobra līdz 2024.gada 30.aprīlim.Projekts "Rakstnieks runā ar lasītāju" orientēts uz plašu mērķauditoriju – jaunākā skolas ve-cuma līdz senioriem. Projekta mērķis ir lasīšanas vei-cināšana un latviešu oriģinālliteratūras popularizē-šana Pirmais projekta pasākums –tikšanās ar dzej-nieku Ivaru Šteinbergu notika 2023.gada 7.decembrī, 51 dalībnieks. Projekta ietvaros paredzētas literāri iz-glītojošas tikšanās ar rakstniecēm Maiju Krekli, Eviju Gulbi, Luīzi Pastori un rakstnieku Andri Kalnozolu 2024.gadā.	atbalstīts

9.2. Projektu apraksts

Projektu aprakstu skat. Pielikums Nr. 4.

9. 3. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

LNCB 2023. gadā realizēja Valsts kultūrkapitāla fonda finansiāli atbalstīto projektu “Rakstnieks provincē” iepazīstinot Līvānu 1.vidusskolas skolēnus ar radošām personībām un veicinot lasīšanu vidusskolas vecuma jauniešu vidū. Lai tikšanos cikla kvalitāte būtu augstvērtīgāka sarunas ar rakstniekiem vadīja latviešu literatūras pazinēja Liega Piešiņa. Pārskata gadā VKKF projektu pasākumus apmeklēja 244 dalībnieki. LNCB ir laba sadarbība ar Līvānu 1.vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājām, kuras iesaka skolēniem aktuālos autorus. Savukārt bibliotēkas lietotāji parasti izsaka vēlēšanos tikties ar konkrētu rakstnieku, kurš tai brīdī ir “topā”, kura grāmatas ir ieinteresējušas lasītājus.

Dalība projektos ir labs veids, kā bibliotēkai piesaistīt papildus finansējumu, tādējādi nodrošinot bibliotēkas pakalpojumu daudzveidību un kvalitāti. Veiksmīgi realizētie projekti palīdz bibliotēkas tēla veidošanā, veicina bibliotēkas atpazīstamību un popularitāti gan vietēja kopienā, gan valsts mērogā. Kvalitatīva projekta pieteikuma sagatavošanai nepieciešams laiks un papildus zināšanas, varbūt tāpēc VKKF kādreiz neatbalsta projektu finansiāli.

10. Publicitāte

10. 1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības

LNCB bibliotekāri ir galvenie bibliotēkas tēla veidotāji, gan praktiski, profesionāli darbojoties, gan sadarbojoties ar žurnālistiem un citiem mediju, sabiedrisko attiecību pārstāvjiem, kuri tad plašākai sabiedrības daļai nodos mūsu vēstījumu. Šī sadarbība un profesionālā rīcība būs tas, kas nodrošinās bibliotēkas veiksmīgāku pastāvēšanu, nostiprinās pozitīvāku tēlu sabiedrībā un veicinās savstarpējo izpratni.

Bibliotēkas tēla veidošana sekmē iestādes atpazīstamību savā reģionā un ārpus tā. Līvānu caurbraucējus bibliotēka “uzrunā” ar pievilcīgo ēku un pamanāmo, tumšā laikā izgaismoto uzrakstu. Telpās apmeklētājus sagaida moderni, ērts aprīkojums, vizuāli estētisks noformējums svētkos un izstādes Straumes zālē un citās telpās, pamanāmas un nepārprotamas informatīvās norādes un laipni darbinieki.

Pārskata periodā informācija par pasākumiem tika nodota:

- individuālā saziņā ar iedzīvotājiem – tiekoties klātienē, vai sazinoties telefoniski,
- informācijas stendos izvietojot afišas,
- iedzīvotājiem izdalot bibliotēkā sagatavotās informatīvas lapiņas, bukletus,
- pagastu pārvalžu un pašvaldības iestāžu vadītāju sapulcēs izdalot afišas un informatīvās lapiņas,
- nododot ziņas novada sabiedrisko attiecību speciālistiem publiskošanai novada avīzē “Līvānu Novada Vēstis”,

- nododot ziņas novada sabiedrisko attiecību speciālistiem, informācija skatāma reklāmrullī pilsētas centrā pie pašvaldības ēkas uzstādītajā elektroniskajā ekrānā.

Bibliotēkā tika rīkoti dažāda veida publicitātes pasākumi:

- izstādes, *Pielikums Nr. 3.*
- tikšanās ar radošiem cilvēkiem,
- ekskursijas,
- jauno grāmatu dienas,
- tēvzemes nedēļa,
- Digitālā nedēļa u.c.

Lai iespējami efektīvāk sasniegtu sabiedrību, informācija par LNCB plānotajām aktivitātēm, notikušajiem pasākumiem, izstādēm un citām aktualitātēm regulāri tiek publiskota dažādos saziņas kanālos, *Pielikums Nr. 2*

- LNCB mājas lapā,
- Līvānu novada pašvaldības mājas lapā,
- “Jēkabpils laiks” ziņu portālā,
- izdevumā “Līvānu Novada Vēstis”,
- Vidusdaugavas televīzijas sižetos,
- sociālajos mēdijos,
- afišās, informatīvajās lapās, un ielūgumos, kas tika izvietotas bibliotēkā,
- pašvaldības iestāžu, Līvānu pilsētas afišu stendos,
- pašvaldības iestāžu vadītāju sapulcēs tiek izdalīti bibliotēkā sagatavotie un izdrukātie informatīvie materiāli,
- vizuālā informācija ievietota pilsētas LED ekrānā,

Atkarībā no vecuma, medijpratības un vēl citiem faktoriem, iedzīvotāji izmanto atšķirīgus kanālus.

Informācija publicēta par gaidāmajām bibliotēkas aktivitātēm, iepazīstinot ar pasākuma tēmu vai rakstnieka daiļradi. Pēc pasākuma Līvānu novada iedzīvotāji varēja uzzināt par notikušo aktivitāšu norisi un gūtajām atziņām no vietējiem plašsaziņas līdzekļiem un sociālajiem tīkliem.

10. 2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Interesenti, kuri izmanto elektroniskos informācijas kanālus, ziņas saņem:

- LNCB tīmekļa vietnē,
- Līvānu novada pašvaldības tīmekļa vietnē

- bibliotēkas facebook kontā,
- bibliotēkas instagram kontā,
- bibliotēkas draugiem.lv kontā,
- “Jēkabpils laiks” ziņu portālā,
- Vidusdaugavas televīzijas veidotie sižeti publicēti YouTube kanālos,
- Latvijas kultūras statistikas datu portālā.

Twitter kontā, jeb X platformā, ņemot vērā ģeopolitisko situāciju, 2023. gadā publikāciju ievietošana tika pārtraukta.

Publicējamo informāciju, afišas, informatīvās lapiņas sagatavo bibliotēkas darbinieki, izmantojot bibliotēkā pieejamās tehnoloģijas un noformēšanas prasmes tiešsaistes grafiskās noformēšanas platformā canva.com. Bibliotēkai kopā ar citām pašvaldības iestādēm ir pieejams maksas konts platformā canva.com. Pieeja šim kontam ir informācijas resursu attīstības nodaļas vadītājam. Atsevišķa darbinieka, kurš pildītu sabiedrisko attiecību specialista amata pienākumus LNCB nav.

LNCB tīmekļa vietnes saturs tiek papildināts ar aktuālo informāciju par gaidāmajām aktivitātēm, notikušajiem pasākumiem, bibliotēkārā darba aktualitātēm. LNCB Lietotāju apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem tīmekļa vietnes sadaļā ”Bērniem un jauniešiem” veido blogu. Vietnē nodrošināta automātiskā tulkošana angļu un vācu valodās, izeja uz sociālo mediju kontiem.

Facebook un draugiem.lv kontos publiskota vizuālā un aprakstošā informācija par notikumiem un mēneša gaidāmajām aktivitātēm. Instagram kontā aprakstošā informācija par aktivitātēm ir lakoniska.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits” LNCB

	Facebook	Instagram	Youtube	Twitter	Draugiem	Odnoklassniki
Kopā:	161	50	8	26	98	-

10. 3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

LNCB Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Rakstnieks provincē” ietvaros visas projekta aktivitātes bija literāri augstvērtīgas un atmiņā paliekošas.

Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku ar moderatoru kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu. Pasākuma dalībniekus fascinēja dziesminieka interesantā personība, netriviālais skatījums par nacionālās identitātes apziņu un latviskumu kā tādu. Tikšanās sākumā Kārlis Kazāks pārsteidza publiku ar stāstījumu par sevi. Noklausoties autora stāstījumu par grāmatas “Sākums mūs atrod pats” tapšanu radās mērķīgs iespaids, ka viss noticis viegli – Kārlis Kazāks pēc katra “Velomūzikas” ceļojuma datorā aprakstījis ceļā sastaptos

cilvēkus un notikumus. Draugi ir ieteikuši sarakstīto apvienot grāmatā, ilustrators nav atrasts, Kārlis grāmatu ilustrējis pats. Vienreizēju baudījumu sniedza Kārļa Kazāka dziedātās dziesmas - gan autora sacerētas, gan noklausītas Latvijas novados, pat romu valodā, jo arī romi dzīvo mūsu valstī. Pasākumā piedalījās 79 dalībnieki – visu vecuma grupu Kārļa Kazāka talanta cienītāji.

"Es ticu, ka ir brīnumi..." nebijis pasākums – Ziemassvētku koncerts bibliotēkas Straumes zālē vienā koncertā apvienoja bibliotēkas dziedošos lasītājus. Pasākuma ideja bija celt gaismā lasītāju pulka muzikālos talantus. Daudzi bibliotēkas lasītāji dzied un spēlē savam priekam, un viņu sniegums apliecināja, ka nav jābūt profesionālam mūziķim, lai sildītu klausītāju sirdis un aizkustinātu ar izjustiem priekšnesumiem.

Ziemassvētku tirdziņš – pirmssvētku nedēļā Straumes zālē savus darinājumus piedāvāja novada amatnieki un mājražotāji, kā arī Tautas lietišķās mākslas studija "Dubna". Tirdziņa apmeklētājiem bija iespēja iegādāties dažādus novada amatnieku rokām darinātus darbus. Laba reklāma ne tikai amatniekiem, bet arī bibliotēkai. Ļoti izdevusies bibliotēkas aktivitāte, kas akcentēja Līvānu novada iedzīvotāju uzmanību bibliotēkas pakalpojumiem un piesaistīja jaunus lietotājus. Pasākuma norise tika saskaņota ar pašvaldības administrāciju, juristiem, sagatavots nolikums, lai jauko noskaņu nesabojātu juridiskās formalitātes. Pielikums Nr.4.

10. 4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Vizuālās informācijas un publikāciju sagatavošana ir laukietilpīgs process. **LNCB** to veic darbinieki, kuri apguvuši grafiskā dizaina programmu Canva.

Lai daudzveidīgajā informācijas plūsmā bibliotēka pievērstu uzmanību ar savām aktivitātēm un pakalpojumiem, jāmeklē jaunas formas, kā uzrunāt bibliotēkas esošos un potenciālos lietotājus.

Svarīgi izvēlēties katrai mērķauditorijai atbilstošus informācijas kanālus.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

11. 1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Kā rāda pieredze, sadarbība ar citām iestādēm un institūcijām sekmē bibliotēkas pakalpojumu paplašināšanu, attīstību un esošo pilnveidošanu.

Pastāvīga sadarbība notiek ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām.

Tabula “Sadarbības partneri un veiktās aktivitātes” LNCB

Sadarbības partneri	Veiktās sadarbības aktivitātes
Līvānu novada pašvaldība	Juridisko un finansiālo jautājumu kārtošana, bibliotēku interešu pārstāvēniecība
Līvānu novada Kultūras, sporta un tūrisma pārvalde	Organizatoriskie jautājumi kultūras jomā
Līvānu 1. vidusskola	Mācību stundu organizēšana bibliotēkā, Skolēnu dalība bibliotēkā rīkotajos tikšanās pasākumos ar rakstniekiem
Līvānu 1. vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju apvienība	LNCB bibliotekāres dalība apvienības organizētajā skolotāju pieredzes apmaiņas braucienā
Sociālās mācību jomas pedagogu apvienība	Semināra rīkošana bibliotēkā, iepazīstināšana ar novadpētniecības krājumu un aktuālām tematiskajām izstādēm
Līvānu stikla un amatniecības centrs (LSAC)	Olenas Paslavskajas un Kristīnes Lipkovas tekstilizstāde “Emociju faktūra”
Vietējie amatnieki, rokdarbnieki, mākslinieki	Solvitas Cīrules gleznu izstāde “PieTurVieta”, Anitas Neicenieces gleznu izstāde “Līdzsvarā”, Eleonoras Pastares keramikas izstāde “Dabas dārzā”
Līvānu novada dzejnieki, rakstnieki	Silvijas Siliņas dzimtas stāsta “Laimes olūti” grāmatas prezentācija, Līvānu novada dzejnieku tikšanās pasākums “Dzeja elpo Līvānos”
Līvānu novada iedzīvotāji, kuriem ir interesants hobijs, noderīgas zināšanas, brīvprātīga misija kādā dzīves jomā	Tikšanās ar numeroloģi Ināru Ivanovu, tikšanās ar psiholoģi Ritu Stafecku, meistarklase mauču adīšanā un aproču izgatavošanā, ar kosmētikas ražotnes ģimenes uzņēmuma “Ķasa Botanicals” pārstāvjiem Elitu un Māri Griģiem, tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku, fotogrāfiju izstāde un tikšanās ar fotomākslinieci Ievu Babri, tikšanās ar sabiedriski aktīvo Jersikas pagasta iedzīvotāju Uldi Siliņu, audiologopēdi Ilzi Mikuli, dziedājošo un muzicējošo bibliotēkas lasītāju, rakstnieci Ivetu Troaliku.
Līvānu novada skolu bibliotēkas	Nacionālās Skaļās lasīšanas reģionālā fināla organizēšana, BJVŽ, ekskursijas pa bibliotēku, krājuma inventarizācijas Rudzātu vidusskolā un Jaunsilavu pamatskolā, skolu bibliotekāru dalība LNCB rīkotajā seminārā
Līvānu novada Kultūras centrs	KC telpu izmantošana bibliotēkas pasākumu rīkošanai, KC notiek LNCB sagatavoto afišu izdruka, jo KC iegādājies lielformāta izdrukas ierīci
Līvānu novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību daļa	Bibliotēkas publicitātes nodrošināšana pašvaldības mājas lapā, informatīvajā izdevumā, uz LED ekrāna pilsētas centrā, iknedēļas informatīvajā raidījumā Līvānu novada dome informē”
Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Informatīvās ikmēneša sanāksmes, organizētas apmācības satura veidošanā bibliotēkas sociālo tīklu vietnēs, novērtējuma balvu pasniegšana publiskajām bibliotēkām un LNCB Lietotāju apkalpošanas nodaļas vadītājam pasākumā “Gada balva kultūrā 2023”
Tautas lietišķās mākslas studijas “Dubna”	Studijas amatnieku meistardarbu izstādes, līdzdalība Rīgas porcelāna trauku izstādes organizēšanā

Biedrība “Sava kabata”	Ziemassvētku tirdziņa organizēšana bibliotēkā
SIA „Līvānu slimnīcas” Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa	Lasāmvielas piedāvājums pacientiem
Līvānu novada pensionāru biedrība	Pensionāru dalība bibliotēkas organizētajos pasākumos, sniegtas konsultācijas biedrības vadītājam dokumentu un vizuālo materiālu formatēšanā

11. 2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, sadarbības aktivitātes

Sadarbības partneri	Sadarbības formas, aktivitātes
Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona nodaļa	Organizēta tikšanās ar Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona vadītāju Ivetu Vilcāni
Biedrība “Zero Waste Latvia”	Bibliotēkas iesaiste platformas “lietovelreiz.lv” satura papildināšanā, biedrības pārstāves lekcija par resursu atkārtotas izmantošanas iespējām
Dziesminieks un izlokšņu pētnieks Kārlis Kazāks, rakstnieks Arno Jundze, rakstniece Iveta Troalika, dzejnieks un dziesminieks Valdis Atāls, dzejnieks Ivars Šteinbergs	Literāri izglītojoši pasākumi lasīšanas veicināšanā Līvānu novada kopienu iedzīvotājiem
Māksliniece, grāmatu ilustratore Anna Vaivare	Radošā nodarbība bērniem
VKKF	Atbalstīti projekti “Rakstnieks provincē” un “Rakstnieks runā ar lasītāju”
SIA Tieto Evry	BIS “Alise” uzturēšana, konsultācijas, dalība mācībuursos
SIA Janus, SIA Virja LK, SIA Latvijas Grāmata, SIA Kors N	Grāmatu iegāde bibliotēkas krājuma papildināšanai
Vidusdaugavas televīzija	Izveidoti 5 videosižeti par bibliotēkas aktualitātēm
Informatīvais ziņu portāls “Jēkabpils ziņas”	Publicētas 3 ziņas par bibliotēkas aktualitātēm
Izglītības un zinātņu ministrija, Eiropas tālmācības centrs Latgales plānošanas reģions, Latvijas Muzeju biedrība	Informatīvi izglītojoši tiešsaistes un klātienēs semināri
Plaviņu bibliotēka un LU Dabaszinātņu mājas bibliotēka	Profesionālās pilnveides un darba pieredzes apmaiņa
Rēzeknes Pilsētas centrālā bibliotēka	Bibliotekāru dalība nodarbībā/praktikumā “Bibliotēkas virtuālo izstāžu veidošana teorijā un praksē”
LNB Kompetenču attīstības centrs	Bibliotekāru apmācības neformālās izglītības programmā Latvijas Nacionālā vēstures muzeja iesaistes platforma “Gadsimta stāsti” un tās sniegtās iespējas novadpētniecībā

Latvijas Bibliotekāru biedrība	Bibliotekāru dalība LBB organizētajā Latvijas Bibliotēku festivālā, biedrības priekšsēdētāja un valdes locekļu balsošanā, LBB Latgales nodaļas konferencē
LNB Atbalsta biedrība	Rudzātu un Rožupes bibliotēku dalība lasītveicināšanas programmā “Grāmatu starts” – tiek organizētas “Pūcīšu skolas” nodarbības
LNB Bibliotēku attīstības centrs	KNB BAC medijpratības nozares eksperta Emīla Rotgalvja lekcija “Medijpratība bibliotēkās – aizvadītais un nākamais gads” Līvānu novada publisko un skolu bibliotēku darbiniekiem un pedagogiem
Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas (LIKTA)	Dalība Digitālās nedēļas pasākumu plānošanā un organizēšanā
Kultūras informācijas sistēmu centrs	Dalība KISC organizētajos konkursos un semināros, abonēto datubāzu uzturēšana,
Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas aktivitāšu organizēšana bibliotēkās
LR Kultūras ministrija	Akreditācijas norišu organizēšana Līvānu novada publiskajās bibliotēkās
Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Bibliotekāru dalība izglītības programmā “Klientu apkalpošana, komunikācija ar dažāda veida klientiem”
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Nodrošināti Klientu apkalpošanas centru (KAC) pakalpojumi, uzlabota KAC infrastruktūra Rudzātu, Rīta un Rožupes bibliotēkās
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirknis	Preventīvi izglītojošā kampaņa bērniem “Uzdod jautājumu policijai!”
Nevalstiskās organizācijas	Informatīvo materiālu nodrošināšana sekmīgai projektu īstenošanai

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība pārskata periodā Līvānu novadā nav notikusi nav notikusi.

11.4. Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

LNCB direktore un vietniece piedalās novada pašvaldības sēdēs, stāstot par bibliotēkas darbu un aktualizējot radušās problēmas. Informatīvajās sanāksmēs kopā ar novada kultūras iestāžu vadītājiem norisinās informācijas apmaiņa un pasākumu plānošana. Līvānu novada Centrālā bibliotēka un tās filiāles ir Latvijas Bibliotekāru biedrības Latgales nodaļas institucionālie biedri.

Lietotāju apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem un jauniešiem ir Līvānu novada pašvaldības kultūras komisijas locekle, 1x mēnesī piedalās komisiju sēdēs.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

12. 1. Situācijas apraksts, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes

LNCB veic Līvānu RGB metodiskā darba funkcijas novada vietējās nozīmes bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām., atbalsta darbinieku profesionālo pilnveidi, nodrošina darbinieku neformālās izglītības pārraudzību, ir atbildīga par dokumentu un informācijas apriti novada, reģiona un valsts līmenī. un koordinē BIS Alise darbību reģiona bibliotēkām Līvānu un Ilūkstes novados.

Saziņa ar reģiona bibliotēku darbiniekiem notiek:

- individuāli telefoniski,
- izveidotas un tiek izmantotas 2 whatsapp grupas – novada filiālbibliotēku darbiniekiem un LNCB darbiniekiem,
- ar e-pasta starpniecību, izmantojot izveidotās vēstkopas,
- informācija tiek ievietota Līvānu novada Centrālā bibliotēkas tīmekļa vietnes sadaļā Reģiona bibliotēkas – Bibliotekāriem - Aktualitātes,
- LNCB organizētajos semināros.

Līvānu RGB sastāda Konsultatīvā un metodiskā darba gada plāns. Plāns veidots no 7 sadaļām:

- konsultatīvais darbs,
- darba kvalitātes uzturēšana un attīstība vietējās nozīmes bibliotēkās,
- profesionālās informācijas aprites nodrošināšana,
- projektu koordinācija un citu atbalsta pasākumu nodrošināšana bibliotēkās,
- komunikācija ar novadu pašvaldībām,
- profesionālās pilnveides nodrošināšana un koordinēšana,
- konsultatīvā un metodiskā darba plānošana un atgriezeniskās saites nodrošināšana.

Atskaites perioda galvenās izvirzītās prioritātes:

- reģiona galvenās bibliotēkas akreditācija,
- vietējas nozīmes bibliotēku akreditācija Līvānu novadā,
- reģiona bibliotēku darbinieku profesionālās tālākizglītības veicināšana, sadarbība ar skolu bibliotēkām.

12. 2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts

Pārskata periodā LNCB speciālisti sekmīgi sagatavoja Līvānu novada bibliotēkas vietējas nozīmes bibliotēku atkārtotai akreditācijai.

2023. gada maijā Līvānu novada Centrālās bibliotēkas speciālisti apmeklēja 6 Līvānu novada filiāl-bibliotēkas. Apmeklējumu laikā tika iepazīta bibliotēku infrastruktūra, pārbaudīti bibliotēkas darbības reglamentējošie un darba plānošanas dokumenti, sniegtas konsultācijas krājuma kvalitātes un satura izvērtēšanā, veiktas pārrunas par aktīvāku bibliotēku pakalpojumu popularizēšanu, sniegti ieteikumi novadpētniecības krājuma izvietošanā.

Vienlaicīgi notika gatavošanās Līvānu GB akreditācijai: krājuma izvērtēšanas un sakārtošanas darbi, palīdzība dokumentu izstrādē (LNCB nolikums, lietošanas noteikumi, instrukcijas u.c.).

LNCB organizējusi pieredzes apmaiņas braucienu un seminārus. Brauciena laikā apskatītas jaunās telpas un infrastruktūra, iepazīta bibliotēku darba organizācija, pakalpojumi, organizēto aktivitāšu norises un institūciju sadarbība, novadpētniecības resursu daudzveidība, uzzināti labākie prakses paraugi darbā ar bērniem un jauniešiem, iegūta pieredze problēmsituāciju risināšanā.

Regulāri notiek saziņa un tiek sniegtas individuālas konsultācijas un metodiskie norādījumi kolēģiem.

LNCB speciālisti ierodas vizitācijās filiālbibliotēkās, notiek jauno bibliotekāru apmācības.

Aktuālākie temati ir bijuši:

- problēmas ar dokumenta parakstīšanu ar e-parakstītāju,
- jautājumi par Ebsco datu bāzi,
- attālinātā pieslēgšanās Letonikas datu bāzei,
- Ebsco datu bāzes piekļuves izmaiņas,
- atjauninājumi BIS Alise,
- Canvas piekļuves dati,
- cirkulācijas jautājumi.

Pārskata periodā izstrādātas instrukcijas un metodiskie materiāli:

- konsultācijas digitālajiem e-risinājumiem valsts pārvaldes pakalpojumu portālā Latvija.lv,
- e-paraksts,
- autoritatīvo ierakstu veidošana un rediģēšana BIS Alise pēc RDA standartiem,
- e-adreses izveidošanas instrukcija,
- instrukcija informācijas pieviesānai bibliotēkas Instagram kontā,
- instrukcija lasītāju reģistrēšanai LNCB vienotajā lasītāju datubāzē.

LNCB izsniedz apliecinājums par dalību īstenotajos profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumos. Pārskata periodā izsniegti 50 apliecinājumi.

LNCB organizētie pasākumi 2023. gadā:

N.p.k .	Norises laiks	Norises vieta	Pasākums	Orga- nizē- tājs (-i)	Temats	Stund u skaits	Da- līb- nieku skaits

1.	20.03.2023	Līvāni	Seminārs Līvānu no- vada biblio- tekāriem	LNCB	Aktuālie bibliotēku darbības jautājumi; akreditācijas pro- cesa jautājumi; filiālbiblio- tēku prezentācijas par savu pagastu bibliotēkas vēsturi; tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi un kultūras žurnālisti Liegu Piešņu;	4	14
2.	28.09.2023	Pļaviņas, Rīga	Pieredzes apmaiņas brauciens	LNCB	Pļaviņu bibliotēka un LU Zinātņu mājas bibliotēka	4	17
3.	07.12.2023	Līvāni	Seminārs Līvānu no- vada biblio- tekāriem	LNCB	Aktuālie bibliotēku darbības jautājumi; tikšanās ar dzej- nieku Ivaru Šteinbergu; “Medijpratība bibliotēkās – aizvadītais un nākamais gads” - LNB BAC BAC Medijpratības nozares eks- perta informācija; “Digitālā platforma www.lietovel- reiz.lv un bibliotēku iesaiste iedzīvotāju paradumu maiņā”	7	23
Kopā						15	54

12. 3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Izglītības iestāžu darbiniekiem tiek nodota aktuālā informācija, izmantojot izveidoto skolu bibliotēku vēstkopu. Sniegtas konsultācijas statistikas apkopošanā, darbā ar BIS Alise moduļiem, LNCB vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem koordinē lasīšanas veicināšanas mērķprogrammu darbu un informē par aktualitātēm darbā ar bērniem, izglītības iestāžu bibliotekāri piedalījās seminārā LNCB. LNCB speciālisti skolu bibliotekāriem sniedz metodisko palīdzību BIS Alise izmantošanā, atskaišu izguvē, kļūdainu ierakstu labošanā, datu ievadīšanā Latvijas Digitālajā kultūras kartē.

12. 4. Sadarbība ar citām iestādēm

Sadarbības partneri	Veiktās sadarbības aktivitātes
----------------------------	---------------------------------------

LNB Bibliotēku attīstības centrs	Grāmatu dāvinājumi, informācija par bibliotēku darba novitātēm, konsultācijas, semināri, konferences;
LNB Bērnu literatūras centrs	konsultācijas, lasīšanas veicināšanas programmu koordinēšana;
LNB Kompetenču attīstības centrs	bibliotekāru dalība profesionālās pilnveides izglītībasursos;
Latvijas Bibliotekāru biedrība	Bibliotekāru dalība LBB organizētajos semināros un konferencēs;
KM, VARAM,	Profesionālās pilnveides semināri; Sadarbības partneri Veiktās sadarbības aktivitātes

12. 5. Metodiskā darba problēmas, risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

LNCB 2023. gadā nogalē notika darbinieku rotācija. Direktores vietnieces amatā, kas veic arī metodiskā darba funkcijas, stājās darbiniece ar pieredzi bibliotekārajā darbā. Nepieciešama profesionālā pilnveide un darba vadlīnijas šajā jomā.

Ņemot vērā novada bibliotēku darbinieku pienākumu apjomu, klātienē piedalīties LNCB organizētajos semināros un citās pašvaldības sapulcēs, kļūst arvien sarežģītāk. Risinājums – veidot tiešsaistes seminārus.

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas krājumu komplektēšanas un organizācijas politika

2019. – 2023. gadam.

Līvāni, 2019

Līvānu novada pašvaldības teritorijā izglītojošu, informatīvu un kultūras pieejamību, un kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus nodrošina Līvānu novada pašvaldības iestāde - Līvānu novada Centrālā bibliotēka un tās struktūrvienības: Jaunsilavu, Jersikas, Rīta, Rožupes, Rudzātu, Sutru un Turku pagasta bibliotēkas. Līvānu novada Centrālajai bibliotēkai ir izveidots ārējais grāmatu izsniegšanas punkts, kurš darbojas multifunkcionālā jaunatnes iniciatīva centra „Kvartāls” telpās un 3 ārējās apkalpošanas punkti novadā: Jersikas bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts Jersikas pagasta Jersikas ciemā, Rožupes bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts Rožupes pagasta Mežancānu ciemā un Rožupes bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts Alternatīvās aprūpes centrā “Rožlejas”.

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas krājums

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas krājums ir universāls un tiek veidots atbilstoši administratīvās teritorijas attīstības interesēm. Bibliotēka nodrošina sava krājuma, datubāzu un informācijas sistēmu, kā arī

citu bibliotēku krājumu pieejamību ikvienam lietotājam, izmantojot starpbibliotēku abonementu pakalpojumus. Līvānu novada Centrālā bibliotēka ir reģiona galvenā bibliotēka, tās klientu segmentācija ir daudzveidīga, tas nosaka universāla krājuma attīstības principu.

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēku krājumi

Līvānu novada vietējas nozīmes bibliotēkas nodrošina bibliotēku pakalpojumus lietotājiem to dzīvesvietās, darba, mācību, atpūtas vietās un citu vietu tiešā tuvumā, lai iegūtās prasmes un iemaņas pielietotu novada iedzīvotāju izglītības kvalitātes nodrošināšanai, radošas pieejas attīstīšanai, tālākizglītības un mūžizglītības kvalitātes nodrošinājumam.

Filiālbibliotēkas uzkrāj un sistematizē universāla rakstura dokumentus, kas apmierina bibliotēkas lietotāja pieprasījumu, nodrošina pieprasītā dokumenta pieejamību no citām bibliotēkām.

Krājuma komplektēšanas mērķis - veidojot krājumu, nodrošināt Līvānu pilsētas un novada iedzīvotājiem pirmo saskarsmi ar grāmatu, piekļuvi informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formātā, atbalstu formālajai un mūžizglītībai, un iespēju atpūsties.

Mērķauditorija jeb galvenās bibliotēku lietotāju grupas:

- Pirmsskolas vecuma bērni;
- Skolēni;
- Studenti;
- Nodarbinātie;
- Bezdarbnieki;
- Pensionāri.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- pirkumi,
- abonēšana,
- dalība projektos,
- dāvinājumi,
- aizvietošana.

Grāmatas un audiovizuālie dokumenti tiek iepirkti grāmatu izdevniecību veikalos, grāmatu bāzēs, grāmatu izstādēs, pie izplatītājiem.

Preses izdevumi tiek abonēti Latvijas Pasta abonēšanas sistēmā, tiek izmantoti arī preses izdevēju atlaižu piedāvājumi.

Finansējums krājumu komplektēšanai:

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku finansējumu krājumu veido:

- Līvānu novada pašvaldības budžets;
- dalība VKKF mērķprogrammās;
- dāvinājumi

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas prioritātes krājuma komplektēšanai:

- **Informācija.** Uzziņu izdevumi, enciklopēdijas, vārdnīcas, rokasgrāmatas, ceļveži, datubāzes.
- **Daiļliteratūra, latviešu oriģinālliteratūra.**
- **Nozaru literatūra.** Līvānu novada Centrālā bibliotēkā komplektē visu nozaru literatūru. Padziļināti komplektē tādas nozares kā: psiholoģija, sociālās zinātnes, medicīna, menedžments, mārketing, sabiedriskās attiecības, kultūras vēsture, vēsture; Lai nodrošinātu piekļuvi aktuālai un pārbaudītai informācijai, tiek abonētas datubāzes: EBSCO, DB rokasgrāmatas.
- Filiālbibliotēkas nozaru literatūru komplektē saskaņā definētajām komplektēšanas prioritātēm (skatīt tabulu). Pārējo nozaru literatūras pieejamību pagastos nodrošina ar SBA palīdzību.
- **Izdevumi bērniem un jauniešiem.** Bērnu literatūras nodaļa komplektē visu nozīmīgāko Latvijā izdoto daiļliteratūru un nozaru literatūru, bērniem, pusaudžiem un jauniešiem no 0 – 16 gadiem. Komplektēšanas izvēle ir balstīta uz to, lai bērnu apkalpošanas nodaļas krājums dotu iespēju dažāda vecuma lasītājiem atrast savām interesēm atbilstošu daiļliteratūras vai nozaru tēmu.
- **Dokumenti novadpētniecības krājumam.** Izdevumi, kas saistīti ar Līvāniem, kultūrvēsturisko novadu, personībām.

Tabula “Komplektēšanas prioritātes LNCB filiālbibliotēkās”

Bibliotēka	Komplektēšanas prioritātes	Mērķauditorija
Jaunsilavu bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • Psiholoģija; • Izglītība; • Lauksaimniecība; • Mājturība, mājsaimniecība; • Medicīna; • Ģeogrāfija; • Vēsture. Literatūra bērniem un jauniešiem	Skolēni – 41% Nodarbinātie – 19% Bezdarbnieki – 10% Pensionāri – 8% Izglītības darbinieki – 6% Studenti – 5%
Jersikas bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • Psiholoģija; • Māksla; • Mājturība, mājsaimniecība; • Medicīna;	pensionāri; bezdarbnieki; nodarbinātie; bērni un jaunieši līdz 18 gadiem; invalidi; studenti.

	• Ģeogrāfija; • Vēsture Literatūra bērniem un jauniešiem	
Rīta bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • Psiholoģija; • Mājturība, mājsaimniecība; • Medicīna; • Māksla; • Lauksaimniecība; • Ģeogrāfija ; ▪ Vēsture. Literatūra bērniem un jauniešiem	Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem; Studenti; Strādājošie Bezdarbnieki Zemnieki Pensionāri
Rožupes bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • Filozofija; • Psiholoģija; • Reliģija; • Sabiedriskās zinātnes; • Medicīna; • Lauksaimniecība; • Inženierzinātnes; • Māksla; • Valodniecība; • Vēsture. Literatūra bērniem un jauniešiem	Pirmsskolas vecuma bērni Skolēni Studenti Pedagogi Bezdarbnieki Pensionāri Zemnieki
Rudzātu bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • Psiholoģijā ; • Pedagoģijā ; • Ekonomikā ; • Tehnika ; • Lauksaimniecībā ; • Uzņēmējdarbībā ; • Māksla ; • Literatūrzinātne ; • Ģeogrāfija ; • Vēsture . Literatūra bērniem un jauniešiem	Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem; Strādājošie; Izglītības darbinieki; Bezdarbnieki; Pensionāri; Studenti; Zemnieki

Sutru bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • Psiholoģija; • Mājturība, mājsaimniecība; • Medicīna; • Māksla; • Lauksaimniecība; • Ģeogrāfija ; • Vēsture Literatūra bērniem un jauniešiem	• pirmsskolas bērni; • skolēni; • nodarbinātie; • mājsaimnieces; • bezdarbnieki; • pensionāri.
Turku pagasta bibliotēka	Latviešu oriģinālliteratūra Tulkotā daiļliteratūra Nozaru literatūra: • vispārīgā nodaļa; • psiholoģija; • medicīna; • lauksaimniecība; • māksla; • vēsture. Literatūra bērniem un jauniešiem	• pirmsskolas bērni; • skolēni; • zemnieki; • bezdarbnieki; • pensionāri.

Citi faktori, kas nosaka prioritātes dokumentu komplektēšanā

1. Reģionālais aspekts.

2. Valodas, kādās dokumenti tiek komplektēti. Pamatā tiek komplektēti dokumenti latviešu valodā. Ja konkrētā nozarē trūkst dokumentu latviešu valodā, ar lielu atlati komplektē dokumentus angļu, krievu valodās, retāk vācu valodā. Prioritārā valoda tiek izvēlēta, ņemot vērā pieejamos dokumentus un bibliotēkas lietotāju mērķa grupas, kas pamatā izmanto attiecīgo literatūru.

3. Izdevumu veidi, formāti. Līvānu novada Centrālā bibliotēka komplektē dažādu veidu un formātu izdevumus, atbilstoši bibliotēkas statusam un definētajam komplektēšanas līmenim nozarē. Svarīgi, komplektējot krājumu, ievērot racionālu attiecību starp tā daļām – esošo un jauno fizisko un digitālo resursu esamību proporcionāli klientu pieprasījumam.

4. Eksemplaritāte.

- Bērnu literatūru komplektē 1 – 2 eksemplāros;
- Nozaru dokumentus komplektē 1 eksemplārā;

- Pieaugušo daiļliteratūru komplektē 1 – 2 eksemplāros.

5. Hronoloģiskais apsvērums.

- Komplektē jaunus uzziņu izdevumus, enciklopēdijas un vārdnīcas, kā arī dažādos laika periodos izdotos dokumentus, kas nav zaudējuši aktualitāti, ir pieprasīti, vai ar īpašo kultūrvēsturisko vērtību;
- Daiļliteratūra – aktīvam krājumam komplektē pamatā pēdējo 5 gadu izdevumus;
- Periodiku komplektē, abonējot, vēlāk glabā un nodrošina pieeju attiecīgi noteiktajiem termiņiem.
- Dāvinājumus pieņem ar atlasīti, īpaši pieprasītos vai ar kultūrvēsturisko vērtību pilnos gada komplektos (retos gadījumos vērtīgiem izdevumiem komplektos pieļaujami iztrūkumi).

Krājumā neiekļauj:

- Skolu mācību grāmatas;
- Sīkiespieddarbus, īslaicīgas nozīmes iespieddarbus (programmas, afišas, reklāmas prospektus un tml.), izņemot novadpētniecības krājumam;
- Aģitācijas materiālus.

Dokumentu atlases kritēriji

- Dokumenta atbilstība bibliotēkas mērķiem un lasītāju vajadzībām;
- Dokumenta saistība ar esošajiem materiāliem krājumā;
- Zinātniskā, kultūrvēsturiskā, literārā un mākslinieciskā dokumenta vērtība;
- Informacionālā un sociālā dokumenta vērtība (klasika, autora vai izdevēja reputācija un nozīmīgums, novadpētniecības tematika);
- Dokumenta novitātes pakāpe attiecībā uz krājumā esošajiem;
- Dokumenta praktiskā nozīme, aktualitāte, pieprasījums;
- Dokuments nav pieejams vai ir ierobežota pieeja citās bibliotēkās;
- Dokumenta formāts ir atbilstošs bibliotēkai;
- Dokumenta cena.

Krājuma norakstīšanas iemesli:

Norakstīšanai paredzētos dokumentus bibliotēkas atlasa pēc sekojošiem kritērijiem:

- Saturā novecojuši dokumenti;
- Liekie dubleti;
- Bibliotēkas profilam neatbilstoši dokumenti;
- Komplektēšanas kļūda;

- Nolietoti vai bojāti dokumenti, kuri kļuvuši nederīgi turpmākai izmantošanai un kurus nav iespējams (vai nav finansiāli izdevīgi) salabot;
- Lietotāju nozaudēti un citi dokumenti, kuri pazuduši brīvpieejas apstākļos un kuru zudumu bibliotēka ir konstatējusi;
- Dokumenti, kas nav atgūstami lietotāju vainas dēļ (piemēram, lietotāju dzīvesvietas maiņas dēļ).

Periodisko izdevumu glabāšanas termiņi:

- Laikraksti - 10 gadi,
- Bērniem un pusaudžiem adresētie izdevumi atkarībā no aktualitātes – 1-3 gadi;
- žurnāli - 5 gadi; nozaru, tematiskie - pēc vajadzības,
- Līvānu novada pašvaldības informatīvais izdevums “Līvānu Novada Vēstis” - bez laika ierobežojuma.

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Repozitārijs

Repozitārijs ir pasīvais iespieddarbu krājums ar reģionālu nozīmi.

Repozitārija galvenās funkcijas:

- nodrošināt maz pieprasītās krājuma daļas saglabājamību;
- garantēt depozitārija krājumā esošo dokumentu pieejamību visu Līvānu novada Centrālās bibliotēkas lietotāju pieprasījuma apmierināšanai.

Repozitārija krājumā ir pieejami:

- maz pieprasīti iepriekšējo gadu dokumenti ar zinātnisku, kultūrvēsturisku vai māksliniecisku vērtību (arī ar potenciālo), kā arī reti izdevumi;
- dažāda satura dubletes;
- dokumenti, kas nav pieejami citās reģiona pašvaldību publiskajās bibliotēkās.

Repozitārija dokumentu izsniegšana:

- Līvānu novada Centrālās bibliotēkas metodiskās zonas pārraudzības zonas bibliotēkām izsniegšana notiek, reģistrējot izsniegumu kā SBA pakalpojumu.

LNCB Krājuma komplektēšanas un apstrādes vadītāja T. Pavlova_____

2018.gada 29.decembris

Publicitāte

Videosižeti

1. Līvānos pasniegtas gada balvas kultūrā <https://www.youtube.com/watch?v=Lqd1H6XekwI>
2. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu
3. <https://www.youtube.com/watch?v=8tD8XWYZbXE>
4. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu
5. <https://xtv.lv/vdtv/video/DapMQBxmpLB>
6. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu
7. [https://xtv.lv/vdtv/video/DapMQBxmpLB-livanu bibliotekas dziedosie lasitaji sniedz ziemassvetku koncertu](https://xtv.lv/vdtv/video/DapMQBxmpLB-livanu_bibliotekas_dziedosie_lasitaji_sniedz_ziemassvetku_koncertu)
8. Ziemassvētku tirdziņš Līvānu bibliotēkā <https://www.youtube.com/watch?v=p-oYkysMbTo>

Interneta portāli

1. Solvita Cīrule. Gleznas <https://www.livani.lv/lv/notikums/solvita-cirule-gleznas?date=0>
2. Ko skaitļi saka par 2023. gadu? <https://www.livani.lv/lv/notikums/ko-skaitli-saka-par-2023gadu?date=0>
3. Tējas galds bibliotēkā – Līvānu novada gardēži ciemojas bibliotēkā <https://www.livani.lv/lv/notikums/tejas-galds-biblioteka-livanu-novada-gardezi-ciemojas-biblioteka?date=0>
4. Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku <https://www.livani.lv/lv/notikums/tikšanas-ar-dziesminieku-karli-kazaku?date=0>
5. Sarunas par būtisko – tikšanās ar psiholoģi Ritu Stafecku <https://www.livani.lv/lv/notikums/sarunas-par-butisko-tikšanas-ar-psihologi-ritu-stafecku?date=0>
6. Gleznotājas Anitas Neicinieces gleznu izstāde “Līdzsvarā” <https://www.livani.lv/lv/notikums/gleznotajas-anitas-neicinieces-gleznu-izstade-lidzsvara?date=0>
7. “Rakstnieks provincē” – tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi un žurnālisti Liegu Piešīņu <https://www.livani.lv/lv/notikums/rakstnieks-province-tikšanas-ar-rakstnieku-arno-jundzi-un-zurnalisti-liegu-piesinu?date=0>
8. Pērlišu valdzinājums. Meistarklase mauču adīšanā un aproču izgatavošanā.
9. <https://www.livani.lv/lv/notikums/perlisu-valdzinajums-meistarklase-maucu-adisana-un-aprocu-izgatavosana?date=0>
10. Ko mēs zinām par Valsts probācijas dienestu? <https://www.livani.lv/lv/notikums/ko-mes-zinam-par-valsts-probacias-dienestu?date=0>
11. Rakstnieks provincē. Tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku un kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu <https://www.livani.lv/lv/notikums/rakstnieks-province-tikšanas-ar-rakstnici-ivetu-troaliku-un-kulturas-zurnalisti-liegu-piesinu?date=0>
12. Ievas Babres fotoizstāde “Sajūti mirkli” <https://www.livani.lv/lv/notikums/ievas-babres-fotoizstade-sajuti-mirkli?date=0>
13. Porcelāna burvība turpinās <https://www.livani.lv/lv/notikums/porcelana-burviba-turpinas?date=0>
14. Tikšanās ar dziesminieku un dzejnieku Valdi Atālu <https://www.livani.lv/lv/notikums/tikšanas-ar-dziesminieku-un-dzejnieku-valdi-atalu?date=0>
15. Noslēpumainās Taro kārtis un psiholoģija - tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku <https://www.livani.lv/lv/notikums/noslepumainas-taro-kartis-un-psihologija?date=0>
16. Dzeja elpo Līvānos – Līvānu novada dzejnieku tikšanās <https://www.livani.lv/lv/notikums/dzeja-elpo-livanos?date=0>

17. Izaicinājuma spēle – apmācības: pacientu tiesības un pienākumi <https://www.livani.lv/lv/notikums/izaicinajumu-spele-apmacibas?date=0>
18. Izstāde “Emociju faktūra” <https://www.livani.lv/lv/notikums/izstade-emociju-faktura-0?date=0>
19. Mūsējie dzīves līkločos <https://www.livani.lv/lv/notikums/musejie-dzives-liklocos?date=0>
20. Saruna ar logopēdi Ilzi Mikuli <https://www.livani.lv/lv/notikums/saruna-ar-logopedi-ilzi-mikuli?date=0>
21. Dzejnieks Ivars Šteinbergs Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā <https://www.livani.lv/lv/notikums/dzejnieks-ivars-steinbergs-livanu-novada-centralaja-biblioteka?date=0>
22. Līvānos pasniegtas gada balvas kultūrā <https://www.jekabpilslaiks.lv/lv/zinas/livanos-pasniegtas-gada-balvas-kultura/>
23. Ziemassvētku koncerts “Es ticu, ka ir brīnumi” <https://www.livani.lv/lv/notikums/ziemassvetku-koncerts-es-ticu-ka-ir-brinumi?date=0>
24. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu <https://www.jekabpilslaiks.lv/lv/zinas/livanu-bibliotekas-dziedosie-lasitaji-sniedz-ziemassvetku-koncertu/>
25. Līvānu novada amatnieku un mājražotāju Ziemassvētku tirdziņš <https://www.livani.lv/lv/jaunums/livanu-novada-amatnieku-un-majrazotaju-ziemassvetku-tirdzins>
26. Līvānu bibliotēkā būs Ziemassvētku tirdziņš <https://www.jekabpilslaiks.lv/lv/zinas/livanu-biblioteka-bus-ziemassvetku-tirdzins/>
27. Ziemassvētku tirdziņš Līvānu bibliotēkā <https://www.livani.lv/lv/notikums/ziemassvetku-tirdzins-livanu-biblioteka?date=0>

Publikācijas

1. Dzimtas stāstu “Laimes olūti” autore viesojas Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā” Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 2 (2023, 21. februāris), 5. lpp.
2. Līvānos viesojās dziesminieks Kārlis Kazāks.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 3 (2023, 23. marts), 5. lpp.
3. Līvānu Centrālajā bibliotēkā aizvadīta tikšanās ar Ritu Stafeku.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 3 (2023, 23. marts), 5. lpp.
4. Līvānos viesojas rakstnieks Arno Jundze.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 4 (2023, 20. aprīlis), 8. lpp.
5. Rakstniece Iveta Troalika viesojās Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr.5 (2023, 18. maijs), 7. lpp.
6. Akreditētas Līvānu novada publiskās bibliotēkas.-Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 6 (2023, 20. jūnijs), 2. lpp.
7. Dzeja elpo ar dziesminieku Valdi Atālu Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā.- Līvānu Novada Vēstis.-Nr.9 (2023, 19. septembris), 6. lpp.
8. Aizvadīta tikšanās ar psihologu Aiju Rožinsku.- Līvānu Novada Vēstis.-Nr. 11 (2023, 10. novembris), 9. lpp.
9. Līvānu novada dzejnieku tikšanās.-Līvānu Novada Vēstis.-Nr. 11 (2023, 10.novembris), 9. lpp.
10. Atbalstīts Līvānu novada Centrālās bibliotēkas projekts “Rakstnieks runā ar lasītāju”.- Līvānu Novada Vēstis.-Nr. 11 (2023, 10. novembris), 9. lpp.
11. Tiks sumināti apbalvojuma "Gada balva kultūrā" nominanti.- Nr. 11 (2023, 10. novembris), 4. lpp.
12. Mūsējie dzīves līkločos – Jersikas pagasta Olūtu māju saimnieks Uldis Siliņš.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr.12 (2023, 14. decembris), 9. lpp.

Izstādes

Likteņu līkloči

Jauniegvumi

Ieskaties! Varbūt esmu TAVA grāmata?

Senākās grāmatas no mūsu krājuma – Latviešu grāmatai 500

Latviešu grāmatas ceļš – Latviešu grāmatai 500

Cikls “Mūsējie”

Pieturvieta –Solvītas Cīrules gleznu izstāde

“Līdzsvarā” - Anitas Neicenieces gleznu izstāde

Sajūti mirkli – fotogrāfes Ievas Babres fotoizstāde

Dabas dārzā – keramiķes Eleonoras Pastares izstāde

Porcelāna burvība turpinās...Rīgas porcelāna fabrikas produkcijas izstāde no privātajām kolekcijām

“Emociju faktūra” - Kristīnes Lipkovas un Olenas Paslavskas vilnas velto gleznu izstāde

Cikls “Līvānu industriālais mantojums”:

Māju būves kombināts

Līvānu ķieģeļu fabrika

Cikls “Gaidot Dziesmu un deju svētkus”:

Jauktais koris “Rubus”

“Dubnava” senioru deju kolektīvs

Jersikas pagasta jauktais koris “Jersika”

Līvānu deju kolektīvs “Daugavieši”

Cikls “Līvānu novads” (Novadpētniecības materiālu izstāde):

Līvāniešu atmiņas par barikāžu laiku

Līvānu novada Centrālā bibliotēka

Līvānu novada skolas

Līvānu novads novembrī – toreiz un tagad

Līvānu stikla un amatniecības centram – 20

Jubilejas, gadskārtas, notikumi

Vērtīgas grāmatas

Mani virtuves noslēpumi

Un Dievs viņus visus radīja

Literatūre grāmatu plaukts
Mans mājoklis – mājīgs un ērts
Mīlu ļoti, ļoti...
Ukraina – sāpe pasaules sirdī
Nezinu, vai vispār ir brīdis, kad nerakstu/Pauls Bankovskis
Sieviete valda pār vīrieti. Pieņemsim. Taču īsta sieviete valda pār viņu tā, ka viņam šķiet, ka viņš
valda pār sievieti./Vladimirs Solouhins
Šķirstot vēstures lappuses...
Eiropas rakstnieki klasiķi
Rakstnieks Arno Jundze – mūsu ciemiņš
Lieldienas nāk!
Latgales dzidros ūdeņus dzēris, esmu tās mūžīgais gūsteknis es/ Valdis Krāslavietis
Imantam Ziedonim – 90
Mīļajai māmiņai...
Mana pasaule ziedu pilna
Sieviešu detektīvi latviešu oriģinālliteratūrā
Skaistākās dzejas grāmatas
Valdis Atāls – dzejnieks, dziesminieks, gleznotājs
Rakstnieci Moniku Zīli atceroties...
Sievietes garīgā ceļa meklējumos
Mēdijpratība: esi zinošs un pasargāts!
Līvānu novada dzejnieku dzeja
Dzejnieks Ojārs Vācietis
Mana mīļā LATVIJA
Līvānu novads novembrī – toreiz un tagad
Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām
Andris Kolbergs – latviešu detektīva meistars

Pasākumi

Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu ietvaros:

Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku un kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu – projekts “Rakstnieks provincē”

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Rakstnieks provincē” ietvaros 23. februārī dziesminieks Kārlis Kazāks un kultūras žurnāliste Liega Piešīņa tikās ar līvāniešiem Līvānu novada Kultūras centrā.

Tikšanās sākumā Kārlis Kazāks pārsteidza publiku ar paziņojumu, ka viņš ir diplomēts galdnieks, pabeidzis Rīgas amatniecības vidusskolu, turpinājis mācības RTU produktu dizaina un tehnoloģiju studiju programmā un strādājis RTU par pasniedzēju. Jaunībā, dzīvodams Jelgavā, Kārlis Kazāks uzskatījis sevi par īstāko latvieti, jo Jelgavā runā vispareizākajā literārajā latviešu valodā un vecāki īsti latvieši. Pētot savus senčus, atklājis savā dzimtā igauņus, lībiešus un citu tautu pārstāvjus, tāpēc radies jautājums: kas mēs esam kā tauta, kas un kurš ir īsts latvietis. Personīgi man ļoti patika salīdzinājums ar suņiem – mēs esam kā krancīši, kuros sajaukušās daudzas sugas, darot mūs izdzīvot spējīgus un saglabāt nacionālo identitāti visās vēstures peripetijās.

“Velomūzikas” braucienā mainot koncertus pret naktsmājām, no 2012. gada vasaras līdz 2020. gada vasarai, pārvietojoties pa Latviju ar velosipēdu, mūziķi ir nobraukuši vairāk nekā 5000 kilometrus, sniedzot aptuveni 80 koncertus. Pasākumā Kārlis Kazāks stāstīja par “Velomūzikas” vasarās piedzīvoto, par Latvijas novadu izlokšņu niansēm un viesmīlības paradumiem, par satiktajiem cilvēkiem.

Noklausoties autora stāstījumu par grāmatas “Sākums mūs atrod pats” tapšanu radās mērķīgs iespaids, ka viss noticis viegli – Kārlis Kazāks pēc katra “Velomūzikas” ceļojuma datorā aprakstījis ceļā sastaptos cilvēkus un notikumus. Draugi ir ieteikuši sarakstīto apvienot grāmatā, izdevniecība Zvaigzne ABC teikusi jāvārdu, grāmatas ilustratoru nav atraduši, Kārlis grāmatu ilustrējis pats.

Vienreizēju baudījumu sniedza Kārļa Kazāka dziedātās dziesmas - gan autora sacerētas, gan noklausītas Latvijas novados, pat romu valodā, jo arī romi dzīvo mūsu valstī.

Pasākumā piedalījās 79 dalībnieki – visu vecuma grupu Kārļa Kazāka talanta cienītāji.

Tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi, moderatore Liega Piešiņa - projekts “Rakstnieks provincē”

Ceturtdien, 23.martā, Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā viesojās rakstnieks, kultūras žurnālists un Latvijas Rakstnieku savienības priekšsēdētājs Arno Jundze. Sarunu ar rakstnieku vadīja latviešu literatūras pazinēja Liega Piešiņa un sarunas galvenā tēma bija Arno Jundzes jaunākā grāmata “Es nemiršu nekad” –

romāns par latviešu dzejnieku, tulkotāju, publicistu Eduardu Veidenbaumu (1867-1892).

Arno Jundzes romāns "Es nemiršu nekad" iznācis latviešu prozas un literatūrzinātnes kopējā projektā "Es esmu..." – par katru sērijas rakstnieku top romāns un zinātniski pamatota monogrāfija.

Arno Jundze savā stāstījumā par romāna tapšanu norādīja, ka galvenais uzdevums bijis parādīt Veidenbaumu tā, lai nekas nebūtu izdomāts un mitoloģizēts. Tā-

pēc autors pētījis arhīva un muzeja materiālus, lai varētu uzrakstīt par Kalāčiem, par attiecībām ģimenē, it īpaši ar brāli Kārli, kurš netiek studēt, jo tēvs ir novēlējis viņam saimniekot Kalāčos, bet brālim Eduardam mācīties. Eduards romānā ir students, kurš Tērbatā studēdams, tērē brāļa sūtīto naudu un arī uzturu ne tikai mācībām, bet nododas arī izpriecām. Romāna autors uzskata, ka Veidenbaums nav bijis revolucionārs parastajā izpratnē, bet drīzāk iedvesmojies no vācu filozofa Maksa Štirnera individuālā anarhisma idejas. Abi brāļi – Eduards un Kārlis bijuši maza auguma, mazliet virs metrs piecdesmit centimetriem, bet talantīgas un interesantas personības. Rakstnieks domā, ka arī brāļa Kārļa dzīves gājumu būtu vērts iemūžināt grāmatā.

Pasākuma dalībniekus interesēja Arno Jundzes domas par pašreizējo tendenci nosodīt latviešu rakstniekus kolaboracionistus, par ideju nojaukt pieminētos Upītim un Saksei, par to, vai mēs ar tādu pieeju nezaudēsim savu vēsturisko un literāro mantojumu.

Tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku, moderatore Liega Piešiņa – projekts “Rakstnieks provincē”

Pavasārīgā 20.aprīļa pēcpusdienā rakstniece Iveta Troalika tikās ar lasītājiem Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Rakstnieks provincē” ietvaros. Sarunu vadīja latviešu literatūras pazinēja žurnāliste Liega Piešiņa.

Iveta Troalika – rakstniece, žurnāliste, redaktore - strādā izdevniecībā “Žurnāls SANTA”, izdevumos “IEVA”, “Santa”, “Pērle”, “IEVAS Veselība” no 2008.gada. 2021. gadā izdeva savu pirmo romānu “Tūlīt paliks labāk”, par kuru 2022. gadā saņēma Dzintara Soduma balvu. Grāmatas galvenie varoņi Laura un Māris ir prestižas Rīgas vidusskolas skolēni, kuru pirmā mīlestība nav gluži tik skaista un romantiska kādai tai vajadzētu būt. Verbāla un fiziska varmācība no Māra puses, Lauras līdzatkarība, kas līdzinās apmātībai, Lauras nespēja pašai izrauties no iznīcinošajām attiecībām – tikai dažas no grāmatā risinātajām problēmām, kas ir aktuālas mūsu sabiedrībā ne tikai pusaudžu vidū.

Rakstniece pastāstīja, ka grāmatas notikumi un varoņi nav noskatīti “no dzīves”, kaut arī savā žurnālistes darbā ir saskārusies ar dažādiem dzīvesstāstiem. Sarunas gaitā Iveta Troalika un Liega Piešiņa runāja par feminisma ietekmi uz literatūru, par to, ka literatūrā bieži atspoguļots vīrieša viedoklis. Piemēra tika minēta Homēra “Odiseja” – Odisejs ir varonis, braukā pa pasauli, nokļūst briesmās un veiksmīgi tās pārvar. Kā jūtas un ko dara Penelope? Uztur saimniecību, audzina bērnus...Kāda ir Penelopes dzīve? Varbūt vēl varonīgāka kā Odisejam? Iveta Troalika uzskata, ka pasaule ir jāvēro arī ar sievietēm acīm.

Tikšanās ar Ivetu Troaliku un Liegu Piešiņu bija ļoti interesanta, izraisīja pārdomas par attiecību attīstību mūsdienu mainīgajā sabiedrībā kopumā. Tikšanās bija ceturtā un pēdējā kultūras projektā “Rakstnieks provincē”, kura realizācijas gaitā Līvānu bibliotēkā viesojās rakstniece Inguna Bauere, dziesminieks Kārlis Kazāks un rakstnieks Arno Jundze.

Tikšanās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu – projekts “Rakstnieks runā ar lasītāju”

7.decembrī Līvānu 1.vidusskolas skolēni un citi interesenti VKKF atbalstītā projekta “Rakstnieks runā ar lasītāju” ietvaros tikās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu.

Dzejnieks pašlaik studē doktorantūrā Latvijas Kultūras akadēmijā Kultūras teorijas programmā un ir lektors. 2020. gadā klajā nācis viņa debijas dzejas krājums "Strops", kas 2021. gadā nominēts Latvijas Literatūras gada balvai debijas kategorijā un ieguvis 2021. gada Dzejas dienu balvu un Ojāra Vācieša prēmiju. Par dzejas krājumu "Jaunība" ieguvis Latvijas literatūras gada balvu 2023.

Par dzejas krājumu "Jaunība" ieguvis Latvijas literatūras gada balvu 2023.

Paša autora lasījumā dzejproza no krājuma “Jaunība” ieguva citu izpratni un izraisīja interesi pasākuma dalībniekos. Ironiski pamācošs bija Ivara stāstījums par mācīšanos – viss bijis jautri, līdz nākusi apskaidrība, ka jāsāk nopietni mācīties, lai sasniegtu gandarījumu dzīvē. Rezultātā – Fulbraita stipendija, mācības Amerikā un Latvijā.

Ivars Šteinbergs pēta RSU Anatomijas muzeja vēsturi, vēsturiskās kolekcijas, mūsdienu muzeja darbību, jo saņēmis lūgumu aprakstīt muzeja darbību.

Tikšanās ar Ivaru Šteinbergu bija jauniešiem bija interesanta ne tikai kā ar atzītu jauno dzejnieku, bet arī kā ar Kultūras akadēmijas lektoru.

Cikls “Mūsējie”

Ko skaitļi saka par 2023.gadu? – tikšanās ar Ināru Ivanovu

Aukstā janvāra pēcpusdienā Lasītāju klubiņa dalībnieki steidza tikties ar līvānieti Ināru Ivanovu.

Ināras hobijs ir numeroloģija - sena ezotēriskā zinātne par skaitļiem. Ikvienam no mums ir vēlēšanās dzīvot labāk, pilnvērtīgāk, apzināt savas reālās spējas un talantus, harmoniskāk veidot savu dzīvi. Vai mūsu vēlmes atbilst mūsu iespējām? Ināra pastāstīja, ka skaitļi ir labs palīgs sevis izzināšanai, līdzcilvēku izprašanai, kā arī svarīgu notikumu plānošanai.

Pēc skaitļiem var noteikt, kāds būs nākamais gads, un kā to pēc iespējas veiksmīgāk izmantot, no kā izsargāties. Ināra piedāvāja pasākuma dalībniecēm izmēģināt izskaitļot pēc dzimšanas datuma savu dzīves ceļu un notikumus. No sākuma bija jautri, bet skaitļošanas gaitā atklājās pārsteidzoši momenti, tāpēc tikšanās dalībnieces nolēma griezties pie Ināras individuāli. Vai visas tikšanās dalībnieces bija noskaņotas numeroloģiju uztvert nopietni, tas palika katras pašas ziņā.

Laiques olūti – tikšanās ar Silviju Siliņu, savas dzimtas grāmatas autori

Saulainā februāra pēcpusdienā Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā noritēja tikšanās ar Silviju Siliņu – Jāzepa un Franciskas Iesalnieku dzimtas stāstu grāmatas “Laiques olūti” tapšanas idejas autori.

Savā stāstījumā par dzimtas grāmatas tapšanu Silvija uzsvēra savu radnieku atsaucību ģimeņu atmiņu stāstu apzināšanā, fotogrāfiju kā laikmeta liecību vākšanā, kapsētu apmeklēšanu, lai radu dzimšanas un miršanas gadi būtu precīzi. Silvija iedrošināja arī citus dzimtas pētniekus sākt darbu, kamēr vēl ir dzīva vecākā paaudze kā dzimtas notikumu liecinieki vai kā atmiņu glabātāji, izmantot interneta resursus – www.geni.lv un citus portālus radu apzināšanai. Lai arī neprofesionāliem “grāmatas kopā dabūšanas process” esot bijis sarežģīts – materiāla rediģēšana, maketēšana, krāsu kodi, izdevniecību cenu aptauja, taču ar dzimtas jaunās paaudzes palīdzību visi jautājumi atrisināti. Īpašu pateicību Silvija izteica radniekam Varim

Peiseniekam, kurš pirms daudziem gadiem jau bija izveidojis Iesalnieku dzimtai piederīgo sarakstu, jo ir Jāzepa Iesalnieka māsas Petronellijas pēcnācējs.

Jāzepa un Franciskas mājās uzauga trīs brāļi un četras māsas, kuri apprecējās, radīja savus bērnus, laika gaitā bērnu bērni turpināja šo pašu dzīvības ceļu – pašlaik dzimtas radu zari ir sakuplojuši tā, ka īsti vairs nezina savas saknes. Grāmata “Laimes olūti” saved kopā daudzās radu saimes – mazbērnus un pat mazmazbērnus. Grāmatā apkopoti stāsti par Jāzepa un Franciskas bērnu dzimtām, īpašu uzmanību veltot dzimtas mājas “Olūtu” mantotājam Jāzepa dēlam Staņislavam un viņa ģimenei. Vēstījumā izmantoti Staņislava dienasgrāmatas pieraksti, Staņislava meitu atmiņas - spilgtas Latvijas vēstures liecības par brīvās Latvijas laiku, par II Pasaules karu, par dzīvi kolhozos. Grāmatā ietverti arī Iesalnieku un Vucenu apkaimes vēstures apraksti.

“Šī grāmata rakstīta Franciskas un Jāzepa Iesalnieku dēlu Augusta, Staņislava un meitu – Daugaviešu, Bucenieku, Švirkstu, Pastalojānu dzimtu jaunajiem zariem... Lai apzinātos, ka vecās saknes no gadsimtu dzīlēm uztur dzīvības asinsriti lielajā stumbrā, stiprajos zaros un jaunajās spīgtajās galotnēs.”

Tējas galds bibliotēkā – Lasītāju un Gardēžu klubiņu tikšanās

Lasītāji un Gardēži tikās garšīgi – pašceptos un citādi gatavotos kārumus tējas galdam garšošanai un vērtēšanai bija atnesušas gan Gardēžu saimnieces, gan lasītājas. Arī lasītājām izdevās pārsteigt pieredzējušās saimnieces ar vienkārši pagatavojamām, bet gardām kūkām. Mainīšanās arēdienu receptēm, visu sastāvdaļu noteikšana zgaršojot cepumu vai kūku – tā pagāja tikšanās.

“Saruna par būtisko” – tikšanās ar psiholoģi Ritu Stafeku
Neskatoties uz snigšanu, puteni un spēcīgo vēju 8. marta pēcpusdienā, bibliotēkā izaugsmes studijas “Pūces aste” psiholoģe Rita Stafeka sarunājās ar pasākuma dalībniecēm.

Ievadā Rita iepazīstināja ar sevi un stāstīja par iespējām, ko piedāvā izaugsmes studija - joga, meditācijas, personības izaugsmes treniņi, psihologa konsultācijas. Darbs ar klientiem

pārsvarā notiek attālināti - tikšanās notiek Skype, Zoom platformā un Whatsapp. Turpmākajā pasākuma gaitā risinājām uzmanības un atmiņas treniņa uzdevumus, ieklausījāmies stāstījumā par dažādiem psiholoģijas aspektiem.

Tad sekoja jautājumi, kuru rezultātā izveidojās spraigas diskusijas. Kā pateikt “nē” dzīves situācijās, lai nejostos vainīgs un nenonāktu konfliktā ar apkārtējiem, kā nospraust robežas saskarsmē ar līdzcilvēkiem. Ko cilvēks, kā indivīds, var ietekmēt un ko darīt ar to, ko nevar izmainīt. Kas ir vajadzīgs cilvēkam, lai viņš justos labi gan psiholoģiski, gan fiziski. Visus jautājumus varēja apkopot vienā visaptverošā jautājumā – kā panākt, lai katrs dzīvotu možu, piepildītu ar cilvēcisku siltumu, veiksmīgu un laimīgu dzīvi?

Protams, vienā pēcpusdienā var tikai mazliet ieskicēt ceļu sevis izpratnē un mērķu izvirzīšanā, bet galvenais ir viela pārdomām – vai man ir vēlme un gatavība pārmaiņām. Varbūt esmu apmierināts ar savu dzīvi, protu novērtēt un būt pateicīgs, jo bieži mēs nenovērtējam to, kas mums jau ir.

Pērlišu valdzinājums.

Meistarklase mauču adīšanā un aproču izgatavošanā

Meistarklasi vadīja TMS “Dubna” vadītāja Inese Valaine un bibliotekāre Ilga Driksne.

Tikšanās ar Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona vadītāju Ivetu Vilcāni

Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona vadītāja Iveta Vilcāne pastāstīja par probācijas dienesta struktūru, uzdevumiem un darbību. Parādīja, kā izskatās aproces uz kājām, kā tās darbojas, kādiem noteikumiem ir pakļauti aproču nēsātāji.

Anitas Neicenieces gleznu izstādes “Līdzsvarā” aizvēršanas svētki Anita Neiceniece ir lauku māju saimniece ar lielu govju fermu, kā viņa pati smejas “slaucēja”. Savulaik strādājusi par medicīnas māsū Ogres slimnīcā, Latgales saimniekdēla savaldzināta, devusies uz viņa dzimteni. Gleznot sākusi 56 gados, glezno dabu – ziedus un ainavas. Sirsnīgā gaisotnē Anita Neiceniece tikās ar viņas talanta atzinējiem, pastāstīja, kā viņa sapratusi, ka var gleznot.

Gleznšanas viņu atbrīvo no ikdienas, sagādā prieku.

Tikšanās ar kosmētikas ražotnes ģimenes uzņēmuma “Rasa Botanicals” pārstāvjiem Elitu un Māri Grigaļiem

17. maijā, tikāmies ar ģimenes uzņēmuma - kosmētikas produkcijas izejvielu ražotājiem Elitu un Māri Grigaļiem.

SIA Rasa Botanicals ir ģimenes uzņēmums, kas ražo dabīgo kosmētiku no augiem un augu ekstraktiem un ražo augu ekstraktus kā izejvielu kosmētikas un pārtikas rūpniecībai. Kā tapusi ražotne, kādu kosmētikas produkciju piedāvā patērētājiem uzņēmums, stāstīja un rādīja Elita Grigale.

Stāsts par alveju

Tikšanās ar ekspertu Dabas dānībā Solvitu Mertenu. Pēc lekcijas noklausīšanās sekoja produktu degustācija un atbildes un dalībnieku jautājumiem.

Tikšanās ar dziesminieku Valdi Atālu

Saulainajā 8.septembra pēcpusdienā skvērā pie Līvānu novada Centrālās bibliotēkas pulcējās dzejas un dziesmu cienītāji uz tikšanos ar dzejnieku, dziesminieku un gleznotāju Valdi Atālu.

Valdis Atāls ir autors vairākām grāmatām – “Pavedēja rokasgrāmata”, “Domas, iedomas, tēli, lirika”, “Domas un tēli”, “Uz domu stāvās kraujas” un autobiogrāfiskā proza “Elles debesis” par Sibīrijas nometnē piedzīvoto.

Dziesminieks uzsvēra, ka viņa dziesmu tekstu autori, galvenokārt, ir viņš pats un viņa draugs dzejnieks Egons Bārs. Valdis Atāls izteicās, ka dziesmās viņš ir "skumjš kā grūsna tele

kalna galā lietus laikā", bet literāri muzikālās tikšanās laikā mēs baudījām liriskas un dvēseliskas dziesmas, šamaņu dziedāšanu, asprātīgus jokus, jautrus notikumu stāstus no viņa grāmatas “Dzejnieks un cūka”, viņa sacerētus aforismus no krājuma “Pavedēja rokasgrāmata”. Kaut arī Valdis Atāls apgalvoja, ka visi humora rakstošie dzīvē esot ļoti drūmi, dzejnieks bija optimistisks, valdzinošs un humora pilns. “Es esmu brīvs gars!” – teica dziesminieks.

Vairāk kā divas stundas mēs pavadījām maģiskās Valda Atāla balss gūstā, apbrīnojām mozaīkas pogu tehnikā veidotās gleznas, smējāmies un nodevāmies pārdomām.

Pasākums notika Dzejas dienu 2023 ietvaros

Porcelāna burvība turpinās... izstādes atklāšana

Straumes zālē izstādes “Porcelāna burvība turpinās...” atklāšanā tikās eksponēto kolekciju īpašnieki un izstādes apmeklētāji, “porcelāna skartie” stāstīja par savu Rīgas porcelāna rūpnīcas ražojumu meklēšanas pieredzi, par prieku, kad izdodas servīzes nokomplektēt pilnībā.

Noslēpumainās Taro kārtis un psiholoģija - tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku

11.oktobra pēcpusdienā sarunu cikla “MŪSĒJIE” ietvaros Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā sertificēta psiholoģe Aija Rožinska iepazīstināja ar Taro kārtīm kā psihologa darba instrumentu.

Sākumā Aija pastāstīja, ka profesionālajā jomā viņa ietekmējusies no analītiskās psiholoģijas pamatlicēja Kārļa Gustava Junga mācības, kurš savā darbā ir izmantojis Taro kārtis, un indiešu filozofa Ošo atziņām. Taro kārtis, iespējams, ir atnākušas no senās Ēģiptes, taču pirmoreiz Eiropā pieminētas Itālijā 14. gadsimtā. Taro kārtu kava sastāv no 78 kārtīm un katrai no tām ir sava nozīme. Taro kārtis dalās Vecākajos un Jaunākajos arkānos. Vecākajiem arkāniem ir vislielākā nozīme un tie sastāv no 22 kārtīm. Kārtis ir milzīga, filozofiska sistēma, senu gudrību krātuve, kura parādās caur attēliem, kuros simboli bieži slēpti ezoteriskos tēlos.

Parasti Taro mums asociējas ar zīlēšanu, ar nākotnes atklāšanu - noklausāmos zīlnieces teikto un gaidām, kad piepildīsies labais vai sliktais, it kā no mums nekas nebūtu atkarīgs. Psiholoģe norādīja, ka īstenībā Taro atklāj ceļu, bet darbs ir jādara pašam, kārtis ir tikai instruments sevis izzināšanai ceļā uz sevis labāko versiju. Protams, pasākuma dalībnieki gribēja redzēt Taro darbībā jeb “parotaļāties”, kā teica Aija. Drosmīgie, drusku satraukti, izvilka pa kārtij, kuras nozīmi izskaidroja psiholoģe. Rezultāts samulsināja pat skeptiķus, jo izskaidrojums bija atbilstošs un tīrīgs katra eksperimenta dalībnieka esošajai situācijai.

Dzeja elpo Līvānos – Līvānu novada dzejnieku tikšanās

Rudenīgajā 25.oktobra pēcpusdienā Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā pasākumā “Dzeja elpo Līvānos” satikās divas mākslas - mūzika un dzeja.

Pasākumu ievadīja Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas audzēkņu koncerts, kurā uzstājās brīnišķīgie akordeonisti Aleksandrs Kručiņins, Artjoms Laškovs un Ieva Stikāne, flautiste Loreta Pujāte un topošā pianiste Lote Megija Mālniece.

Līvānu novada dzejnieku tikšanās rudenī pēc Dzejas dienām ir kļuvusi par tradīciju, tāpēc dzejnieki pastāstīja par saviem radošajiem sasniegumiem gada griezumā, jaunām publikācijām, dalību dažādos konkursos un nākotnes iecerēm.

Dzejas lasījumos liriskā Valda Vitkovska liriskā dzeja mijās ar Natālijas Daniļevičas dzīves gudrajām pārdomām, Ritas Semeiko dziļdomīgajām dzejas rindām, Līgas Malnaces emocionāli piesātināto un Rasma Svīkles-Popovas filosofisko redzējumu. Rasma pārsvarā raksta dzeju latgaliešu valodā.

Pēc Rasmaš dzejas lasījuma izvērsās diskusija par latgaliešu valodu, jo pašreizējā, ja tā varētu teikt “oficiālā valoda”, ir diezgan sarežģīta un ne visiem latgaliešiem pieņemama. Noslēgumā dzejnieku un ne-dzejnieku komandas sacentās “ātrajā” dzejas rakstīšanā par rudens tēmu.

Izaicinājuma spēle-apmācības “Pacientu tiesības un pienākumi”

Kādas ir un kādām būtu jābūt ārsta un pacienta attiecībām, ko pacients drīkst un var prasīt no medicīniskā personāla – tikai daži no pasākuma laikā apskatāmie jautājumi.

Tika izspēlētas konflikta situācijas, darbojošos personu kļūdas un dotas pamācības, kā risināt sasāpējušos jautājumus.

Īpaša uzmanība tika pievērsta jautājumam; ko darīt, kur griezties, ja ir aizdomas par ārsta kļūdu vai paviršību ārstēšanas procesā.

Mūsējie dzīves līkločos – tikšanās ar Uldi Siliņu

15.novembrī Līvānu Centrālās bibliotēkas Straumes zālē noritēja tikšanās ar Uldi Siliņu, kurš izstāstīja savu dzīvesstāstu – kā dzimis rīdzinieks, jauns fiziķis, nopietna zinātniska institūta līdzstrādnieks, nokļuvis Latgalē un šeit iesakņojies.

Pārsteidzošs bija Ulda stāsts par viņa tēvu, pirmskara jūras virsnieku, kura karjera zemūdenē “Ronis” beigusies, īsti pat nesākoties, jo Latvijā ienākuši krievi un zemūdene rekvizēta citas armijas vajadzībām. Viņa ģimenes liktenis izveidojies tāds pats kā daudziem latviešiem –izpostītas dzīves, sagrautas cerības, vajadzība atrast sevī spēku, lai sāktu jaunu dzīvi.

Sākot no 1967.gada un arī pašlaik Uldis dzied korī, gadu ritumā viņš ir dziedājis daudzus koros un kādu laiku Jersikas vīru ansamblī. Dziesma un vēlme dziedāt Uldi ir pavadījusi visu mūžu. Par saviem kora dziedātāja piedzīvojumiem Dziesmu svētkos Uldis stāstīja atraktīvi un ar humoru. Uldis kopumā ir piedalījies divpadsmit Dziesmu svētkos.

Latvijas Atmodas laiks Uldim pagājis aktīvā darbībā – ievēlēts Tautas frontes pirmajā domē, nodarbojies ar loģistikas jautājumiem, lai uz barikādēm no Līvāniem vienmēr būtu noteikts skaits cilvēku.

Ulda mājās divu hektāru platībā izveidotas koku enerģijas pētīšanas birzis, viņš ir noskaidrojis, ka kokiem ir savas enerģijas dzīslas-āderes, kuras savienojas savā starpā vienas sugas ietvaros. Ozoli savienojas ar ozoliem, liepas ar liepām, jo lielāks koks, jo tālāka tā ādere. Uldis ir iestādījis savu svētbirzi un pēta tās iedarbību uz cilvēkiem. Birzīs ir arī pēc īpašas shēmas izvietoti akmeņi, jo tiem ir sava enerģija un pat enerģētiskā atmiņa, kura var būt gan pozitīva, gan negatīva. Uldis ieteica nepārvietot akmeņus, ja akmens ir bijis mājas pagalmā daudzus gadus un mājas dzīve rit raiti, akmeni nedrīkstot nest prom. Tāpat iepatikušos akmeni nevajagot stiept uz savu dārzu, jo rezultāts varot būt nepatīkams. Secinājums viens - ar akmeņiem uzmanīgi!

Olūtu mājās ir sava svēta ar dziedinošu avota ūdeni, arī mājas saimnieka sarūpēta, jo Uldis prot atrast labākās ūdens āderu vietas, lai akās vienmēr būtu ūdens.

Pasākuma beigās Uldim Siliņam tika uzdoti daudzi jautājumi par kokiem un ūdens āderēm, taču visvairāk dalībniekus interesēja akmeņu īpašības.

Tikšanās izskaņā noskatījāmies videofilmu par Olūtu mājām un to apkārtni gadalaiku ritumā. Sižets vienkāršs, bet bezgala skaists un aizkustinošs – brīnišķīgā Latvija, jaukā Latgale, mūsu mīļa zemīte, lai vienmēr tā būtu!

Kas ietekmē runas un valodas attīstību? – tikšanās logopēdi Ilzi Mikuli

Dabīgās attīstības procesā bērns apgūst pilnvērtīgai dzīvei nepieciešamās prasmes, tomēr liels darbs ir jāpieliek vecākiem, lai bērniņam palīdzētu. Viena no prasmēm ir runas attīstība, kuras pamatus un attīstību veicina tieši savstarpējās komunikācijas veidošana ikdienā. Tieši par to stāstīja logopēde Ilze Mikule.

Ziemassvētku koncerts "Es ticu, ka ir brīnumi"

lasītāji. Ivars Āboltiņš muzicē un dzied kopā ar ģimeni – sievu un bērniem. Jānis Daugavietis

"Es ticu, ka ir brīnumi..." nebija pasākums – vienā koncertā apvienojās bibliotēkas dziedošie lasītāji – Ziemassvētku koncerts bibliotēkas Straumes zālē. bibliotēkas kolektīvs vēlējās celt gaismā lasītāju pulka muzikālos talantus. Koncertā "Es ticu, ka ir brīnumi..." klātesošos priecēja astoņi dziedošie

spēlēja ģitāru un akordeonu. Pasākuma apmeklētāji priecējās par Lienas Kapačas, Ivetas Vilcānes un Ilonas Tēraudes skanīgajām balsīm. Daudzi bibliotēkas lasītāji dzied un spēlēja savam priekam, un viņu sniegums aplicina, ka

nav jābūt profesionālam mūziķim, lai sildītu klausītāju sirdis un aizkustinātu ar izjustiem priekšnesumiem. Mūsu bibliotēkas lietotāji augsti novērtēja šo pasākumu.

Ziemassvētku tirdziņš

Straumes zālē no 19. – līdz 23. decembrim darbojās Ziemassvētku tirdziņš - savus darinājumus piedāvāja divpadsmit novada amatnieki un mājražotāji, kā arī TLMS "Dubna". Tirdziņa apmeklētājiem bija iespēja iegādāties dažādus adījumus, austas segas, paklājus, galda celiņus, medu, piparkūkas, dažādus gardus saldumus, ziepju figūriņas, rotas un vēl daudzus citus novada amatnieku rokām da-

rinātus darbus. Laba reklāma ne tikai amatniekiem, bet arī bibliotēkai. Ļoti izdevusies bibliotēkas aktivitāte, kas akcentēja Līvānu novada iedzīvotāju uzmanību bibliotēkas pakalpojumiem un piesaistīja jaunus lietotājus.

LNCB Lietotāju apkalpošanas nodaļas 2023.gada atskaite

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas nodaļas mērķis ir popularizēt latviešu oriģinālliteratūru vietējā sabiedrībā, veicināt esošo un jaunu lasītāju izglītošanu, aktivizēt iedzīvotāju vēlmi lasīt, nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu daudzveidību, akcentēt bibliotēkas lomu sabiedrībā un bagātināt savas apkārtnes kultūras dzīvi.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra datiem 2023.gada 7.jūlijā Līvānu pilsētā reģistrēti 7355 iedzīvotāji, no tiem 1205 vecumā līdz 18 gadiem.

2023.gadā Līvānu novada Centrālās bibliotēkas elektroniskajā datubāzē reģistrēti 1622 bibliotēkas lietotāji, salīdzinot ar 2022.gadu reģistrēto lietotāju skaits palielinājies par 105 lietotājiem. Analizējot lasītāju skaita rādītājus - lietotāju skaits bērnu un jauniešu grupā līdz 18 gadiem pieaudzis par 54 lietotājiem, bet pieaugušo grupā, salīdzinājumā ar pagājušo gadu, ir par 51 lasītāju vairāk. Lietotāju kartes vecuma grupā no 16 līdz 18 gadiem ir 38 jauniešiem, kas ir par 6 lietotājiem mazāk kā iepriekšējā gadā.

2023.gadā bibliotēkas fiziskais apmeklējums ir 18000, no tiem pieaugušo lietotāju 11366, bet bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem apmeklējums ir 6634. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu sastāda – bibliotēkas apmeklējums, kas tiek uzskaitīts automatizēti, izmantojot elektronisko drošības vārtu skaitītāju(16657) un bibliotēkas organizēto pasākumu un izstāžu apmeklētāju skaits(1343), jo izstādes un pasākumi notiek Straumes zālē ar atsevišķu ieeju vai pie bibliotēkas skvērā.

2023.gadā, salīdzinot ar 2022.gadu, izsniegums samazinājies par 1068 izdevumiem, fizisko apmeklējumu skaitam palielinoties par 1065. Fizisko apmeklēju skaits ir palielinājies tāpēc, ka beigušies Covid-19 ierobežojumi, lietotāji labprāt atkal lasa žurnālus un avīzes bibliotēkā, brīvi izvēlēties vietu lasīšanai. 2022.gadā Covid-19 ietekmē lasītāji vairumā ņēma uz mājām periodiskos izdevumus, jo citas izklaides bija ierobežotas. Daudzi lasītāji apgalvoja, ka krāsainie žurnāli mazina psiholoģisko spriedzi. Pārskata gadā interese par žurnāliem ir mazinājusies, jo Covid-19 ierobežojumi ir beigušies un iedzīvotājiem ir vairāk iespēju apmeklēt pasākumus.

2023.gadā 1142 lasītājiem pagarinātas 5371 iespiedvienības. Mūsu bibliotēkas lietotāji bieži lūdz pagarināt izdevumu lietošanas laiku piezvanot, un arī pasūta grāmatas pa telefonu, motivējot savu rīcību, ar to, ka pašam nav jāmeklē katalogā, nav jāpiepūlas un viss notiek ātri. Attālinātos bibliotēkas pakalpojumus izmanto jaunāka gadagājuma lietotāji – strādājošie, skolēni un studenti - elektroniski pasūtītas 129 grāmatas. Nākošajā gadā jāturpina attālinātās pasūtīšanas popularizēšana bibliotēkas lietotāju vidū.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	1602	1517	1622	+ 6, 47%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	509	436	490	+ 11,00%
Bibliotēkas apmeklējums	16929	15864	18000	+ 11,00%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	6605	6064	6634	+ 7,5%
Virtuālais apmeklējums	159565	9260	129068	+ 92%
Izsniegums kopā	35086	43204	42136	-2, 47%

<i>t. sk. grāmatas</i>	21415	21849	22085	+1,07%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	13632	20745	19654	-5,26
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	6086	7774	7826	+0,66%
Bibliotēkārais aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	21%	22%	23%	+1,00
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1314	1284	1205	-6,15%
Iedzīvotāju skaits	7655	7547	7355	-2,54

Analizējot kopējo izsniegumu 2023.gadā latviešu valodā izsniegti 83.54%, krievu valodā 15.76%, citās valodās (angļu) – 0. 7% izdevumu. 51. 11% no visiem izsniegtajiem izdevumiem ir latviešu oriģinālliteratūra – daiļliteratūra un nozaru literatūra. Ņemot vērā, ka Līvāni ir multikulturāla pilsēta, grāmatu izsniegums latviešu valodā ir ļoti labs. Jāturpina papildināt grāmatu krājumu angļu valodā, jo jaunieši pieprasa dažādu žanru literatūru angļu valodā.

“3TD e-grāmatu bibliotēka” pakalpojumus 2023.gadā izmantojis 61 lasītājs, izsniegtas 177 grāmatas. Jāturpina e-grāmatu popularizēšana iedzīvotāju vidū.

Līvānu Centrālās bibliotēkas pakalpojumu pieejamība lietotājiem nodrošināta piecas dienas nedēļā – darba dienās, sākot no otrdienas no plkst.12.00 līdz 19.00, sestdienās no plkst.9.00 līdz 16.00, tumšajos ziemas mēnešos no novembra līdz februārim ieskaitot, bibliotēkā apkalpo lietotājus no plkst.11.00 līdz 18.00, jo pēc plkst.18.00 ziemā mazs apmeklētāju bibliotēkā.

Bibliotēka apkalpo lietotājus sestdienās, lai LNCB pakalpojumus varētu izmantot strādājošie, kuru darba laiks neļauj apmeklēt bibliotēku darba dienās, un studenti, kuri brīvdienās atbrauc pie vecākiem.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne www.livvanub.lv, kas pieejama internetā visu diennakti. Aktuālā informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, izstādēm un citām aktivitātēm tiek publicēta Līvānu novada mājas lapā – www.livani.lv, informatīvajā izdevumā “Līvānu novada Vēstis”, arī sociālajos tīklos.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Lasītājiem orientēties telpās palīdz informatīvās norādes - uz sienām, pie griestiem, uz grīdas. Informāciju par plauktos izvietoto krājumu sniedz norādes uz plauktu galiem un plauktos. Divas nedēļas pirms Jauno grāmatu dienas, kas notiek katra mēneša pirmajā sestdienā, mēneša jaunāko grāmatu apraksti ir apkopoti bukletos, tos lietotājs var ņemt līdzi un mājās iepazīties ar piedāvāto grāmatu klāstu. Tāpat divas nedēļas jaunās grāmatas ir izliktas izstādē, lai lietotājs varētu apskatīt grāmatas un izvērtēt, kas viņu interesē. Bibliotēkā darbojas informatīvais ekrāns, kurš reklamē jaunākās grāmatas un pasākumus, citas bibliotēkas aktivitātes. 2023. gadā Līvānu novada Centrālā bibliotēka turpināja piedāvāt šādus bezmaksas pakalpojumus:

- bibliotēkas apmeklēšana un lietotājiem paredzēto pakalpojumu (t.sk. datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu) publiska pieejamība, iekārtu un aprīkojuma izmantošana;
- lietotāju reģistrēšana, Lietotāja kartes izsniegšana, konsultācijas par bibliotēkas darba kārtību, krājumu un informācijas meklēšanas iespējām;
- grāmatu, žurnālu, laikrakstu, audiovizuālo materiālu un citu dokumentu izsniegšana pēc lietotāja pieprasījuma līdzņemšanai vai izmantošanai uz vietas bibliotēkā;

- svētku un izejamo dienu abonements - iespieddarbu un citu materiālu ar statusu "Tikai lasītavā" izsniegšana uz mājām pēc bibliotēkas slēgšanas darba dienas beigās līdz nākošās darba dienas rītam vai uz svētku un izejamām dienām;
- bezmaksas Wi-Fi izmantošana pieslēdzoties ar savām elektroniskajām ierīcēm;
- četras "klusās lasītavas";
- datubāžu izmantošana, bibliotekāro, bibliogrāfisko, faktogrāfisko uzziņu sniegšana;
- datubāzi "Līvānu novads", kas apkopo materiālus par Līvānu pilsētas un Līvānu novada vēsturi, par ievērojamiem novadniekiem, par aktuāliem notikumiem;
- attālināta grāmatu rezervēšana un grāmatas lietošanas termiņa pagarināšana;
- bibliotēku, lasīšanas un literatūras popularizējoši pasākumi;
- nodrošinām iespēju lasīt grāmatas attālināti 3TD e-grāmatu bibliotēkā;
- ekskursijas "Iepazīsti bibliotēku!" ekskursanti iepazīstas ar bibliotēkas interjeru un noformējumu, ar bibliotēkas iespējām lietotāju vajadzību apmierināšanai :
- ✓ automatizēto bibliotekāro apkalpošanu,
- ✓ mobilās sistēmas,
- ✓ kluso lasītavu un datoru izmantošanu,
- ✓ maksas pakalpojumi,
- ✓ pašapkalpošanās automāta iespēju demonstrēšana

Neskatoties uz vispārējo tendenci tehnoloģiju ieviešanu lasītāju apkalpošanā, daudzi lasītāji vēlas individuālu apkalpošanu, paļaujas uz bibliotekāra ieteikumiem literatūras izvēlē, labprāt diskutē par izlasīto ar bibliotekāriem.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

2023.gadā apjomīgāka lasītāju interešu izpēte netika veikta. Pēc pasākumiem bibliotēkā dalībniekiem tika uzdoti "ātrie" jautājumi – vai pasākums patika, kādi būtu ieteikumi turpmākajām bibliotēkas aktivitātēm. Jaunu lasītāju piesaiste notiek dažādojot pasākumu piedāvājumu: uzrunājot atsevišķas mērķgrupas, bet ļaujot izvēlēties ikvienam sev vajadzīgo no piedāvājumu klāsta.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums (īss apraksts par to, kādus pakalpojumus iedzīvotāji var saņemt ārējās apkalpošanas punktos, ārējo apkalpošanas punktu darbības vērtējums, secinājumi)

Izsniegšanas punkts Lāčplēša ielā 28 atrodas Multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra "KVAR-TĀLS" telpās. Izsniegšanas punkta darba laiks ir no plkst.9.00 līdz plkst.12.00 divas reizes mēnesī pēc grafika. 2023.gadā reģistrēts 21 lasītājs, izsniegtas 647 grāmatas. Izsniegšanas punkta pakalpojumus pārsvarā izmanto seniori un cilvēki ar sevišķām vajadzībām, kuri dzīvo tuvākajā Līvānu pilsētas mikrorajonā.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Bibliotēkas infrastruktūra ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām - ēkas centrālā ieeja un Straumes zāles durvis ir piemērotas lietotājiem ar īpašām vajadzībām - ratiņkrēsla iebraukšanai bibliotēkā, ir sanitārais mezgls cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Visu telpu aprīkojums ir plānots tā, lai telpās (arī starp grāmatu plauktiem) varētu pārvietoties cilvēki ratiņkrēslā vai ar kruķiem. Jaunajām māmiņām ar bērniem ratiņos iespējams izbraukt starp plauktiem un netraucēti izvēlēties grāmatas vai žurnālus.

Daudzi cilvēki ar sevišķām vajadzībām fiziski nespēj apmeklēt bibliotēku, tāpēc personas ar sevišķām vajadzībām pasūta grāmatas attālināti vai pa telefonu un viņu asistenti vai tuvinieki nogādā uz mājām izvēlēto literatūru. Vajadzības gadījumā bibliotekāres pēc lasītāju pieprasījuma nepieciešamo literatūru no otrā un trešā stāva nogādā pirmajā stāvā.

Īpaša uzmanība tiek veltīta lietotājiem ar psiholoģiska rakstura problēmām, mierīgi noskaidrojot viņu vajadzības un vēlmes.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, māsasaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi – situācijas raksturojums, skaitliskie dati nav tik būtiski

LNCB pakalpojumi ir pieejami visiem cilvēkiem kultūras, radošo interešu un talantu, izglītības, pētniecības, informācijas un komunikācijas nolūkos neatkarīgi no vecuma, dzimuma, sociālā stāvokļa etniskās piederības, funkcionālā stāvokļa un citām atšķirībām. LNCB krājums ir vispusīgi komplektēts, lai visām lasītāju grupām būtu iespēja izvēlēties sev vajadzīgo literatūru savas personības attīstībai, tālākizglītībai un pilnvērtīgai izklaidei. Viens no mūsu bibliotēkas galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana ikvienai bibliotēkas lietotāju grupai.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2023. gadā bibliotēkas īpašo lietotāju grupa – ukraiņu bēgļi no Ukrainas kara teritorijas, ir samazinājusies, jo vairāki bēgļi ir atgriezušies dzimtenē. Pieaugušie lasa grāmatas krievu valodā, bērniem iegādāta literatūra ukraiņu valodā.

Liela lietotāju grupa bibliotēkā ir strādājošie, kuri izmanto bibliotēkas pakalpojumus, lai celtu savu kvalifikāciju, jo daudzi mācās neklātienē, būtu informēti par savas profesijas jaunumiem, lietderīgi pavadītu laiku un izklaidētos lasot grāmatas. Šī grupa seko jaunāko grāmatu reklāmai, lasa recenzijas un nāk uz bibliotēku jau ar izvēlēto grāmatu sarakstu vai izmanto attālināto pasūtīšanu.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta pakalpojumu pieejamībai sociāli mazāk aizsargātām iedzīvotāju grupām, tostarp senioriem un cilvēkiem ar zemiem ienākumiem, kuriem bibliotēka bieži kļūst par vienīgo komunikācijas un izklaides vietu.

Seniori nāk uz bibliotēku ar grāmatu sarakstiem vai pasūta pa telefonu vēlamo literatūru. Turpinās tradīcija vairākiem senioriem kopā lasīt avīzes un žurnālus, apspriežot un komentējot izlasīto. Ļoti jūtama sociālā atsvešināšanās mūsu sabiedrībā, cilvēciskas komunikācijas trūkums vecāka gada gājuma lasītāju grupā, kaut arī Līvānu novadā darbojas senioru biedrība un biedrība "Baltā māja". Bibliotēkām reizēm nākas būt psihologam, vienkārši uzklaut apmeklētāju. Seniori labprāt apmeklē bibliotēkas pasākumus ciklā "Mūsējie", jo uzlūgtie viesi pārsvarā ir Līvānu novada iedzīvotāji, pazīstami cilvēki. Rakstot projektus VKKF, uzklautām arī senioru domas uzlūgto autoru izvēlē.

Ir lietotāju grupa, kurā iekļaujas arī strādājošie, kuriem ne vienmēr ir pieejamas informācijas tehnoloģijas tīri finansiālu iemeslu dēļ. Bibliotēkā viņiem ir iespēja saņemt šo pakalpojumu bez maksas, turklāt bibliotekārs sniedz arī konsultāciju.

Mums ir arī bibliotēkas lietotāju grupa, kuri paši neizmanto bibliotēkas piedāvātās tehnoloģijas, kuri vēlas, lai bibliotekārs apkalpo pie grāmatu nodošanas/izsniegšanas automāta un veic citus pakalpojumus, iesaka lasāmo literatūru. Šī grupa ne vienmēr ir seniori vai cilvēki ar īpašām vajadzībām, viņi vienkārši vēlas, lai viņus apkalpo pēc "pilnas programmas", lai tiktu pievērsta uzmanība viņam kā indivīdam, lai respektētu viņa vēlmes.

Lielu uzmanību veltam jauniešu auditorijai, īpaši lasītprasmes veicināšanai. Lietotāju apkalpošanas nodaļai ir efektīva, lietderīga un koordinēta sadarbība ar Līvānu novada latviešu valodas un literatūras skolotāju metodisko apvienību, rakstot projektus Valsts kultūrkapitāla fonda projektu konkursiem literatūras nozarē

tiek ņemti vērā skolotāju ieteikumi autoru izvēlē. Bibliotēkas tuvumā atrodas trīs skolas – Līvānu 1.vidusskola, Līvānu pamatskola un Rudzātu vidusskolas filiāle Vakara un maiņu vidusskola, kurās skolēni ir nodrošināti gan ar mācību grāmatām, gan ieteicamo literatūru, tomēr skolēni izmanto LNCB piedāvātās iespējas un plašo grāmatu krājumu skolas uzdevumu pildīšanai. Skolēni arī apmeklē literāri izglītojošos pasākumus ar Latvijā pazīstamiem rakstniekiem – Arno Jundzi, Jēkabu Kazāku, Ivetu Troaliku un dzejnieku Ivaru Šteinbergu.

Studējošā jaunatne gada gaitā ir izteikusi atzinīgus vārdus par bibliotēkas nozaru literatūras nodaļas krājuma daudzveidību un kvalitāti un joprojām aktīvi izmanto bibliotēkas krājumu, pārsvarā iepriekš attālināti pasūtot grāmatas.

Īpaši jāatzīmē jaunās māmiņas, kuras bibliotēku apmeklē kopā ar bērniem, lai izvēlētos grāmatas sev un tad ar bērniem dodas uz Bērnu literatūras nodaļu.

Lasītājiem orientēties telpās palīdz informatīvās norādes - uz sienām, pie griestiem, uz grīdas. Informāciju par plauktos izvietoto krājumu sniedz norādes uz plauktu galiem un plauktos. Bibliotēkā darbojas informatīvais ekrāns, kurš reklamē jaunākās grāmatas un pasākumus, citas bibliotēkas aktivitātes.

Pasākumi

Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā pārskata gadā pieaugušo lietotāju auditorijai piedāvāti 33 pasākumi un 50 tematiskās izstādes.

Straumes ciklā “**Mūsejie**” iekļaujas izstādes, kurās izlikti novada iedzīvotāju darbi – gleznas, tekstilijas un citi mākslas vai amatniecības izstrādājumi.

- Pieturvietā –Solvitas Cīrules gleznu izstāde
- “Līdzsvarā” - Anitas Neicenieces gleznu izstāde
- Sajūti mirkli – fotogrāfes Ievas Babres fotoizstāde
- Dabas dārzā – keramiķes Eleonoras Pastares izstāde
- Porcelāna burvība turpinās...Rīgas porcelāna fabrikas produkcijas izstāde no privātajām kolekcijām
- “Emociju faktūra” - Kristīnes Lipkovas un Olenas Paslavskas vilnas velto gleznu izstāde

Īpaši jāatzīmē izstādes, kas veltītas projektam “Latviešu grāmatai 500”

- Senākās grāmatas no mūsu bibliotēkas krājuma
- Latviešu grāmatas ceļš

Visu izstāžu saraksts pielikumā.

2023.gada pasākumus var sadalīt vairākās grupās:

1) **Izglītojoši literārie pasākumi**, kuri notiek Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu ietvaros:

- Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku un kultūras žurnālisti Liegu Piešiņu – projekts “Rakstnieks provincē”
- Tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi, moderatore Liega Piešiņa - projekts “Rakstnieks provincē”
- Tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku, moderatore Liega Piešiņa – projekts “Rakstnieks provincē”
- Tikšanās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu – projekts “Rakstnieks runā ar lasītāju”

2) **pasākumu cikls MŪSĒJIE** ietver tikšanās ar Līvānu novada cilvēkiem, kuriem ir kāds interesants hobijs, noderīgas zināšanas, brīvprātīga misija kādā dzīves jomā.

- Ko skaitļi saka par 2023.gadu? – tikšanās ar Ināru Ivanovu

- Laimes olūti – tikšanās ar Silviju Siliņu, savas dzimtas grāmatas autori
- Tējas galds bibliotēkā – Lasītāju un Gardēžu klubiņu tikšanās
- “Saruna par būtisko” – tikšanās ar psiholoģi Ritu Stafecku
- Pērlišu valdzinājums. Meistarklase mauču adīšanā un aproču izgatavošanā
- Tikšanās ar Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona vadītāju Ivetu Vilcāni
- Anitas Neicenieces gleznu izstādes “Līdzsvarā” aizvēršanas svētki
- Tikšanās ar kosmētikas ražotnes ģimenes uzņēmuma “Ķasa Botanicals” pārstāvjiem Elitu un Māri Grigaļiem
- Stāsts par alveju
- Porcelāna burvība turpinās... izstādes atklāšana
- Noslēpumainās Taro kārtis un psiholoģija - tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku
- Dzeja elpo Līvānos – Līvānu novada dzejnieku tikšanās
- Izaicinājuma spēle-apmācības “Pacientu tiesības un pienākumi
- Mūsējie dzīves līkločos – tikšanās ar Uldi Siliņu
- Kas ietekmē runas un valodas attīstību? – tikšanās logopēdi Ilzi Mikuli
- Ziemassvētku koncerts “Es ticu, ka ir brīnumi” – dzied un muzicē bibliotēkas lasītāji
- Ziemassvētku tirdziņš

3) **kultūras un izklaides pasākumi**, kas pietuvina Līvānu novada iedzīvotājus Latvijas kultūras telpai:

- Tikšanās ar dziesminieku un dzejnieku Valdi Atālu – Dzeja elpo 2023

Sīkāk par pasākumiem pielikumā.

Kopumā pasākumus apmeklēja 578 dalībnieki, izstādes – 765.

Kopumā bibliotēkā novadītas trīs ekskursijas – bibliotēku apciemoja Augšdaugavas novada domes darbinieki, Auces vidusskolas skolotāji, Rēzeknes pilsētas izglītības iestāžu darbinieki un deviņas Jauno grāmatu dienas.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

2023.gadā LNCB ir atbalstījusi aktuālās informācijas pieejamību iedzīvotājiem. Bibliotēkas foajē ir stends, kur tiek izvietota dažādu iestāžu aktuālā informācija un pasākumu afišas. Jebkuram apmeklētājam ir brīvi pieejams materiāls “Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019.-2025.gadam”, tāpat kā informatīvais izdevums “Līvānu Novada Vēstis”, kas arī informē Līvānu novada iedzīvotājus un citus interesentus par pašvaldības un citu institūciju jaunumiem.

Ikvienam bibliotēkas lietotājam bija pieejami datori un internets, kurus varēja izmantot arī informācijas meklēšanai par pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktualitātēm.

Aktīvi tiek papildināts arī novadpētniecības krājums ar publikācijām par novada institūcijām, organizācijām un to darbību.

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

SBA pakalpojumi tiek izmantoti, lai apmierinātu mūsu lietotāju vēlmi pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām ir izveidojusies gara rinda. Šī pakalpojuma izpildei 2023.gadā izmantojām SBA moduli, kas kopkataloga ietvaros nodrošināja darbību pārskatāmību un statistiku, ļaujot korekti veikt grāmatu apmaiņu.

SBA grāmatu apmaiņa notika starp LNCB un reģiona publiskajām bibliotēkām. Pārskata gadā no citām Latvijas bibliotēkām saņemtas 23 izdevumu, bet uz citām bibliotēkām nosūtītas 565 grāmatas – kopā 585 izdevumi.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	165	35	23
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	589	852	565
Kopā:	754	885	588

No citām bibliotēkām saņemto grāmatu skaits ir neliels, jo, pirmkārt – lietotāju intereses apmierina bibliotēkas plašais grāmatu krājums, otrkārt - plašāk tiek izmantoti interneta resursi – grāmatas lasa 3td platformā, arī mācību literatūru atrod internetā.

Uz citām bibliotēkām nosūtītās grāmatas pārsvarā bija daiļliteratūra latviešu un krievu valodā, nozaru literatūra par vēsturiskām tēmām un dažādu nozaru grāmatas kvalifikācijas celšanai un mācībām.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Problēmatisks jautājums ir inovatīvu pakalpojumu ieviešana bibliotēkā. Šo problēmu rada nepietiekošs finansējums, darbinieku motivācijas trūkums, angļu valodas nezināšana. Ne vienmēr ieviestie pakalpojumi tiek uzskatīti par inovatīviem Latvijas mērogā, jo tas, ko mēs šodien ieviešam savā bibliotēkā kā jauninājumu, ir ikdiena kādā citā bibliotēkā. Problēmas risināšanai - dalība starptautiskos projektos, motivējošs atalgojums darbiniekiem, pieredzes braucieni ārpus Latvijas.

Joprojām nākas saskarties ar klienta sensitīvajiem datiem (personas kodiem, bankas konta pieejas kodiem u.c.), sniedzot palīdzību rēķinu, konta izrakstu drukāšanā un citu dokumentu veidošanā.

Krājuma un datu bāzu popularizēšana (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)

Lai popularizētu krājumā pieejamos izdevumus bibliotēka aktīvi izvieto informāciju sociālajos tīklos un bibliotēkas tīmekļa vietnē, regulāri informējot par jaunieguvumiem - www.facebook.com 2023. gadā ievietojam nelielus videosīžetus (3 – 5. min.) – jauno grāmatu apskatus, kuri guva lielu lasītāju atsaucību. Videosīžeti dublējas bibliotēkas mājaslapā.

Lai rosinātu bibliotēkas apmeklētāju interesi par krājumu, bibliotēkā tiek rīkotas dažādas daiļliteratūras, tematiskās nozaru literatūras un grāmatu jaunumu izstādes. Izstāžu stendos apskatāmo un arī lasīšanai ņemamo grāmatu un žurnālu saturiskais virziens parasti tematiski sasaucās ar mākslas, radošo personību jubileju izstādēm, valsts un gadskārtu svētkiem.

Publikācijas par bibliotēkā pieejamo presi, aktualitātēm un pasākumiem regulāri parādās arī vietējos medijos un Līvānu novada pašvaldības tīmekļa vietnē. Ar bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu sarakstu lasītāji var iepazīties mūsu bibliotēkas interneta vietnē www.livanub.lv. Lasītāji var saņemt uzziņas par periodikas krājuma saturu, krājuma izmantošanu uz vietas bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām. Cenšamies laicīgi informēt iedzīvotājus un bibliotēkas lietotājus bibliotēkas mājaslapā, sociālajos tīklos un izliekot

sarakstus bibliotēkā par to, kādi periodiskie izdevumi kārtējam gadam tiek abonēti, lai iedzīvotāji ietaupītu savus personīgos līdzekļus, izmantojot bibliotēkas periodisko izdevumu piedāvājumu. Nepieciešams vairāk popularizēt augstvērtīga satura periodiskos izdevumus, jo pārskatot BIS ALISE cirkulācijas datus, secinājām, ka vislielākais izsniegumu skaits ir žurnāliem “Ieva”, “Kas Jauns”, “Privātā Dzīve”, “Praktiskais Latvietis”, “Ievas Stāsti”, “100 labi padomi”, “Ievas Māja”, “Patiesā Dzīve”, “Veselība”, “Ko Ārsti Tev Nestāsta”. Atsevišķas lasītāju grupas, pārsvarā vīrieši, lasa “Ilustrēto pasaules vēsturi”, “Ilustrēto zinātni”, “Klubu”, žurnālu “Ir”.

Darbs ar parādniekiem

Parādnieku jautājums mūsu bibliotēkā ir aktuāls, tiek pastiprināti veikts darbs ar parādniekiem, regulāri tiek nosūtīti atgādinājumi uz parādnieku e-pastiem, zvanīts un lūgts atnest grāmatas vai nozaudēšanas gadījumā segt grāmatas vērtību, piedāvāts aizvietot nozaudēto grāmatu ar līdzvērtīgu grāmatu.

Problēmas parādnieku skaita mazināšanā un grāmatu atgūšanā rada situācija, ka lietotājs norādītajā adresē nedzīvo, atrodas ārzemēs vai citā Latvijas pilsētā, vai pilnībā nomainījis kontaktinformāciju.

Lai parādnieku saraksts mazinātos, lietotājiem, kam grāmatu lietošanas termiņš ir beidzies, tiek sūtīti atgādinājumi e-pastā, jāatzīmē, ka komunikācija ar parādnieku pa telefonu sniedz labākus rezultātus kā atgādinājums e-pastā.

Kā katru gadu pārskata periodā notika ilgstošo parādnieku (kuri nereaģē uz brīdinājuma vēstulēm un telefona zvaniem vai nedzīvo norādītajā adresē) nenodoto grāmatu izvērtēšana. Kopā ar komplektēšanas nodaļas vadītāju tika izvērtēti ilgstošie parādnieki un pēc sastādītā saraksta norakstītas grāmatas tiem ilgstošajiem parādniekiem, kuri ir mainījuši dzīvesvietu un nav sasniedzami elektroniski vai telefoniski.

9. Projekti

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums))	Atbalstīts/neatbalstīts
Tikšanos cikls “Rakstnieks provincē”	Valsts kultūrkapitāla fonds	1600.00	“Rakstnieks provincē” Iesniegts VKKF 2022.gada 3.konkursā literatūras nozarē. Projekta mērķis ir lasīšanas veicināšana un latviešu oriģinālliteratūras popularizēšana Realizēts no 2022. gada. 20.decembra līdz 2023.gada 30.maijam. 4 pasākumi, 193 dalībnieki. Literāri izglītojošu tikšanos cikls ar rakstnieci Ingunu Baueri, dziesminieku Jēkabu Kazāku, rakstnieku Arno Jundzi, rakstnieci Ivetu Troaliku.	atbalstīts
Tikšanos cikls “Autors. Grāmata. Lasītājs”	Valsts kultūrkapitāla fonds	1600.00	“Autors. Grāmata. Lasītājs.” Iesniegts VKKF 2023.gada 1. konkursā Literatūras nozarē. Paredzētais realizācijas laiks no 2023.gada 2. jūnija līdz 30.decembrim. Līvānu novada Centrālās bibliotēkas (LNCB) projekts “Autors. Grāmata.	neatbalstīts

			Lasītājs” plānots kā tikšanos cikls, kurā Līvānu u skolēni un Līvānu kopienas iedzīvotāji iepazītos ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu, rakstnieku Armandu Puči un rakstniecēm Maiju Krekli un Leldi Kovaļovu, moderatore kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.	
Tikšanos cikls “Rakstnieks runā ar lasītāju”	Valsts kultūrkapitāla fonds	1040.00	Iesniegts VKKF 2023.gada 3. konkursā. Realizācijas laiks 2023.gada 20.oktobra līdz 2024.gada 30.aprīlim. Projekts “Rakstnieks runā ar lasītāju” orientēts uz plašu mērķauditoriju – jaunākā skolas vecuma līdz senioriem. Projekta mērķis ir lasīšanas veicināšana un latviešu oriģinālliteratūras popularizēšana. Pirmais projekta pasākums – tikšanās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu notika 2023.gada 7.decembrī, 51 dalībnieks. Projekta ietvaros paredzētas literāri izglītojošas tikšanās ar rakstniecēm Maiju Krekli, Eviju Gulbi, Luīzi Pastori un rakstnieku Andri Kalnozolu 2024.gadā.	atbalstīts

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

2023.gadā realizējām Valsts kultūrkapitāla fonda finansiāli atbalstīto projektu “Rakstnieks provincē” iepazīstinot Līvānu 1.vidusskolas skolēnus ar radošām personībām un veicinot lasīšanu vidusskolas vecuma jauniešu vidū. Lai tikšanos cikla kvalitāte būtu augstvērtīgāka sarunas ar rakstniekiem vadīja latviešu literatūras pazinēja Liega Piešiņa. Pārskata gadā VKKF projektu pasākumus apmeklēja 244 dalībnieki. Mums ir laba sadarbība ar Līvānu 1.vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājām, kuras iesaka skolēniem aktuālos autorus. Savukārt bibliotēkas lietotāji parasti izsaka vēlēšanos tikties ar konkrētu rakstnieku, kurš tai brīdī ir “topā”, kura grāmatas ir ieinteresējušas lasītājus.

Dalība projektos ir labs veids, kā bibliotēkai piesaistīt papildus finansējumu, tādējādi nodrošinot bibliotēkas pakalpojumu daudzveidību un kvalitāti. Veiksmīgi realizētie projekti palīdz bibliotēkas tēla veidošanā, veicina bibliotēkas atpazīstamību un popularitāti gan vietēja kopienā, gan valsts mērogā. Kvalitatīva projekta pieteikuma sagatavošanai nepieciešams laiks un papildus zināšanas, varbūt tāpēc VKKF kādreiz neatbalsta projektu finansiāli.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotekāri ir galvenie bibliotēkas tēla veidotāji, gan praktiski, profesionāli darbojoties, gan sadarbojoties ar žurnālistiem un citiem mediju, sabiedrisko attiecību pārstāvjiem, kuri tad plašākai sabiedrības daļai nodos mūsu vēstījumu. Šī sadarbība un profesionālā rīcība būs tas, kas nodrošinās bibliotēkas veiksmīgāku pastāvēšanu, nostiprinās pozitīvāku tēlu sabiedrībā un veicinās savstarpējo izpratni.

2023. gadā bibliotēkā tika rīkoti dažāda veida publicitātes pasākumi – izstādes, tikšanās ar radošiem cilvēkiem, ekskursijas, Jauno grāmatu dienas, Tēvzemes nedēļa, E-prasmju nedēļa.

Par bibliotēkas aktivitātēm un jauninājumiem iedzīvotāji uzzināja no afišām un informatīvajām lapām, kas tika izvietotas bibliotēkas, pašvaldības iestāžu, Līvānu pilsētas afišu stendos.

Par visām bibliotēkas aktivitātēm informē Līvānu novada Centrālās bibliotēkas mājaslapa www.livanub.lv

Vizuālā informācija ievietota LED ekrānā, kas uzstādīts pilsētas centrā. Izmantojot bibliotēkas rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas tika izgatavoti informatīvie bukleti par bibliotēkas pakalpojumiem, afišas un ielūgumi uz konkrēto pasākumu.

Sadarbojoties ar Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciālistu tika veikts regulārs bibliotēkas tēla veidošanas un publicitātes darbs Līvānu pilsētas mājaslapā www.livani.lv, pirms pasākumiem mājaslapā tika publicēta informācija par gaidāmo bibliotēkas aktivitāti, iepazīstinot ar pasākuma tēmu vai rakstnieka daiļradi. Pēc pasākuma Līvānu novada iedzīvotāji varēja uzzināt par tikšanās vai citas aktivitātes norisi un gūtajām atziņām no vietējiem plašsaziņas līdzekļiem un sociālajiem tīkliem. Veiksmīga sadarbība ir izveidojusies ar informatīvo izdevumu “Līvānu Novada Vēstis” un portālu www.jekabpilsaivs.lv, kas publicē rakstus un informāciju par LNCB pasākumiem un citām aktivitātēm. Aizvadītajā gadā bija publikācijas par bibliotēkas pasākumiem – projektu “Rakstnieks provincē” un “MŪSĒJIE” izstāžu ciklu ciklu, par kultūras izklaides pasākumiem un Lasītāju klubiņa aktivitātēm un citiem bibliotēkas pasākumiem. Bibliotēkas darbs atspoguļots Vidusdaugavas televīzijas sižetos, publikācijās un Internetā (sk. pielikumus). Pašlaik mums ir izveidota jauna inovatīva bibliotēkas mājaslapa – <https://www.livanub.lv>. Lai reklamētu jaunās grāmatas un bibliotēkas darbu www.facebook.com, 2023. gadā turpinām ievietot nelielus videosižetus (3 – 5. min.) – jauno grāmatu apskatus, kuri guva lielu lasītāju atsaucību. Videosižeti dublējas bibliotēkas mājaslapā.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku. Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Rakstnieks provincē” ietvaros visas projekta aktivitātes bija literāri augstvērtīgas un atmiņā paliekošas.

Īpaši jāakcentē tikšanās ar dziesminieku Kārli žurnālisti Liegu Piešņu. Pasākuma dalībniekus interesantā personība, netriviālais skatījums par apziņu un latviskumu kā tādu.

Tikšanās pārsteidza publiku ar paziņojumu, ka viņš ir pabeidzis Rīgas amatniecības vidusskolu, turpinājis produktu dizaina un tehnoloģiju studiju programmā pasniedzēju. Jaunībā, dzīvodams Jelgavā, Kārlis par īstāko latvieti, jo Jelgavā runā vispareizākajā valodā un vecāki īsti latvieši. Pētot savus senčus, igauņus, lībiešus un citu tautu pārstāvjus, tāpēc mēs esam kā tauta, kas un kurš ir īsts latvietis. stāstījumu par grāmatas “Sākums mūs atrod pats” iespāids, ka viss noticis viegli – Kārlis Kazāks pēc

Tomēr Kazāku un kultūras fascinēja dziesminieka nacionālās identitātes sākumā Kārlis Kazāks diplomēts galdnieks, mācības RTU un strādājis RTU par Kazāks uzskatījis sevi literārajā latviešu atklājis savā dzimtā radies jautājums: kas Noklausoties autora tapšanu radās mājīgs katra “Velomūzikas”

ceļojuma datorā aprakstījis ceļā sastaptos cilvēkus un notikumus. Draugi ir ieteikuši sarakstīto apvienot grāmatā, izdevniecība Zvaigzne ABC teikusi jāvārdu, grāmatas ilustratoru nav atraduši, Kārlis grāmatu ilustrējis pats.

Vienreizēju baudījumu sniedza Kārļa Kazāka dziedātās dziesmas - gan autora sacerētas, gan noklausītas Latvijas novados, pat romu valodā, jo arī romi

dzīvo mūsu valstī.

visu vecuma grupu Kārļa Kazāka talanta cienītāji.

Pasākumā piedalījās 79 dalībnieki –

"Es ticu, ka ir brīnumi..." nebijis pasākums – vienā koncertā apvienojās bibliotēkas dziedošie lasītāji – Ziemassvētku koncerts bibliotēkas Straumes zālē. bibliotēkas kolektīvs vēlējās celt gaismā lasītāju pulka muzikālos talantus. Koncertā "Es ticu, ka ir brīnumi..." klātesošos priecēja astoņi dziedošie lasītāji. Ivars Āboltiņš muzicē un dzied kopā ar ģimeni – sievu un bērniem. Jānis Daugavietis spēlē ģitāru un akordeonu. Pasākuma apmeklētāji priecājās par Lienas Kapačas, Ivetas Vilcānes un Ilonas Tēraudes skanīgajām balsīm. Daudzi bibliotēkas lasītāji dzied un spēlē savam priekam, un viņu sniegums apliecina, ka nav jābūt profesionālam mūzikim, lai sildītu klausītāju sirdis un aizkustinātu ar izjustiem priekšnesumiem.

Ziemassvētku tirdziņš – pirmssvētku nedēļā Straumes zālē savus darinājumus piedāvāja divpadsmit novada amatnieki un mājrāžotāji, kā arī TLMS “Dubna”. Tirdziņa apmeklētājiem bija iespēja iegādāties dažādus adījumus, austas segas, paklājus, galda celiņus, medu, piparkūkas, dažādus gardus saldumus, ziepju figūriņas, rotas un vēl daudzus citus novada amatnieku rokām darinātus darbus. Laba reklāma ne tikai amatniekiem, bet arī bibliotēkai. Ļoti izdevusies bibliotēkas aktivitāte, kas akcentēja Līvānu novada iedzīvotāju uzmanību bibliotēkas pakalpojumiem un piesaistīja jaunus lietotājus.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Strauji mainoties informācijas tehnoloģijām mainās arī cilvēks – bibliotēkas lietotājs un informācijas patērētājs, tāpēc jāmeklē jaunas formas, kā uzrunāt bibliotēkas esošos un potenciālos lietotājus, lai pašreizējā masīvajā daudzveidīgajā informācijas plūsmā bibliotēka pievērstu uzmanību ar savām aktivitātēm un pakalpojumiem. Efektīva ir personīgā komunikācija, kas gan ir ļoti laiktietlīga. Nepietiek ar informāciju par pasākumu vai citu aktivitāti, kas izlasīta vai afišā redzēta, parasti cilvēki vēlas sīkāku skaidrojumu par notiekošo.

Mūsu bibliotēkas vecākā gadagājuma lietotāji vairāk lasa “Līvānu Novada Vēstis”, skatās Vidusdaugavas televīzijas sižetus, savukārt, gados jaunāki informāciju par bibliotēkas aktivitātēm atrod internetā – portālā www.livani.lv, www.facebook.com un citos sociālajos tīklos, tāpēc tiek izmantotas dažādas informācijas pasniegšanas metodes. Jāatzīmē, ka arvien vairāk senioru izmanto Interneta iespējas un iegūst informāciju no Līvānu domes mājaslapas, kuru uzskata par uzticamu, kā arī lieto Facebook. Problemātiska ir jauniešu auditorija (no 16 līdz 25 gadiem), kuru intereses ļoti ātri mainās, kuru dzīve norit sociālajos tīklos.

Pašlaik mums ir izveidota jauna inovatīva bibliotēkas mājaslapa – <https://www.livanub.lv>, kura sniedz vispusīgu informāciju par bibliotēkas darbu.

Pielikums - publicitāte

Videosižeti

1. Līvānos pasniegtas gada balvas kultūrā <https://www.youtube.com/watch?v=Lqd1H6XekwI>
2. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu

<https://www.youtube.com/watch?v=8tD8XWYZbXE>

3. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu

<https://xtv.lv/vdtv/video/DapMQBxmpLB>

4. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu

[https://xtv.lv/vdtv/video/DapMQBxmpLB-livanu bibliotekas dziedosie lasitaji sniedz ziema-svetku koncertu](https://xtv.lv/vdtv/video/DapMQBxmpLB-livanu_bibliotekas_dziedosie_lasitaji_sniedz_ziema-svetku_koncertu)

5. Ziemassvētku tirdziņš Līvānu bibliotēkā <https://www.youtube.com/watch?v=p-oYkysMbTo>

Interneta portāli

28. Solvita Cīrule. Gleznas <https://www.livani.lv/lv/notikums/solvita-cirule-gleznas?date=0>

29. Ko skaitļi saka par 2023. gadu? <https://www.livani.lv/lv/notikums/ko-skaitli-saka-par-2023gadu?date=0>

30. Tējas galds bibliotēkā – Līvānu novada gardēži ciemojas bibliotēkā <https://www.livani.lv/lv/noti-kums/tejas-galds-biblioteka-livanu-novada-gardezi-ciemojas-biblioteka?date=0>

31. Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku <https://www.livani.lv/lv/notikums/tikšanas-ar-dziesmi-nieku-karli-kazaku?date=0>

32. Sarunas par būtisko – tikšanās ar psiholoģi Ritu Stafecku <https://www.livani.lv/lv/notikums/saru-nas-par-butisko-tikšanas-ar-psihologi-ritu-stafecku?date=0>

33. Gleznotājas Anitas Neicinieces gleznu izstāde “Līdzsvarā” <https://www.livani.lv/lv/noti-kums/gleznotajas-anitas-neicenieces-gleznu-izstade-lidzsvara?date=0>

34. “Rakstnieks provincē” – tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi un žurnālisti Liegu Piešīņu <https://www.livani.lv/lv/notikums/rakstnieks-province-tikšanas-ar-rakstnieku-arno-jundzi-un-zur-nalisti-liegu-piesinu?date=0>

35. Pērlišu valdzinājums. Meistarklase mauču adīšanā un aproču izgatavošanā.

<https://www.livani.lv/lv/notikums/perlisu-valdzinajums-meistarklase-maucu-adisana-un-aprocu-izgatavo-sana?date=0>

36. Ko mēs zinām par Valsts probācijas dienestu? <https://www.livani.lv/lv/notikums/ko-mes-zinam-par-valsts-probacias-dienestu?date=0>

37. Rakstnieks provincē. Tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku un kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu <https://www.livani.lv/lv/notikums/rakstnieks-province-tikšanas-ar-rakstnieci-ivetu-troaliku-un-kul-turas-zurnalisti-liegu-piesinu?date=0>

38. Ievas Babres fotoizstāde “Sajūti mirkli” <https://www.livani.lv/lv/notikums/ievas-babres-fotoiz-stade-sajuti-mirkli?date=0>

39. Porcelāna burvība turpinās <https://www.livani.lv/lv/notikums/porcelana-burviba-turpinas?date=0>

40. Tikšanās ar dziesminieku un dzejnieku Valdi Atālu <https://www.livani.lv/lv/notikums/tikšanas-ar-dziesminieku-un-dzejnieku-valdi-atalu?date=0>

41. Noslēpumainās Taro kārtis un psiholoģija - tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku <https://www.li-vani.lv/lv/notikums/noslepumainas-taro-kartis-un-psihologija?date=0>

42. Dzeja elpo Līvānos – Līvānu novada dzejnieku tikšanās <https://www.livani.lv/lv/notikums/dzeja-elpo-livanos?date=0>

43. Izaicinājuma spēle – apmācības: pacientu tiesības un pienākumi <https://www.livani.lv/lv/noti-kums/izaicinajumu-spele-apmacibas?date=0>

44. Izstāde “Emociju faktūra” <https://www.livani.lv/lv/notikums/izstade-emociju-faktura-0?date=0>

45. Mūsējie dzīves līkločos <https://www.livani.lv/lv/notikums/musejie-dzives-liklocos?date=0>

46. Saruna ar logopēdi Ilzi Mikuli <https://www.livani.lv/lv/notikums/saruna-ar-logopedi-ilzi-mi-kuli?date=0>
47. Dzejnieks Ivars Šteinbergs Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā <https://www.livani.lv/lv/notikums/dzejnieks-ivars-steinbergs-livanu-novada-centralaja-biblioteka?date=0>
48. Līvānos pasniegtas gada balvas kultūrā <https://www.jekabpilslaiks.lv/lv/zinas/livanos-pasniegtas-gada-balvas-kultura/>
49. Ziemassvētku koncerts “Es ticu, ka ir brīnumi” <https://www.livani.lv/lv/notikums/ziemassvetku-koncerts-es-ticu-ka-ir-brinumi?date=0>
50. Līvānu bibliotēkas dziedošie lasītāji sniedz Ziemassvētku koncertu <https://www.jekabpilslaiks.lv/lv/zinas/livanu-bibliotekas-dziedosie-lasitaji-sniedz-ziemassvetku-koncertu/>
51. Līvānu novada amatnieku un mājražotāju Ziemassvētku tirdziņš <https://www.livani.lv/lv/jaunums/livanu-novada-amatnieku-un-majrazotaju-ziemassvetku-tirdzins>
52. Līvānu bibliotēkā būs Ziemassvētku tirdziņš <https://www.jekabpilslaiks.lv/lv/zinas/livanu-biblioteka-bus-ziemassvetku-tirdzins/>
53. Ziemassvētku tirdziņš Līvānu bibliotēkā <https://www.livani.lv/lv/notikums/ziemassvetku-tirdzins-livanu-biblioteka?date=0>

Publikācijas

13. Dzimtas stāstu “Laimes olūti” autore viesojas Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā”
Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 2 (2023, 21. februāris), 5. lpp.
14. Līvānos viesojās dziesminieks Kārlis Kazāks.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 3 (2023, 23. marts), 5. lpp.
15. Līvānu Centrālajā bibliotēkā aizvadīta tikšanās ar Ritu Stafecku.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 3 (2023, 23. marts), 5. lpp.
16. Līvānos viesojas rakstnieks Arno Jundze.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 4 (2023, 20. aprīlis), 8. lpp.
17. Rakstniece Iveta Troalika viesojās Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr.5 (2023, 18. maijs), 7. lpp.
18. Akreditētas Līvānu novada publiskās bibliotēkas.-Līvānu Novada Vēstis.- Nr. 6 (2023, 20. jūnijs), 2. lpp.
19. Dzeja elpo ar dziesminieku Valdi Atālu Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā.- Līvānu Novada Vēstis.-Nr.9 (2023, 19. septembris), 6. lpp.
20. Aizvadīta tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku.- Līvānu Novada Vēstis.-Nr. 11 (2023, 10. novembris), 9. lpp.
21. Līvānu novada dzejnieku tikšanās .-Līvānu Novada Vēstis.-Nr. 11 (2023, 10.novembris), 9. lpp.
22. Atbalstīts Līvānu novada Centrālās bibliotēkas projekts “Rakstnieks runā ar lasītāju”.- Līvānu Novada Vēstis.-Nr. 11 (2023, 10. novembris), 9. lpp.
23. Tiks sumināti apbalvojuma "Gada balva kultūrā" nominanti.- Nr. 11 (2023, 10. novembris), 4. lpp.
24. Mūsējie dzīves līkločos – Jersikas pagasta Olūtu māju saimnieks Uldis Siliņš.- Līvānu Novada Vēstis.- Nr.12 (2023, 14. decembris), 9. lpp.

Pielikums – izstādes

Likteņu likloči

Jauniegvumi

Ieskaties! Varbūt esmu TAVA grāmata?

Senākās grāmatas no mūsu krājuma – Latviešu grāmatai 500

Latviešu grāmatas ceļš – Latviešu grāmatai 500

Cikls “Mūsējie”

Pieturvieta –Solvitas Cīrules gleznu izstāde

“Līdzsvarā” - Anitas Neicenieces gleznu izstāde

Sajūti mirkli – fotogrāfes Ievas Babres fotoizstāde

Dabas dārzā – keramiķes Eleonoras Pastares izstāde

Porcelāna burvība turpinās...Rīgas porcelāna fabrikas produkcijas izstāde no privātajām kolekcijām

“Emociju faktūra” - Kristīnes Lipkovas un Olenas Paslavskas vilnas velto gleznu izstāde

Cikls “Līvānu industriālais mantojums”:

Māju būves kombināts

Līvānu ķieģeļu fabrika

Cikls “Gaidot Dziesmu un deju svētkus”:

Jauktais koris “Rubus”

“Dubnava” senioru deju kolektīvs

Jersikas pagasta jauktais koris “Jersika”

Līvānu deju kolektīvs “Daugavieši”

Cikls “Līvānu novads” (Novadpētniecības materiālu izstāde):

Līvāniešu atmiņas par barikāžu laiku

Līvānu novada Centrālā bibliotēka

Līvānu novada skolas

Līvānu novads novembrī – toreiz un tagad

Līvānu stikla un amatniecības centram – 20

Jubilejas, gadskārtas, notikumi

Vērtīgas grāmatas
Mani virtuves noslēpumi
Un Dievs viņus visus radīja
Literatūre grāmatu plaukts
Mans mājoklis – mājīgs un ērts
Mīlu ļoti, ļoti...
Ukraina – sāpe pasaules sirdī
Nezinu, vai vispār ir brīdis, kad nerakstu/Pauls Bankovskis
Sieviete valda pār vīrieti. Pieņemsim. Taču īsta sieviete valda pār viņu tā, ka viņam šķiet, ka viņš valda pār sievieti./Vladimirs Solouhins
Šķirstot vēstures lappuses...
Eiropas rakstnieki klasiķi
Rakstnieks Arno Jundze – mūsu ciemiņš
Lieldienas nāk!
Latgales dzidros ūdeņus dzēris, esmu tās mūžīgais gūsteknis es/ Valdis Krāslavietis
Imantam Ziedonim – 90
Mīļajai māmiņai...
Mana pasaule ziedu pilna
Sieviešu detektīvi latviešu oriģinālliteratūrā
Skaistākās dzejas grāmatas
Valdis Atāls – dzejnieks, dziesminieks, gleznotājs
Rakstnieci Moniku Zīli atceroties...
Sievietes garīgā ceļa meklējumos
Mēdijpratība: esi zinošs un pasargāts!
Līvānu novada dzejnieku dzeja
Dzejnieks Ojārs Vācietis
Mana mīļā LATVIJA
Līvānu novads novembrī – toreiz un tagad
Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām
Andris Kolbergs – latviešu detektīva meistars

Pielikums -pasākumi

Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu ietvaros:

Tikšanās ar dziesminieku Kārli Kazāku un kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu – projekts “Rakstnieks provincē”

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Rakstnieks provincē” ietvaros 23. februārī dziesminieks Kārlis Kazāks un kultūras žurnāliste Liega Piešīņa tikās ar līvāniešiem Līvānu novada Kultūras centrā.

Tikšanās sākumā Kārlis Kazāks pārsteidza publiku ar paziņojumu, ka viņš ir diplomēts galdnieks, pabeidzis Rīgas amatniecības vidusskolu, turpinājis mācības RTU produktu dizaina un tehnoloģiju studiju programmā un strādājis RTU par pasniedzēju. Jaunībā, dzīvodams Jelgavā, Kārlis Kazāks uzskatījis sevi par īstāko latvieti, jo Jelgavā runā vispareizākajā literārajā latviešu valodā un vecāki īsti latvieši. Pētot savus senčus, atklājis savā dzimtā igauņus, lībiešus un citu tautu pārstāvjus, tāpēc radies jautājums: kas mēs esam kā tauta, kas un kurš ir īsts latvietis. Personīgi man ļoti patika salīdzinājums ar suņiem – mēs esam kā krancīši, kuros sajaukušās daudzas sugas, darot mūs izdzīvot spējīgus un saglabāt nacionālo identitāti visās vēstures peripetijās.

“Velomūzikas” braucienā mainot koncertus pret naktsmājām, no 2012. gada vasaras līdz 2020. gada vasarai, pārvietojoties pa Latviju ar velosipēdu, mūziķi ir nobraukuši vairāk nekā 5000 kilometrus, sniedzot aptuveni 80 koncertus. Pasākumā Kārlis Kazāks stāstīja par “Velomūzikas” vasarās piedzīvoto, par Latvijas novadu izlokšņu niansēm un viesmīlības paradumiem, par satiktajiem cilvēkiem.

Noklausoties autora stāstījumu par grāmatas “Sākums mūs atrod pats” tapšanu radās mērķis iespaids, ka viss noticis viegli – Kārlis Kazāks pēc katra “Velomūzikas” ceļojuma datorā aprakstījis ceļā sastaptos cilvēkus un notikumus. Draugi ir ieteikuši sarakstīto apvienot grāmatā, izdevniecība Zvaigzne ABC teikusi jāvārdu, grāmatas ilustratoru nav atraduši, Kārlis grāmatu ilustrējis pats.

Vienreizēju baudījumu sniedza Kārļa Kazāka dziedātās dziesmas - gan autora sacerētas, gan noklausītas Latvijas novados, pat romu valodā, jo arī romi dzīvo mūsu valstī.

Pasākumā piedalījās 79 dalībnieki – visu vecuma grupu Kārļa Kazāka talanta cienītāji.

Tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi, moderatore Liega Piešīņa - projekts “Rakstnieks provincē”

Ceturtdien, 23.martā, Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā viesojās rakstnieks, kultūras žurnālists un Latvijas Rakstnieku savienības priekšsēdētājs Arno Jundze. Sarunu ar rakstnieku vadīja latviešu literatūras

pazinēja Liega Piešiņa un sarunas galvenā tēma bija Arno Jundzes jaunākā grāmata “Es nemiršu nekad” – romāns par latviešu dzejnieku, tulkotāju, publicistu Eduardu Veidenbaumu (1867-1892).

Arno Jundzes romāns "Es nemiršu nekad" iznācis latviešu prozas un literatūrzinātnes kopējā projektā "Es esmu..." – par katru sērijas rakstnieku top romāns un zinātniski pamatota monogrāfija.

Arno Jundze savā stāstījumā par romāna tapšanu norādīja, ka galvenais uzdevums bijis parādīt Veidenbaumu tā, lai nekas nebūtu izdomāts un mitologizēts. Tāpēc autors pētījis arhīva un muzeja materiālus, lai varētu uzrakstīt par Kalāčiem, par attiecībām ģimenē, it īpaši ar brāli Kārli, kurš netiek studēt, jo tēvs ir novēlējis viņam saimniekot Kalāčos, bet brālim Eduardam mācīties. Eduards romānā ir students, kurš Tērbatā studēdams, tērē brāļa sūtīto naudu un arī uzturu ne tikai mācībām, bet nododas arī izpriecām. Romāna autors uzskata, ka Veidenbaums nav bijis revolucionārs parastajā izpratnē, bet drīzāk iedvesmojies no vācu filozofa Maksa

Štirnera individuālā anarhisma idejas. Abi brāļi – Eduards un Kārlis bijuši maza auguma, mazliet virs metrs piecdesmit centimetriem, bet talantīgas un interesantas personības. Rakstnieks domā, ka arī brāļa Kārļa dzīves gājumu būtu vērts iemūžināt grāmatā.

Pasākuma dalībniekus interesēja Arno Jundzes domas par pašreizējo tendenci nosodīt latviešu rakstniekus kolaboracionistus, par ideju nojaukt pieminētos Upītim un Saksei, par to, vai mēs ar tādu pieeju nezaudēsim savu vēsturisko un literāro mantojumu.

Tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku, moderatore Liega Piešiņa – projekts “Rakstnieks provincē”

Pavasariņā 20.aprīļa pēcpusdienā rakstniece Iveta Troalika tikās ar lasītājiem Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Rakstnieks provincē” ietvaros. Sarunu vadīja latviešu literatūras pazinēja žurnāliste Liega Piešiņa.

Iveta Troalika – rakstniece, žurnāliste, redaktore - strādā izdevniecībā "Žurnāls SANTA", izdevumos "IEVA", "Santa", "Pērle", "IEVAS Veselība" no 2008.gada. 2021. gadā izdeva savu pirmo romānu "Tūlīt paliks labāk", par kuru 2022. gadā saņēma Dzintara Soduma balvu. Grāmatas galvenie varoņi Laura un Māris ir prestižas Rīgas vidusskolas skolēni, kuru pirmā mīlestība nav gluži tik skaista un romantiska kādai tai vajadzētu būt. Verbāla un fiziska varmācība no Māra puses, Lauras līdzatkarība, kas līdzinās apmātībai, Lauras nespēja pašai izrauties no iznīcinošajām attiecībām – tikai dažas no grāmatā risinātajām problēmām, kas ir aktuālas mūsu sabiedrībā ne tikai pusaudžu vidū.

Rakstniece pastāstīja, ka grāmatas notikumi un varoņi nav noskatīti “no dzīves”, kaut arī savā žurnālistes darbā ir saskārusies ar dažādiem dzīvesstāstiem. Sarunas gaitā Iveta Troalika un Liega Piešiņa runāja par feminisma ietekmi uz literatūru, par to, ka literatūrā bieži atspoguļots vīrieša viedoklis. Piemērā tika minēta Homēra “Odiseja” – Odisejs ir varonis, braukā pa pasauli, nokļūst briesmās un veiksmīgi tās pārvar. Kā jūtas un ko dara Penelope? Uztur saimniecību, audzina bērnus...Kāda ir Penelopes dzīve? Varbūt vēl varonīgāka kā Odisejam? Iveta Troalika uzskata, ka pasaule ir jāvēro arī ar sievietēm acīm.

Tikšanās ar Ivetu Troaliku un Liegu Piešņu bija ļoti interesanta, izraisīja pārdomas par attiecību attīstību mūsdienu mainīgajā sabiedrībā kopumā. Tikšanās bija ceturrtā un pēdējā kultūras projektā “Rakstnieks provincē”, kura realizācijas gaitā Līvānu bibliotēkā viesojās rakstniece Inguna Bauere, dziesminieks Kārlis Kazāks un rakstnieks Arno Jundze.

Tikšanās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu – projekts “Rakstnieks runā ar lasītāju”

7.decembrī Līvānu 1.vidusskolas skolēni un citi interesenti VKKF atbalstītā projekta “Rakstnieks runā ar lasītāju” ietvaros tikās ar dzejnieku Ivaru Šteinbergu.

Dzejnieks pašlaik studē doktorantūrā Latvijas Kultūras akadēmijā Kultūras teorijas programmā un ir lektors. 2020. gadā klajā nācis viņa debijas dzejas krājums "Strops", kas 2021. gadā nominēts Latvijas Literatūras gada balvai debijas kategorijā un ieguvis 2021. gada Dzejas dienu balvu un Ojāra Vācieša prēmiju.

Par dzejas krājumu "Jaunība" ieguvis Latvijas literatūras gada balvu 2023.

Paša autora lasījumā dzejproza no krājuma “Jaunība” ieguva citu izpratni un izraisīja interesi pasākuma dalībniekos. Ironiski pamācošs bija Ivara stāstījums par mācīšanos – viss bijis jautri, līdz nākusi apskaidrība, ka jāsāk nopietni mācīties, lai sasniegtu gandarījumu dzīvē. Rezultātā – Fulbraita stipendija, mācības Amerikā un Latvijā.

Ivars Šteinbergs pēta RSU Anatomijas muzeja vēsturi, vēsturiskās kolekcijas, mūsdienu muzeja darbību, jo saņēmis lūgumu aprakstīt muzeja darbību.

Tikšanās ar Ivaru Šteinbergu bija jauniešiem bija interesanta ne tikai kā ar atzītu jauno dzejnieku, bet arī kā ar Kultūras akadēmijas lektoru.

Cikls “Mūsējie”

Ko skaitļi saka par 2023.gadu? – tikšanās ar Ināru Ivanovu

Aukstā janvāra pēcpusdienā Lasītāju klubiņa dalībnieki steidza tikties ar līvānieti Ināru Ivanovu. Ināras hobijs ir numeroloģija - sena ezotēriskā zinātne par skaitļiem. Ikvienam no mums ir vēlšanās dzīvot labāk, pilnvērtīgāk, apzināt savas reālās spējas un talantus, harmoniskāk veidot savu dzīvi. Vai mūsu vēlmes atbilst mūsu iespējām? Ināra pastāstīja, ka skaitļi ir labs palīgs sevis izzināšanai, līdzcilvēku izprašanai, kā arī svarīgu notikumu plānošanai.

Pēc skaitļiem var noteikt, kāds būs nākamais gads, un kā to pēc iespējas veiksmīgāk izmantot, no kā izsargāties. Ināra piedāvāja pasākuma dalībniecēm izmēģināt izskaitļot pēc dzimšanas datuma savu dzīves ceļu un notikumus. No sākuma bija jautri, bet skaitļošanas gaitā atklājas pārsteidzoši momenti, tāpēc tikšanās dalībnieces nolēma griezties pie Ināras individuāli. Vai visas tikšanās dalībnieces bija noskaņotas numeroloģiju uztvert nopietni, tas palika katras pašas ziņā.

Laiques olūti – tikšanās ar Silviju Siliņu, savas dzimtas grāmatas autori

Saulainā februāra pēcpusdienā Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā noritēja tikšanās ar Silviju Siliņu – Jāzepa un Franciskas Iesalnieku dzimtas stāstu grāmatas “Laiques olūti” tapšanas idejas autori.

Savā stāstījumā par dzimtas grāmatas tapšanu Silvija uzsvēra savu radnieku atsaucību ģimeņu atmiņu stāstu apzināšanā, fotogrāfiju kā laikmeta liecību vākšanā, kapsētu apmeklēšanu, lai radu dzimšanas un miršanas gadi būtu precīzi. Silvija iedrošināja arī citus dzimtas pētniekus sākt darbu, kamēr vēl ir dzīva vecākā paaudze kā dzimtas notikumu liecinieki vai kā atmiņu glabātāji, izmantot interneta resursus – www.geni.lv un citus portālus radu apzināšanai. Lai arī neprofesionāliem “grāmatas kopā dabūšanas process” esot bijis sarežģīts – materiāla rediģēšana, maketēšana, krāsu kodi, izdevniecību cenu aptauja, taču ar dzimtas jaunās paaudzes palīdzību visi jautājumi atrisināti. Īpašu pateicību Silvija izteica radniekam Varim Peiseniekam, kurš pirms daudziem gadiem jau bija izveidojis Iesalnieku dzimtai piederīgo sarakstu, jo ir Jāzepa Iesalnieka māsas Petronellijas pēcnācējs.

Jāzepa un Franciskas mājās uzauga trīs brāļi un četras māsas, kuri apprecējās, radīja savus bērnus, laika gaitā bērnu bērni turpināja šo pašu dzīvības ceļu – pašlaik dzimtas radu zari ir sakuplojuši tā, ka īsti vairs nezina savas saknes. Grāmata “Laimes olūti” saved kopā daudzās radu saimes – mazbērnus un pat mazmazbērnus. Grāmatā apkopoti stāsti par Jāzepa un Franciskas bērnu dzimtām, īpašu uzmanību veltot dzimtas mājas “Olūtu” mantotajam Jāzepa dēlam Staņislavam un viņa ģimenei. Vēstījumā izmantoti Staņislava dienasgrāmatas pieraksti, Staņislava meitu atmiņas - spilgtas Latvijas vēstures liecības par brīvās Latvijas laiku, par II Pasaules karu, par dzīvi kolhozos. Grāmatā ietverti arī Iesalnieku un Vucenu apkaimes vēstures apraksti.

“Šī grāmata rakstīta Franciskas un Jāzepa Iesalnieku dēlu Augusta, Staņislava un meitu – Daugaviešu, Bucenieku, Švirkstu, Pastalojānu dzimtu jaunajiem zariem... Lai apzinātos, ka vecās saknes no gadsimtu dzīlēm uztur dzīvības asinsriti lielajā stumbrā, stiprajos zaros un jaunajās spīgtajās galotnēs.”

Tējas galds bibliotēkā – Lasītāju un Gardēžu klubu tikšanās

Lasītāji un Gardēži tikās garšīgi – pasceptos un citādi gatavotos kārumus tējas galdam garšošanai un vērtēšanai bija atnesušas gan Gardēžu saimnieces, gan lasītājas. Arī lasītājām izdevās pārsteigt pieredzējušās

saimnieces ar vienkārši pagatavojamām, bet gardām kūkām. Mainīšanās ar ēdienu receptēm, visu sastāvdaļu noteikšana izgaršojot cepumu vai kūku – tā pagāja tikšanās.

“Saruna par būtisko” – tikšanās ar psiholoģi Ritu Stafecku

Neskatoties uz snigšanu, puteni un spēcīgo vēju 8. marta pēcpusdienā, bibliotēkā izaugsmes studijas “Pūces aste” psiholoģe Rita Stafecka sarunājās ar pasākuma dalībniecēm.

Ievadā Rita iepazīstināja ar sevi un stāstīja par iespējām, ko piedāvā izaugsmes studija - joga, meditācijas, personības izaugsmes treniņi, psihologa konsultācijas. Darbs ar klientiem pārsvarā notiek attālināti - tikšanās notiek Skype, Zoom platformā un Whatsapp. Turpmākajā pasākuma gaitā risinājām uzmanības un atmiņas treniņu uzdevumus, ieklausījāmies stāstījumā par dažādiem psiholoģijas aspektiem.

Tad sekoja jautājumi, kuru rezultātā izveidojās spraigas diskusijas. Kā pateikt “nē” dzīves situācijās, lai nejustos vainīgs un nenonāktu konfliktā ar apkārtējiem, kā nospraust robežas saskarsmē ar līdzcilvēkiem. Ko cilvēks, kā indivīds, var ietekmēt un ko darīt ar to, ko nevar izmainīt. Kas ir vajadzīgs cilvēkam, lai viņš justos labi gan psiholoģiski, gan fiziski. Visus jautājumus varēja apkopot vienā visaptverošā jautājumā – kā panākt, lai katrs dzīvotu možu, piepildītu ar cilvēcisku siltumu, veiksmīgu un laimīgu dzīvi?

Protams, vienā pēcpusdienā var tikai mazliet ieskicēt ceļu sevis izpratnē un mērķu izvirzīšanā, bet galvenais ir viela pārdomām – vai man ir vēlme un gatavība pārmaiņām. Varbūt esmu apmierināts ar savu dzīvi, protu novērtēt un būt pateicīgs, jo bieži mēs nenovērtējam to, kas mums jau ir.

Pērlišu valdzinājums. Meistarklase mauču adīšanā un aproču izgatavošanā

Meistarklasi vadīja TMS “Dubna” vadītāja Inese Valaine un bibliotekāre Ilga Driksne.

Tikšanās ar Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona vadītāju Ivetu Vilcāni

Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona vadītāja Iveta Vilcāne pastāstīja par probācijas dienesta struktūru, uzdevumiem un darbību. Parādīja, kā izskatās aprocas uz kājām, kā tās darbojas, kādiem noteikumiem ir pakļauti aprocu nēsātāji.

Anitas Neicenieces gleznu izstādes “Līdzsvarā” aizvēršanas svētki

Anita Neiceniece ir lauku māju saimniece ar lielu govju fermu, kā viņa pati smejas “slaucēja”. Savulaik strādājusi par medicīnas māsū Ogres slimnīcā, Latgales saimniekdēla savaldzināta, devusies uz viņa dzimteni. Gleznot sākusi 56 gados, glezno dabu – ziedus un ainavas.

Sirsnīgā gaisotnē Anita Neiceniece tikās ar viņas talanta atzinējiem, pastāstīja, kā viņa sapratusi, ka var gleznot. Gleznošanas viņu atbrīvo no ikdienas, sagādā prieku.

Tikšanās ar kosmētikas ražotnes ģimenes uzņēmuma “Rasa Botanicals” pārstāvjiem Elitu un Māri Grigāliem

17. maijā, tikāmies ar ģimenes uzņēmuma - kosmētikas produktu ražotnes Rasa Botanicals pārstāvi Elitu

Grigāli.

SIA Rasa Botanicals ir ģimenes uzņēmums, kas ražo dabīgo kosmētiku no augiem un augu ekstraktiem un ražo augu ekstraktus kā izejvielu kosmētikas un pārtikas rūpniecībai. Kā tapusi ražotne, kādu kosmētikas produkciju piedāvā patērētājiem uzņēmums, stāstīja un rādīja Elita Grigāle.

Stāsts par alveju

Tikšanās ar ekspertu Dabas dziedniecībā Solvitu Mertenu. Pēc lekcijas noklausīšanās sekoja produktu degustācija un atbildes un dalībnieku jautājumiem.

Tikšanās ar dziesminieku Valdi Atālu

Saulainajā 8.septembra pēcpusdienā skvērā pie Līvānu novada Centrālās bibliotēkas pulcējās dzejas un dziesmu cienītāji uz tikšanos ar dzejnieku, dziesminieku un gleznotāju Valdi Atālu. Valdis Atāls ir autors vairākām grāmatām – “Pavedēja rokasgrāmata”, “Domas, iedomas, tēli, lirika”, “Domas un tēli”, “Uz domu stāvās kraujas” un autobiogrāfiskā proza “Elles debesis” par Sibīrijas nometnē piedzīvoto.

Dziesminieks uzsvēra, ka viņa dziesmu tekstu autori, galvenokārt, ir viņš pats un viņa draugs dzejnieks Egons Bārs. Valdis Atāls izteicās, ka dziesmās viņš ir "skumjš kā grūsna tele kalna galā lietus laikā", bet literāri muzikālās tikšanās laikā mēs baudījām liriskas un dvēseliskas dziesmas, šamaņu dziedāšanu, asprātīgus jokus, jautrus notikumu stāstus no viņa grāmatas “Dzejnieks un cūka”, viņa sacerētus aforismus no krājuma “Pavedēja rokasgrāmata”. Kaut arī Valdis Atāls apgalvoja, ka visi humora rakstošie dzīvē esot ļoti drūmi, dzejnieks bija optimistisks, valdzinošs un humora pilns. “Es esmu brīvs gars!” – teica dziesminieks.

Vairāk kā divas stundas mēs pavadījām maģiskās Valda Atāla balss gūstā, apbrīnojām mozaīkas pogu tehnikā veidotās gleznas, smējāmies un nodevāmies pārdomām.

Pasākums notika Dzejas dienu 2023 ietvaros.

Porcelāna burvība turpinās...izstādes atklāšana

Straumes zālē izstādes “Porcelāna burvība turpinās...” atklāšanā tikās eksponēto kolekciju īpašnieki un izstādes apmeklētāji, “porcelāna skartie” stāstīja par savu Rīgas porcelāna rūpnīcas ražojumu meklēšanas pieredzi, par prieku, kad izdodas servīzes nokomplektēt pilnībā.

Noslēpumainās Taro kārtis un psiholoģija - tikšanās ar psiholoģi Aiju Rožinsku

11.oktobra pēcpusdienā sarunu cikla “MŪSĒJIE” ietvaros Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā sertificēta psiholoģe Aija Rožinska iepazīstināja ar Taro kārtīm kā psihologa darba instrumentu.

Sākumā Aija pastāstīja, ka profesionālajā jomā viņa ietekmējusies no analītiskās psiholoģijas pamatlicēja Kārļa Gustava Junga mācības, kurš savā darbā ir izmantojis Taro kārtis, un indiešu filozofa Ošo atziņām. Taro kārtis, iespējams, ir atnākušas no senās Ēģiptes, taču pirmoreiz Eiropā pieminētas Itālijā 14. gadsimtā. Taro kārtu kava sastāv no 78 kārtīm un katrai no tām ir sava nozīme. Taro kārtis dalās Vecākajos un Jauņākajos arkānos. Vecākajiem arkāniem ir vislielākā nozīme un tie sastāv no 22 kārtīm. Kārtis ir milzīga, filozofiska sistēma, senu gudrību krātuve, kura parādās caur attēliem, kuros simboli bieži slēpti ezoteriskos tēlos.

Parasti Taro mums asociējas ar zīlēšanu, ar nākotnes atklāšanu - noklausāmie zīlnieces teikto un gaidām, kad piepildīsies labais vai sliktais, it kā no mums nekas nebūtu atkarīgs. Psiholoģe norādīja, ka īstenībā Taro atklāj ceļu, bet darbs ir jādara pašam, kārtis ir tikai instruments sevis izzināšanai ceļā uz sevis labāko versiju. Protams, pasākuma dalībnieki gribēja redzēt Taro darbībā jeb “parotaļāties”, kā teica Aija. Drosmīgie, drusku satraukti, izvilka pa kārtij, kuras nozīmi izskaidroja psiholoģe. Rezultāts samulsināja pat skeptiskus, jo izskaidrojums bija atbilstošs un trāpīgs katra eksperimenta dalībnieka esošajai situācijai.

Dzeja elpo Līvānos – Līvānu novada dzejnieku tikšanās

Rudenīgajā 25.oktobra pēcpusdienā Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā pasākumā “Dzeja elpo Līvānos” satikās divas mākslas - mūzika un dzeja.

Pasākumu ievadīja Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas audzēkņu koncerts, kurā uzstājās brīnišķīgie akordeonisti Aleksandrs Kručiņins, Artjoms Laškovs un Ieva Stikāne, flautiste Loreta Pujāte un topošā pianiste Lote Megija Mālniece.

Līvānu novada dzejnieku tikšanās rudenī pēc Dzejas dienām ir kļuvusi par tradīciju, tāpēc dzejnieki pastāstīja par saviem radošajiem sasniegumiem gada griezumā, jaunām publikācijām, dalību dažādos konkursos un nākotnes iecerēm.

Dzejas lasījumos liriskā Valda Vitkovska liriskā dzeja mijās ar Natālijas Daniļevičas dzīves gudrajām pārdomām, Ritas Semeiko dziļ-

domīgajām dzejas rindām, Līgas Malnaces emocionāli piesātināto un Rasma Svikles-Popovas filosofisko redzējumu. Rasma pārsvarā raksta dzeju latgaliešu valodā.

Pēc Rasma dzejas lasījuma izvērsās diskusija par latgaliešu valodu, jo pašreizējā, ja tā varētu teikt “oficiālā valoda”, ir diezgan sarežģīta un ne visiem latgaliešiem pieņemama. Noslēgumā dzejnieku un nedzejnieku komandas sacentās “ātrajā” dzejas rakstīšanā par rudens tēmu.

Izaicinājuma spēle-apmācības “Pacientu tiesības un pienākumi

Kādas ir un kādām būtu jābūt ārsta un pacienta attiecībām, ko pacients drīkst un var prasīt no medicīniskā personāla – tikai daži no pasākuma laikā apskatāmie jautājumi.

Tika izspēlētas konflikta situācijas, darbojošos personu kļūdas un dotas pamācības, kā risināt sasāpējušos jautājumus.

Īpaša uzmanība tika pievērsta jautājumam; ko darīt, kur griezties, ja ir aizdomas par ārsta kļūdu vai paviršību ārstēšanas procesā.

Mūsējie dzīves līkločos – tikšanās ar Uldi Siliņu

15.novembrī Līvānu Centrālās bibliotēkas Straumes zālē noritēja tikšanās ar Uldi Siliņu, kurš izstāstīja savu dzīvesstāstu – kā dzimis rīdzinieks, jauns fiziķis, nopietna zinātniska institūta līdzstrādnieks, nokļuvis Latgalē un šeit iesakņojies.

Pārsteidzošs bija Ulda stāsts par viņa tēvu, pirmskara jūras virsnieku, kura karjera zemūdenē “Ronis” beigusies, īsti pat nesākoties, jo Latvijā ienākuši krievi un zemūdene rekvizēta citas armijas vajadzībām. Viņa ģimenes liktenis izveidojies tāds pats kā daudziem latviešiem – izpostītas dzīves, sagrautas cerības, vajadzība atrast sevī spēku, lai sāktu jaunu dzīvi.

Sākot no 1967.gada un arī pašlaik Uldis dzied korī, gadu ritumā viņš ir dziedājis daudzos koros un kādu laiku Jersikas vīru ansamblī. Dziesma un vēlme dziedāt Uldi ir pavadījusi visu mūžu. Par saviem kora dziedātāja piedzīvojumiem Dziesmu svētkos Uldis stāstīja atraktīvi un ar humoru. Uldis kopumā ir piedalījies divpadsmit Dziesmu svētkos.

Latvijas Atmodas laiks Uldim pagājis aktīvā darbībā – ievēlēts Tautas frontes pirmajā domē, nodarbojies ar loģistikas jautājumiem, lai uz barikādēm no Līvāniem vienmēr būtu noteikts skaits cilvēku.

Ulda mājās divu hektāru platībā izveidotas koku enerģijas pētīšanas birzis, viņš ir noskaidrojis, ka kokiem ir savas enerģijas dzīslas-āderes, kuras savienojas savā starpā vienas sugas ietvaros. Ozoli savienojas ar ozoliem, liepas ar liepām, jo lielāks koks, jo tālāka tā ādere. Uldis ir iestādījis savu svētbirzi un pēta tās iedarbību uz cilvēkiem. Birzīs ir arī pēc īpašas shēmas izvietoti akmeņi, jo tiem ir sava enerģija un pat enerģētiskā atmiņa, kura var būt gan pozitīva, gan negatīva. Uldis ieteica nepārvietot akmeņus, ja akmens ir bijis mājas pagalmā daudzus gadus un mājas dzīve rit raiti, akmeni nedrīkstot nest prom. Tāpat iepatikušos akmeni nevajagot stiept uz savu dārzu, jo rezultāts varot būt nepatīkams. Secinājums viens - ar akmeņiem uzmanīgi!

Olūtu mājās ir sava svēta ar dziedinošu avota ūdeni, arī mājas saimnieka sarūpēta, jo Uldis prot atrast labākās ūdens āderu vietas, lai akās vienmēr būtu ūdens.

Pasākuma beigās Uldim Siliņam tika uzdoti daudzi jautājumi par kokiem un ūdens āderēm, taču visvairāk dalībniekus interesēja akmeņu īpašības.

Tikšanās izskaņā noskatījāties videofilmu par Olūtu mājām un to apkārtni gadalaiku ritumā. Sižets vienkāršs, bet bezgala skaists un aizkustinošs – brīnišķīgā Latvija, jaukā Latgale, mūsu mīļā zemīte, lai vienmēr tā būtu!

Kas ietekmē runas un valodas attīstību? – tikšanās logopēdi Ilzi Mikuli

Dabīgās attīstības procesā bērns apgūst pilnvērtīgai dzīvei nepieciešamās prasmes, tomēr liels darbs ir jāpieliek vecākiem, lai bērniņam palīdzētu. Viena no prasmēm ir runas attīstība, kuras pamatus un attīstību veicina tieši savstarpējas komunikācijas veidošana ikdienā. Tieši par to stāstīja logopēde Ilze Mikule.

13. Informācijas resursu attīstības nodaļas 2023.gada pārskats.

Informācijas resursu attīstības nodaļa ir viena no Līvānu novada Centrālās bibliotēkas struktūrvienībām, kura izveidota 1.jūlija 2023.gadā.

Informācijas resursu attīstības nodaļas primārie 2023.gadā darba virzieni:

- koordinēt un metodiski vadīt novada/reģiona/skolu bibliotēku darbā ar BIS ALISE;
- veikt BIS ALISE sistēmas administratora funkcijas;
- BIS ALISE datubāzu un moduļu darbības koordinācija un pieejamības nodrošināšana;
- konsultēšana un apmācības organizēšana kopkataloga un datubāžu lietošanā novada/reģiona/skolu bibliotekāriem;
- darbs bibliotēkas krājumu komplektēšanās un apstrādē;
- saskaņa ar Līvānu novada Centrālās bibliotēkas krājumu komplektēšanas un organizācijas politiku nodrošināt bibliotēkas krājuma kvalitāti;
- metodiska un konsultatīva palīdzība novada/reģiona/skolu bibliotēkām krājumu komplektēšanā;
- dokumentu individuālā un summārā uzskaitē;
- novada, reģiona un skolu bibliotēku kopkataloga organizācija;
- novadpētniecības un bibliogrāfisko resursu veidošana;
- digitālizējot novadpētniecības krājumu, veikt kultūras mantojuma saglabāšanu un pieejamību;
- *uzziņu un informācijas darbs*;
- kvalitatīvs un mūsdienīgs pakalpojums e-vidē;
- bibliotēkas abonētas datubāzes un e-resursu piekļūstamību;
- nodrošināt kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību;
- bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte;
- darbinieki *gatavoja iestādes akreditācijai*.

✓ Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.

Bibliotēkas pagājušā gada aktivitātes un pakalpojumi tika balstītās uz Līvānu novada Centrālās bibliotēkas attīstības stratēģiju 2019.-2023.gadam. Galvenais uzdevums ir attīstīt bibliotēkas pakalpojumus gan tradicionālajiem bibliotēkas apmeklētājiem, gan attālinātiem bibliotēkas lietotājiem. Galvenais noteikums – apmierināts klients.

Straujā informācijas tehnoloģiju attīstība radusi iespēju izmantot milzīgu informācijas daudzumu un inovatīvu pakalpojumu pieejamību visiem, kam pieejami informācijas tehnoloģiju līdzekļi. Šo piedāvājumu aizvien plašāk cenšas izmantot ikviens iedzīvotājs. Bibliotēka ir vieta, kur iespējams izmantot informācijas tehnoloģijas bez maksas.

2023. gadā LNCB piedāvāja šādus bezmaksas pakalpojumus:

- bibliotēkas apmeklētājiem – datori, internets, skeneris un citas ierīces;
- bezmaksas Wi-Fi izmantošana pieslēdzoties ar savām elektroniskajām ierīcēm bibliotēkas telpās un bibliotēkas teritorijā;
- datubāzes – Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka (news.lv), Nacionālā enciklopēdija, Filmas.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālās kolekcijas, Medijpratības datubāze un citas;
- e-grāmatas – 3td e-grāmatu bibliotēka, Ebsco datubāze (angļu valodā), Dienas Bizness rokasgrāmatas, Onleihe e-bibliotēka (vācu valodā);
- datu bāzes un e-grāmatas (*bibliotēkas reģistrētiem lietotājiem*): Leonika, 3td e-grāmatu bibliotēka, Ebsco datubāze un Dienas Bizness rokasgrāmatas attālinātai pieslēgšanai;
- piekļuve “Delfi abonementa” saturam;
- uzziņas un konsultācijas - bibliogrāfiskas, faktogrāfiskās un e-pakalpojumu uzziņas un konsultācijas klātie un attālināti;
- e-pakalpojumi – valsts, pašvaldību un komerciestāžu pakalpojumu pieejamību un īstenošanu;
- apmācības, nodarbības - lietotājiem ir iespēja apgūt pamatiemaņas darbā ar datoru, informācijas meklēšanā kopkatalogā, datubāzēs un citos resursos.

✓ Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums.

Pārskata periodā ir vairāki jauninājumi un darba formas, kas dažādo pakalpojumu un uzziņas attīstības iespējas.

No 2023.gada sākumā LNCB piedāvāja saviem lietotājiem iespēju attālināti reģistrēties bibliotēkā, izmantojot bibliotēkas tīmekļa vietni www.livanub.lv. *Pielikums Nr.1*

Turpinām attīstīt un piedāvāt no 2021.gada ieviestiem jauniem attālinātiem pakalpojumiem, tādi kā periodikas un grāmatu rakstu skenēšana un pārsūtīšana uz klienta e-pastu. Pēc lietotāja attālināta pieprasījuma tika veikta meklēšana e-resursu datubāzēs: news.lv, LNB digitālās kolekcijās, - rakstu un citu materiālu pārsūtīšana pieprasītājam.

Ar strauju mainīšanu un attīstību valsts pārvaldes pakalpojumu sistēmā, bibliotēkā pieaug e-pakalpojumu dažādība un pieprasījumu skaits, par valsts un pašvaldību piedāvātajiem e-pakalpojumiem.

Lietotāju attālināta konsultēšana par e-pakalpojumiem portālā *latvija.lv*.

2023.gadā bibliotēka turpināja attīstīt un veidot jaunus piedāvājumus saviem klientiem; attālināti pieņemot no klientiem pieprasījumus, piemēram gāzes, elektrības skaitītāju rādījumu iesniegšanai attiecīgajiem portāliem.

Pārskata periodā senioru mērķauditorijā pieauga pieprasījums pēc pakalpojuma/ konsultācijas CV rakstīšana Word programmā. Pieprasījuma pieaugums saistās ar dokumentu sagatavošanu Krievijas pilsoņiem, lai saņemtu uzturēšanās atļauju Latvijā.

Līdz ar tehnoloģiju straujo attīstību bibliotēka arī attīstās, pilnveido un dažādo savus pakalpojumus.

1. 6. Krājums

✓ Krājuma komplektēšanas politika un organizācija LNCB.

Darbs ar krājumu tiek īstenots atbilstoši Līvānu novada Centrālās bibliotēkas 2019.-2023.gada krājuma komplektēšanas politikai. Finansējums krājumam mainās minimāli, tad ar katru gadu samazina nopirkto eksemplāru skaits. Vairāk domājam par kvalitāti. Pārskata gada prioritātes palikušas nemainīgas - augstvērtīgas latviešu oriģinālliteratūras komplektēšana, kvalitatīvas nozaru literatūras komplektēšana, jaunākās bērnu un jauniešu literatūras komplektēšana, tematiski daudzveidīgs periodisko izdevumu klāsts, novadpētniecības krājuma papildināšana ar jauniem iznākušiem izdevumiem, kopkataloga kvalitātes nodrošināšana. Darbinieki strādā pie krājuma kvalitātes uzlabošanas (piešķirtas anotācijas, arī 3-td, priekšmeti, autoritātes). Atlasītas grāmatas norakstīšanai. Tā ir nepieciešamība, jo palielināt plauktu skaitu šobrīd nav iespējams. Lietotāju apkalpošanas nodaļas Nozaru literatūras Abonementā krājuma ir pārāk blīvs plauktu piepildījums. Lasītavas krājums vairs netiek izmantots tik intensīvi kā agrāk. Nav pieprasīti mācību līdzekļi. Mazāk izmanto vārdnīcas, enciklopēdijas un citus uzzīņu izdevumus. Tāpēc bibliotekāri pārskata izdevumus un nodod no Lasītavas uz Abonementu. Dāvinājumus no privātpersonām apstrādei pieņemam ar stingru atlasi. Tās grāmatas, kas netiek ņemtas uzskaitē, tiek piedāvātas citām reģiona bibliotēkām, tiek ievietotas Apmaiņas fondā, kā arī plauktā – Lasītājs lasītājam. No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti starp visām reģiona pagasta bibliotēkām, arī skolu bibliotēkām. Gada laikā notikusi arī iespieddarbu kustība no fonda uz fondu. No Lasītavas uz Abonementu tiek pārceltas grāmatas, ja tiek nopirkts jauns vai arī atjaunots, labots, papildināts izdevums. Apraksti, kurus Līvānu elektroniskajam kopkatalogam pievieno gan pilsētu, gan pagastu, gan skolu bibliotēkas, tiek regulāri rediģēti un, pamatojoties uz veiktajiem labojumiem un papildinājumiem, tiek sniegtas konsultācijas aprakstu veidošanā.

✓ Krājuma komplektēšanas politika un organizācija Līvānu novada bibliotēkās.

Līvānu novada pašvaldības publiskajām bibliotēkām ir izstrādāta vienota krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2019. - 2023. gadam.

2023. gada prioritātes novada bibliotēku krājumu komplektēšanā: latviešu oriģinālliteratūrai, bērnu un jauniešu literatūrai, jaunieguvumu popularizēšana, krājuma izvērtēšana, novecojušo un noliektu eksemplāru norakstīšana. Līvānu novadā tulkotā ārzemju daiļliteratūra tiek komplektēta minimāli, jo pagastu bibliotēkas izmanto LNCB Rotējošo fondu. Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu valodā. Finansējuma avots – pašvaldības budžets, dāvinājumi un bez atlīdzībā nodotās grāmatas.

✓ **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

▪ **LNCB**

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums LNCB:

	2021	2022	2023
<i>Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai</i>	16165	14420	15446
t. sk. grāmatām	11686	11723	12606
t. sk. bērnu grāmatām	3094	2989	2821
t. sk. periodiskajiem izdevumiem	2489	2697	2840
<i>Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā</i>	2,11	1,91	2,47
<i>Finansējums krājuma komplektēšanai kopā</i>	18967	17971	17057

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai trīs gadu laikā ir stabils. Jaunu informācijas resursu iegādei izlietoti 15446 EUR, no tiem 2840 EUR preses izdevumu abonēšanai. Proporcijas finansējuma sadalījumam 80% grāmatu iegādei un 20% periodikas iegādei norāda, ka grāmatu iegāde izvirzīta kā prioritāte. Uz 1 pilsētas iedzīvotāju informācijas resursu iegādei ir iztērēti bibliotēkas budžeta līdzekļu 2,47 apmērā.

Dāvinājumos saņemti 308 eksemplāri par 1611 EUR, kas ir 24% no jaunieguvumu skaita. Dāvinātāji: Latvijas nacionālā bibliotēka, Latgales kultūras centra izdevniecība.

Vērtīgo grāmatu iepirkuma projekta ietvaros Līvānu novada bibliotēku krājumi tika papildināti ar daudzveidīgu un kvalitatīvu Latvijas izdevēju produkciju. Šajā projektā LNCB ieguva 76 izdevumus par 886 EUR. [Pielikums Nr. 2](#)

Bērnu literatūras nodaļa katru gadu piedalās lasīšanas veicināšanas programmā —Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija. Pārskata gadā iegūti 48 eksemplāri par 465 EUR.

• **Līvānu novada bibliotēkās**

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Līvānu novada bibliotēkās salīdzinot: ar iepriekšējo gadu

	2021	2022	2023	%
<i>Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai</i>	14127	14581	21509	+32%
t. sk. grāmatām	9470	9370	24898	+62%
t. sk. bērnu grāmatām	2437	1998	6758	+70%
t. sk. periodiskajiem izdevumiem	4636	5211	3438	-51%
<i>Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā</i>	1,85	1,93	2,06	+6%
<i>Finansējums krājuma komplektēšanai kopā</i>	16694	18096	24947	+27%

Salīdzinājumā ar 2023. gadu, pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai pieaudzis par 32%.

Lielu papildinājumu novadu bibliotēku krājumiem sniedz Grāmatu iepirkuma un Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas atbalstītie valsts projekti. Uz vienu novada iedzīvotāju grāmatu un periodisko izdevumu iegādei pārskata gadā tika izlietoti 7,70 EUR.

✓ **Rekatalogizācija.**

Krājuma rekatalogizācija ir pabeigta visās Līvānu reģiona publiskajās bibliotēkās un 8 Līvānu novada izglītības iestāžu bibliotēkās. Šobrīd rediģēti ieraksti atbilstoši RDA standartam.

2023. gadā Ilūkstes Raiņa vidusskolas bibliotēka pabeidza krājuma rekatalogizācijas procesu, uz 01.01.2024 kopkatalogā ievadīti 12665 eksemplāri jeb 100% no kopējā krājuma.

✓ **Krājuma pārbaude.**

Sekmīgi veikta kārtējā krājuma pārbaude septembrī un oktobrī Rudzātu vidusskolas bibliotēkā un Jaunsilavu pamatskolas bibliotēkā. Iepriekšminēto bibliotēku krājumu pārbaudes rezultātā konstatēti nelieli iztrūkumi pieļaujamo normu robežās, kas tika norakstīti un izslēgti no grāmatvedības uzskaites datiem.

✓ **Krājuma rādītāji:**

• **LNCB**

LNCB krājuma rādītāji: salīdzinot ar iepriekšējo gadu

	2021	2022	2023	%
<i>Jaunieguvumi kopā</i>	2578	3094	2174	-4%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1518	1698	1164	-4%
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	315	338	205	-6%
<i>t. sk. bērniem</i>	540	609	416	-4%
<i>Izslēgtie dokumenti</i>	758	3645	6932	+47%
<i>Krājuma kopskaits</i>	88984	94200	89442	-5%
<i>Grāmatu krājuma apgrozība</i>	0,34	0,33		%
<i>Periodisko izdevumu apgrozība</i>	0,54	0,77		%

Pārskata gadā saņemti 2174 dažādi iespieddarbi, no tiem latviešu valodā ienākuši 1918 eksemplāri, citās valodās 256 eksemplāri. Jaunieguvumi daiļliteratūrā – 205 eksemplāri, bērnu literatūrā – 416 eksemplāri, nozarēs – 1090 eksemplāri. Salīdzinot 2023. gadu, par 4% samazinājies jaunieguvumu skaits.

Noslēdzot atskaites gadu, LNCB krājumu veidoja 89442 informācijas resursi, no tiem 71% grāmatas un 28% periodisko izdevumu. 2023. gadā kopā izslēgti 6932 dokumenti, t.sk. 4726 grāmatas un 2188 periodiskie izdevumi.

• **Līvānu novada bibliotēkās**

Līvānu novada bibliotēku krājumu rādītāji salīdzinot: ar iepriekšējo gadu

	2021	2022	2023	%
<i>Jaunieguvumi kopā</i>	3260	3737	3730	-0,1%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1202	1382	2331	+40%
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	592	624	756	+17%
<i>t. sk. bērniem</i>	396	584	934	+37%
<i>Izslēgtie dokumenti</i>	3833	3669	4440	+17%
<i>Krājuma kopskaits</i>	46948	47306	47881	+1,2%
<i>Grāmatu krājuma apgrozība</i>	0,48	0,47		%

Periodisko izdevumu apgrozība	1,46	1,83		%
--	------	------	--	---

Kopējais jaunieguvumu skaits samazinājies par 0,1%. Iegādāto grāmatu kopskaits palielinājies par 40%, bet latviešu daiļliteratūras jaunieguvumu skaits palielinājies par 17%. Kopējais novada bibliotēku krājums palicis praktiski nemainīgs. **Pēdējo triju gadu griezumā grāmatu krājuma apgrozība ir stabila. Periodiskie izdevumi pagājušo gadu ir lasīti vairāk, to apgrozība palielinājusies par 20%. Arī 2023. gadā veikts krājumu izvērtēšanas darbs, kopā izslēgti 4440 dokumenti.**

✓ **Krājuma popularizēšana -**

▪ **Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā:**

- jauno grāmatu dienas;
- literatūras, tematiskās un plauktu izstādes;
- grāmatu prezentācijas;
- tikšanās pasākumi;
- ikmēneša bukleti ar jauno grāmatu sarakstiem un anotācijām;
- informācija par abonētajiem preses izdevumiem tiek atspoguļota sociālajos tīklos, pievēršot uzmanību arī publikācijām jaunākajos preses izdevumos par Līvāniem, Līvānu novada cilvēkiem, notikumiem, iestādēm, ievērojamām un vēsturiskām vietām, kultūras un vēstures pieminekļiem;
- lasītāko/pieprasītāko grāmatu TOP izvietošana bibliotēkas mājas lapā un sociālo tīklu kontos.

▪ **Līvānu novada bibliotēkās**

Jaunieguvumu popularizēšanai tiek rīkotas Jauno grāmatu dienas, veidoti grāmatu saraksti un izvietotas jaunieguvumu izstādes. Krājuma popularizēšanai un lasīšanas veicināšanai visās bibliotēkās katru mēnesi tiek eksponētas daudzveidīgas tematiskas literatūras izstādes. Virtuālo izstāžu un jaunāko grāmatu kolekcijas tiek regulāri izvietotas bibliotēku sociālo tīklu profilos.

✓ **Darbs ar parādniekiem –**

▪ **LNCB**

Parādnieku jautājums bibliotēkā ir aktuāls, tiek pastiprināti veikts darbs ar parādniekiem, regulāri tiek nosūtīti atgādinājumi uz parādnieku e-pastiem, zvanīts un lūgts atnest grāmatas vai nozaudēšanas gadījumā segt grāmatas vērtību, piedāvāts aizvietot nozaudēto grāmatu ar līdzvērtīgu grāmatu. Problēmas parādnieku skaita mazināšanā un grāmatu atgūšanā rada situācija, ka lietotājs norādītajā adresē nedzīvo, atrodas ārzemēs vai citā Latvijas pilsētā, vai pilnībā nomainījis kontaktinformāciju.

Līvānu novada bibliotēkās

Grāmatu nodošanas kavētāju novada bibliotēkās salīdzinoši ir maz, atgādinājumi tiek sūtīti rakstot e-pastā vai telefoniski.

1. 7. E-grāmatu bibliotēka.

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” 3td e-grāmatu bibliotēka

	2021	2022	2023
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	179	184	195
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	24	5	11
E-grāmatu bibliotēkas izniegums kopā	1048	1233	1410
E-grāmatu bibliotēkas izniegums pārskata periodā	322	185	177

Tabulā skaitli, kas attiecas uz Līvānu reģionu kopā.

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati”

	2021	2022	2023
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	69	58	61

Tabulā skaitli, kas attiecas uz Līvānu novada Centrālo bibliotēku.

LNCB pārskata periodā vietnē “**3TD e-grāmatu bibliotēka**” reģistrēts **61 lietotājs**. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu skaits **palielinājās uz 5%**. Bibliotēkas darbinieki aktīvi informējuši un snieguši konsultācijas “3td e-grāmatu bibliotēkas”. Popularizēšanas nolūka tika veidoti dažādi publicitātes materiāli bibliotēkas tīmekļa vietnē www.livanub.lv un sociālajos tīklos, bukleti un skrejlapas. *Pielikums Nr.3* Bibliotēkas tīmekļa vietnē tika publicēts video –instrukcija par 3td.lv un tā izmantošanu. Lai piesaistītu vairāk lietotāju e-grāmatu lasīšanai, elektroniskajā kopkatalogā pie grāmatu aprakstiem tika pievienotas “3TD e-grāmatu bibliotēkas” saites. Kopkatalogā **607 aprakstiem** ir pievienotas attiecīgas saites.

1. 8. Novadpētniecība

✓ Novadpētniecības darba mērķi, uzdevumi.

Bibliotēku novadpētniecības darba mērķis – popularizēt Līvānu novada lokālo kultūrvidi, tās kultūras, izglītības, citu radošo jomu personību atpazīstamību, izcelt vietējās kopienas devumu un unikālo nozīmi.

Bibliotēku novadpētniecības darbs ir daļa no profesionālās novadpētniecības, kuru veic bibliotēkās atbilstoši bibliotēkas misijai un uzdevumiem, izmantojot galvenokārt bibliotēkas darba metodes. Bibliotēku novadpētniecības darba pamats ir novadpētniecības literatūra.

“Bibliotēku likumā” noteikta bibliotēku funkcija uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt, bibliografēt un saglabāt pasaules kultūras mantojumu – iespaiddarbus, elektroniskos izdevumus, rokrakstus un citus dokumentus, kā arī nodrošināt tam publisku pieejamību un izmantošanu. Tā kā vietējais kultūras mantojums ir nacionālā un pasaules kultūras mantojuma sastāvdaļa, var secināt, ka novadpētniecības darbs ir viena no bibliotēku pamatfunkcijām.

✓ Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes.

- Novadpētniecības krājuma veidošana pilnveidojot resursu daudzveidību.
 - Kvalitatīvu un mūsdienīgu pakalpojumu attīstība, veicinot sabiedrības izglītošanu un informēšanu.
 - Datu par novadu un novadniekiem lokalizēšana datu bāzē Līvānu novads un novadpētniecības materiālu digitālā satura veidošana.

✓ Novadpētniecības krājums.

Novadpētniecības krājums, kas ietver vēstures liecības par novadu, ievērojamiem novadniekiem, sociālās, ekonomiskās un kultūras dzīves sasniegumiem, paaudžu paaudzēs saglabātām tradīcijām un vērtībām, ir ikvienas bibliotēkas krājuma unikāla daļa.

Novadpētniecības krājuma veidošana ir ikdienas praktiskā darba svarīga sastāvdaļa. Tas nepieciešams arī izstāžu veidošanā, materiālu sistematizēšanā, autoritatīvo ierakstu veidošanā, avotu izcelsmes vietas un laika noteikšanā, tajos minēto datu un faktu izvērtēšanā u. c.

Katras bibliotēkas novadpētniecības darba rezultāts ir kvalitatīvs resursu krājums. Bibliotēkas novadpētniecības krājuma galvenais priekšmets ir rakstiskais vārds jeb iespieddarbi, dokumenti, fotogrāfijas un pierakstītās atmiņas. Novadpētniecības materiāli (krājums, tematiskās mapes) ir marķēti ar speciālu atzīmi (plaukta indeksu), un pieejami tiešsaistē - novadpētniecības elektroniskajā datu bāzē "Līvānu novads".

Pēdējā laikā īpaši nozīmīgi kļuvuši bibliotēkas piedāvātie attālinātie pakalpojumi, elektronisko resursu veidošana un izmantošana.

Turpinās novadpētniecības krājuma digitalizēšanas process, lai nodrošinātu attālināto piekļuvi novadpētniecības materiālu pilntekstiem datu bāzē "Līvānu novads", bibliotēkas lietotāju un citu interesentu informēšanai un novadpētniecības materiālu popularizēšanai e-vidē (bibliotēkas mājas lapā, sociālajos medijos u.c.). Krājuma digitalizācija nodrošina arī materiālu ilgtermiņa saglabāšanu un plašu pieejamību sabiedrībai, tādējādi veicinot bibliotēkas atpazīstamību un resursa izmantojumu, paver iespējas ikvienam piekļūt, izlasīt un izpētīt vērtīgus un vecus materiālus.

Pilnteksti tika pievienoti no LNB digitālās kolekcijas periodika.lv, portāla news.lv, skenēti un pievienoti reģionālo laikrakstu un citu novadpētniecības materiālu un dokumentu pilnteksti. **Vērtīgākie materiāli tika kopēti un izkārtoti tematiskajās mapēs.**

LNCB veidotā novadpētniecības **elektroniskā datu bāze „Līvānu novads”** atvieglo novadpētniecības materiālu meklēšanu, novadpētniecības un uzzīņu darbu, lietotājiem dod iespēju attālināti piekļūt novadpētniecības krājumam, resursi ir pieejami ne tikai lokāli, bet arī globālajā tīmeklī, tematiski strukturēti bibliotēkas mājas lapā. Veidojot novadpētniecības datu bāzi, galvenā uzmanība tika pievērsta:

- kvalitatīvu analītisko bibliogrāfisko aprakstu veidošanai;
- datu atlasei un lejupielādei bibliotēkas novadpētniecības materiālu datu bāzē no LNB analītikas datu bāzes un attālās pieejas katalogiem;
- **klasifikācijai un priekšmetošanai, metadatu veidošanai** saskaņā ar standartu "Resursu apraksts un piekļuve" (*RDA*)), lai sagatavotu bibliotēku datus publicēšanai tīmeklī, norādēm uz saistītajiem e-resursiem;
- novadpētniecības krājuma pieejamības un publicitātes nodrošināšanai, lietotāju pieprasījumu apmierināšanai.

Pārskata periodā tika vākti, apkopoti un aprakstīti vietējā kultūras mantojuma (novadpētniecības) materiāli. Turpinās bibliogrāfisko ierakstu papildināšana ar pilntekstiem un anotācijām, kopējais ierakstu skaits datu bāzē 2023. gadā – **33800**.

✓ **Novadpētniecības darba popularizēšana.**

Pēdējā gadu desmitā ir ievērojami pieaugusi sabiedrības interese par bagātīgajiem novadpētniecības resursiem bibliotēkās. Bibliotēku novadpētniecības krājumi ietver unikālu liecību kopumu par novadu, ievērojamiem novadniekiem, sociālās, ekonomiskās un kultūras dzīves sasniegumiem, novada vēsturi un attīstību, prezentē vietējās vērtības un tradīcijas, atklāj lokālās identitātes savdabību. Katra Latvijas novada novadpētniecības krājums ir vienota nacionālā novadpētniecības krājuma daļa, tādēļ ir svarīgi, lai novadpētniecības darbs bibliotēkās tiktu veikts kvalitatīvi, ievērojot vienotus darbības principus.

Pārskata periodā bibliotēkas novadpētniecības darba popularizēšana regulāri tika veikta attālināti e-vidē, atspoguļojot informāciju bibliotēkas mājas lapā un citos sociālajos medijos, lai veicinātu iedzīvotāju interesi par savu novadu un novadpētniecības resursu pieprasījumu. Novadpētniecības darbs tiek popularizēts cikla “Mūsējie” pasākumos un izstādēs, uzzīņu darbā, u.c. Turpinājās novadā populāru, radošu cilvēku gleznu, rokdarbu, fotogrāfiju izstādes. Novadpētniecības materiālu un novadniekiem veltītās izstādes un pasākumi abonementā un bibliotēkas zālē Straumes:

7.01 - 8.03 Straumes zālē Jēkaba Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skolas pasniedzējas Solvitas Cīrules gleznu izstāde “PIE TUR VIETA”

14.01-31.01 Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā izstāde “Līvāniešu atmiņas par barikāžu laiku” **Pielikums Nr.**

4

No **11.01** Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā, ciklā “Līvānu industriālais mantojums” izstāde par Līvānu māju būves kombinātu. **Pielikums Nr. 5**

15.02. Straumes zālē tikšanās ar Silviju Siliņu, savas dzimtas stāsta “Laimes olūti” autori.

8.03 Straumes zālē saruna ar izaugsmes studijas “Pūces aste” psiholoģi Ritu Stafecku, tikšanos cikla Mūsējie ietvaros

9.03- 30.03 Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā novadpētniecības materiālu izstāde Dziesmu un deju svētkus gaidot – KC jauktais koris RUBUS. **Pielikums Nr. 6**

11.- 30.04 Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā novadpētniecības materiālu izstāde Dziesmu un deju svētkus gaidot – KC senioru deju kolektīvs “Dubnava”. **Pielikums Nr. 6**

07.-23.05 Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā izstāde māksliniecei, novadniecei Ritai Blazevičai – 75

10.05-30.06 Straumes zālē Ievas Babres fotogrāfiju izstāde “Sajūti mirkli”, fotoizstādes aizvēršanas svētki.

13.- 30.05 Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā novadpētniecības materiālu izstāde Dziesmu un deju svētkus gaidot – senioru jauktais koris “Jersika”. **Pielikums Nr. 6**

17.05 Straumes zālē tikšanās ar kosmētikas ražotnes Sutru pagastā Rasa Botanicals pārstāvi Elitu Grigali, ciklā Mūsējie.

10.05-23.05 Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā izstāde komponistam, novadniekam Jurim Kulakovam – 65

01.06-01.07 - Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā, novadpētniecības materiālu izstāde Dziesmu un deju svētkus gaidot – Līvānu deju kolektīvs “Daugavieši”.

07.06-30.10 izstāžu ciklā ” Līvānu industriālais mantojums” 2. stāvā Novadpētniecības materiālu izstāde par uzņēmumu “Līvānu ķieģelis”. [Pielikums Nr. 7](#)

12.07.-30.08 Straumes zālē Eleonoras Pastares keramikas izstāde “Dabas dārzā”

04.09-26.09 Novadpētniecības materiālu izstāde “Līvānu novada skolas”, Nozaru literatūras nodaļā 2.stāvā [Pielikums Nr. 8](#)

25.10 Straumes zālē tradicionālā rudens tikšanās ar vietējiem Līvānu novada dzejniekiem pasākumā “Dzeja elpo”, pasākumu cikla “MŪSĒJIE” ietvaros.

15.11 Straumes zālē tikšanās - Mūsējie dzīves līkločos – Jersikas pagasta Olūtu māju saimnieks Uldis Siliņš

01.11-01.12 izstāžu ciklā ” Līvānu industriālais mantojums” 2. stāvā Novadpētniecības materiālu izstāde par uzņēmumu “Light Guide Optics International”.

03.-20.12 2. stāvā Novadpētniecības materiālu izstāde Latgales Mākslas un amatniecības centram – 20. [Pielikums Nr. 9](#)

2023. gadā sniegtas 16 uzziņas par tēmām, kas saistītas ar novada dabu, vēsturi, tautsaimniecību (Dziesmusvētku 150 gadi Līvānos un novadā, Līvānu māju būves kombināts, Līvānu stikla fabrika, Līvānu poliklīnikas ēkas nodošana novada domei, par kultūrvēsturiskajiem objektiem - Jersikas pilskalnu, Madaļiņas baznīcu u.c.). Tiek veikta uzziņu klasifikācija un uzskaitē bibliotēkā. Raksturīga mūsdienu uzziņu darba tendence ir pāreja no tradicionālajām uzziņām uz digitālajām. Aizvien pieprasītāks pakalpojums ir elektroniska dokumentu kopiju piegāde. Lasītāji vēlas dokumentu kopijas (rakstus no periodikas, informāciju no datu bāzēm) saņemt attālināti (pa e-pastu). Novadpētniecības materiālu apkopošanā un uzziņu darbā tiek izmantota LNB Analītikas datubāze, Lursoft laikrakstu bibliotēka [news.lv](#), [latgalesdati.du.lv](#). Viens no visintensīvāk izmantotajiem un gan bibliotekāru, gan lasītāju vidū novērtētajiem resursiem ir Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka un tās kolekcijas, kā, piemēram, periodikas kolekcija. Digitālajā bibliotēkā atrodas digitalizētu laikrakstu, karšu, grāmatu, nošu, skaņu ierakstu, attēlu un citas kolekcijas.

✓ **Sadarbība novadpētniecības jomā.**

Lai nodrošinātu integrētu, mūsdienīgu un vispārpiejamu Latvijas bibliotēku novadpētniecības resursu kolekciju un pakalpojumu attīstību, sadarbībā ar vietējiem novadpētniekiem un novadā populāriem cilvēkiem tika izstādīti materiāli no privātkolekcijām – gleznas, keramika, rokdarbi, fotogrāfijas, u.c. Turpinājās sadarbība ar Līvānu 1. vidusskolu (Līvānu novada Sociālās un pilsoniskās mācību jomas pedagogu seminārs bibliotēkā, Kultūras centru (materiāli par Līvāniem audiogida tekstam pilsētas svētku ietvaros), citām pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām, nevalstiskajām organizācijām u.c. institūcijām resursu apvienošanā un popularizēšanā. Izglītības darbinieki un skolēni datu bāzi “Līvānu novads” izmantoja attālināti mācību procesa organizēšanai.

✓ **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi, secinājumi.**

Pārskata periodā novadpētniecības darbs tika veikts ar mērķi rosināt interesi par novadpētniecību, nodrošināt vietējā kultūras mantojuma saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Novadpētniecības krājumu papildināt ar jauniem dokumentiem, pilnveidot resursu daudzveidību, veicināt bibliotēku lokālās kultūrvides izzināšanas darbu.

Bibliotekāriem nemītīgi jāattīsta sava personība un jāapgūst ne tikai tradicionālās profesijas iemaņas, bet arī jāiegūst daudz plašākas zināšanas, kas veicinās labākus darba rezultātus. Jāiesaistās vienotas digitālā kultūras mantojuma platformas izveidē.

1. 9. Uzziņu un informācijas darbs.

Uzziņu darbs tika balstīts uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Veicot uzziņu informācijas darbu - tiek atbildēts uz specifiskiem un sarežģītiem jautājumiem; uzziņu informācija sniegta ne tikai latviešu valodā, bet arī svešvalodās (krievu, angļu); darba gaitā apmeklētāji tiek konsultēti un *apmācīti kā izmantot* bibliotēkas resursus un bibliotēkā pieejamās datu bāzes; turpinām praktizēt e-pakalpojumu iemaņu apgūšanu un izmantošanu apmeklētājiem (*bibliotekārs - konsultants nevis meklētājs*); sniedzām bibliotēkas klientiem konsultācijas par valsts nodrošinātiem e-pakalpojumiem – mana.latvija.lv, epakalpojumi.lv, e-veselība, valsts ieņēmumu dienests u.c .

Lietotājiem un novada/reģiona/skolu bibliotēku darbiniekiem uzziņas un konsultācijas ir sniegtas gan klātienē, gan attālināti – telefoniski, rakstiski, e-pastā, sazinoties sociālajos tīklos. Meklējot kādu retu uzziņu, arī bibliotekārs apgūst ko jaunu, vienlaikus paplašinot savu redzesloku un attīstot savas prasmes un zināšanas.

Apmeklētāju konsultēšana, apmācība un uzziņu sniegšana notiek tradicionālo un elektronisko informāciju resursu izmantošanā.

Visas klātienē un attālināti sniegtās bibliogrāfiskās un e-pakalpojumu uzziņas tiek uzskaitītas bibliotēkas dienasgrāmatās. Daļēji veikta arī e-dokumentu elektroniskās nosūtīšanas uzskaitē.

Uzziņu nozaru literatūras pieprasījums aktuāls ir īpaši skolēnu, studentu un pedagogu vidū. Viss lielākais literatūras pieprasījums 2023.gadā - Sabiedriskās zinātnes, tehniskas un medicīnas nozarēs. Pieaug tematiskais pieprasījums/uzziņas, kuru izpildei nepieciešams padziļināts informācijas meklēšanas darbs, apkopojot materiālus no bibliotēkas krājuma un izmantojot Latvijas un ārvalstu abonētās pilntekstu datubāzes un citus elektroniskos resursus.

Bibliogrāfiskas uzziņas

2022. gads	2023. gads	+/- %
105	108	+2,77

Bibliogrāfisko uzziņu skaits nozaru jomā pārskata periodā salīdzinājumā ar 2022.gadu paliek gandrīz nemainīgs.

Līvānu un Ilūkstes bibliotēku kopkatalogs lietotājiem pieejams bibliotēkas interneta vietnē sadaļā “Elektroniskais katalogs” 24 stundas diennaktī no jebkura datora ar interneta pieslēgumu vai izmantojot viedierīces (kataloga mobilā versija). Lietotājs WebPAC modulī var veikt vienkāršo vai paplašināto meklēšanu, veidot atlasīto ierakstu kopu (meklējumu grozs), lasīt ierakstu eksemplāru ziņu informāciju, izmantot publiski pieejamo ierakstu anotācijas. Autorizētam lietotājam kataloga sadaļā “Mana bibliotēka” ir iespēja elektroniski meklēt, pasūtīt vai rezervēt grāmatas, aplūkot izsniegto izdevumu sarakstu un izsniegumu vēsturi, sekot izdevumu nodošanas termiņam un vajadzības gadījumā pieprasīt izdevuma pagarinājumu.

Analizējot lietotāju darbības WebPAC, var secināt, ka pārskata gadā visbiežāk lietotāji izmantojuši iespēju elektroniski sameklēt un atlasīt vajadzīgus izdevumus. Lasītāji aktīvāk saka izmantot e-kataloga mobilo versiju. 2023.gadā samazinājās bibliotēku lietotāju skaits, kuri izmanto WebPAC iespējas. Arī kopkataloga apmeklējums ir samazinājās. Lai saglabātu nemainīgu interesi par attālinātajiem pakalpojumiem, bibliotekāriem aktīvāk jāpopularizē autorizētu lietotāju pakalpojuma priekšrocības, turpinot apmācīt lietotājus izmantot elektronisko katalogu.

WebPac lietotāju darbības un to dinamika apkopota tabulā.

Tabula “WebPac statistikas dati”

		2023	2022	+/- %
lietotāji	kopskaits	821 (teh- nisku iemeslu dēļ skaits nav precīzs)	1346	-39
	autorizētie	475	653	-27,2
apmeklētība	kopskaits	6751	21859	- 69,11
	autorizētie	455	610	-25,4

izdevumu atlase	kopskaits	20949	20626	+1,54
	no tiem mobilās aplikācijas pieprasījumi	1529	1489	+2,61
pasūtītie izdevumi		174	247	- 29,55

Tabulā skaitli, kas attiecas uz Līvānu reģionu kopā.

E-vidē - 2023.gadā klātienē, telefoniski un elektroniski sniegtas **361** uzziņa un konsultācija. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu uzziņu skaits samazinājās par 23%. Iemesli: - bibliotēku darbinieki ne vienmēr piefiksē uzziņas dienasgrāmatā; – apmeklētāji ar katru gadu paliek zinošākie e-resursu vidē; – klienti var saņemt e-pakalpojumus un konsultācijas Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centros.

E-pakalpojumu uzziņas

2022. gads	2023. gads	+/- %
445	361	-23

Tabulā skaitli, kas attiecas uz LNCB.

1. 10. Bibliotēkas izglītojošā darbība.

Informācijas resursu attīstības nodaļa aktīvi iesaistās lietotāju izglītošanā par bibliotēkas elektronisko resursu izmantošanu, sniedzot konsultācijas elektronisko kopkatalogu, bibliotēkā pieejamo datubāzu, e-pakalpojumu izmantošanā. Lietotāji tiek individuāli konsultēti par sociālo tīklu un interneta izmantošanu.

Informācijas resursu attīstības nodaļa aktīvi iesaistījās:

- ❖ **Digitālas nedēļas** ^{Pielikums Nr.10} kampaņas organizēšanā, īstenojot izglītojošas nodarbības digitālo informācijas resursu lietošanas jomā. Līvānu novada bibliotēkāju seminārs. Individuālas konsultācijas:
- LNB digitālā kolekcija “Industriālais mantojums”;
- E-adreses izveidošana;
- E-pakalpojumu uzmantošana portālā latvija.lv;
- Bez maksas piekļuve ziņu medija “Delfi” saturam;
- Līvānu un Ilūkstes bibliotēku elektroniskais katalogs un autorizēta lietotāja priekšrocības;

- Jaunais lasītāju katalogs;
- Prezentācija “Medijpratība”, kā atpazīst viltus ziņas, Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja Taisija Vasilenko;
- Informatīvie bukleti “Krāpniecība internetā un telefonā: ieteikumi, kā pasargāt sevi”.

❖ **Medijpratības un informācijas nedēļas** **Pielikums Nr.11** organizēšanā galvenais mērķis -veicināt medijpratības un informācijpratības attīstību, uzlabot cilvēku kritiskās domāšanas prasmes informācijas, mediju un tehnoloģiju jautājumos.

Lietotājiem un bibliotekāriem tika piedāvāti dažādas aktivitātes:

- Lekcija “Aktualitātes medijpratība”, LNB Bibliotēku attīstības centra Medijpratības nozares eksperts Emīls Rotgalvis;
- Lekcija “Digitālā platforma www.lietovelreiz.lv un bibliotēku iesaiste iedzīvotāju paradumu maiņā”, “Zero Waste Latvija” projektu vadītāja Evija Ozola-Ozoliņa;
- Informatīvā izstāde “Medijpratība: esi zinošs un pasargāts”;
- Ziņojums “Digitālā platforma” izmantošanas iespējas bibliotēkās, Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja Taisija Vasilenko;

Pārskata periodā visiem interesentiem tika piedāvātas nodarbības par informācijas meklēšanu datubāzēs *periodika.lv* un *news.lv.*, kā arī par šīs informācijas saglabāšanu.

Lietotājiem regulāri sniegtas konsultācijas:

- par datubāzes *Letonika* resursiem un to izmantošanu;
- par *Ebsco* datubāzi, e-grāmatu meklēšana un saglabāšana klienta personīgajā kontā;
- par datubāzes *Dienas Biznesa* e-rokasgrāmatas resursiem nozares profesionāļiem;
- un iespēju bibliotēkas lietotājiem izmantot šos datu bāzes, neizejot no savām mājām (attālināti).

Novadītas individuālas un grupas ekskursijas, **Pielikums Nr. 12** ciemiņi un apmeklētāji tika iepazīstināti ar bibliotēku un tās piedāvātajiem pakalpojumiem. Visi ieinteresēti tika individuāli apmācīti ka meklēt izdevumus elektroniskajā kopkatalogā. Visiem LNCB lietotājiem pēc pieprasījuma tika sniegtas individuālas konsultācijas un palīdzība:

- datoru izmantošanā;
- e-pakalpojumu saņemšanā;
- uzzīņu meklēšanā elektroniskajā kopkatalogā, tostarp Līvānu novada Centrālās bibliotēkas veidotajā Novadpētniecības datubāzē,
- LNB digitālās bibliotēkas kolekcijās.

Bibliotēkas veiktā izglītojošā darbība savā ziņā ir arī bibliotēkas mārketinga un interešu aizstāvības instruments. Tā palīdz pierādīt bibliotēkas nepieciešamību un lomu vietējā kopienā, atklāj bibliotēkas fizisko un elektronisko krājumu daudzveidību un tehnoloģisko piekļuvi tiem kā resursiem jaunu zināšanu ieguvei. Tiek izmantota bibliotekāra kā izglītotāja un konsultanta dalīšanās ar savām zināšanām, prasmēm un talantiem. Tā ir viena no pieejām, kā varam ieinteresēt un iesaistīt (arī jaunus) lietotājus bibliotēkā un veidot savstarpējā uzticībā balstītu sadarbību.

1. 11. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

R eģions/ Pi lsēta/ N ovads	Bib liotēku skaits	Cik bibliotē- kas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Au torizēti lie- totāji (20 23)	Pa- sūtīts (We b) ek- semplāru (202 3)
			Cir- kulācija	BA	Kom- plektēšana		
Lī vānu reģions (Lī vānu, Ilū kstes No vadi)	25 (16 <i>pašvaldību publiskās bibliotēkas, 9 skolu bib- liotēkas)</i>	24 (16 <i>pašvaldību publiskās bibliotēkas, 8 skolu bib- liotēkas)</i>	24	4	24	157	177

Tabulā skaitli, kas attiecas uz Līvānu reģionu kopā.

Bibliotēku darbinieki piešķirot lietotājiem autorizācijas datus, iepazīstina ar autorizētā lietotāja iespējām, viena no tām - attālināti pasūtīt un rezervēt izdevumus. Šo pakalpojumu pārsvarā izmanto lietotāji, kuri rēķinās ar savu laiku un nevēlas paši meklēt vajadzīgo izdevumu bibliotēkas plauktos. Izmantojot autorizācijas datus, iespējams arī pasūtīt izdevumus vai veidot tematisku pasūtījumu. Par rezervētiem izdevumiem lietotāji parasti tiek informēti (SMS/tālruna zvans), lai pēc iespējas ātrāk var ierasties izņemt rezervēto izdevumu. Ar autorizācijas datiem iespējama arī piekļuve 3td.lv e-grāmatu bibliotēkai, tāpēc aizvien pieaug bibliotēkas lietotāju skaits, kuri tos pieprasa paši vai neatsakās izmantot, ja bibliotekārs piedāvā.

Kā redzams tabulā, pārskata gadā reģiona bibliotēkās kopumā par 19,7 % samazinājās autorizēto lietotāju skaits. Iepriekšējos gadus LNCB visiem aktīviem lietotājiem tika piešķirta autorizācija, līdz ar to pārskata periodā klāt rēķināti tikai jaunie reģistrētie lasītāji, bet novada / reģiona bibliotēkās ne visiem lietotājiem tika piešķirta autorizācija. Bibliotēkām jāpievērš lielāku uzmanību šim pakalpojumam un aktīvāk jāpozicionē šo iespēju reģionu bibliotēku lietotāju vidū.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	4955	5237	5344	+2
Autorizētie lietotāji kopā	2093	2097	2301	+8,86
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	76	188	157	-19,7

Tabulā skaitli, kas attiecas uz LNCB.

1. 12. Datubāzes:

2023.gadā LNCB bija pieejamas:

Datubāzes: Nacionālā enciklopēdija, Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka (news.lv), Medijpratības, Filmas.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālā kolekcija.

E-grāmatu datu bāzes: 3td e-grāmatu bibliotēka, Dienas Bizness rokasgrāmatas, Ebsco datu bāze (angļu valodā), Onleihe e-bibliotēka (vācu valodā).

Reģistrētiem bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāta arī attālināta pieeja (Letonikas, Dienas Bizness rokasgrāmatas un Ebsco) datubāzu resursiem.

Letonikas un Ebsco datu bāzēs ir noderīgi resursi dažādu mācību priekšmetu apguvei, līdz ar to šīs platformas bija populāras studentu un skolēnu vidē.

Toties Dienas Bizness rokasgrāmatas vairāk izmantoja nozares profesionāļi: juristi, lietveži, grāmatveži u.c.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2021	2022	2023
Letonika	116	63	482 (41 attālināti)
skatījumi	80	63	482
piekļuves sesiju skaits	25	55	218 (36 attālināti)
lejuplāžu skaits			
News	1925	1388	567
skatījumi			
piekļuves sesiju skaits		108	97
lejuplāžu skaits			
Ebsco	-	191 (kopā aktīvi konti-36)	136 (kopā aktīvi konti-40)
skatījumi		191	136
piekļuves sesiju skaits		34	49
lejuplāžu skaits		72	35

Tabulā skaitli, kas attiecas uz LNCB.

+ 3TD

Datubāzu izmantošanas rādītāji:

Lursoft laikrakstu bibliotēka www.news.lv iepriekšējos gadus bija ļoti aktīvi izmantota tieši novadpētniecības krājumu papildināšanai, pārskata periodā akcents likts uz novadpētniecības krājuma oriģināl rakstu un dokumentu digitalizēšanu. Līdz ar to Lursoft laikrakstu bibliotēkas statistiskie dati salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājās uz 59%.

Daudznozaru e-resursu platforma **EBSCOhost** e-grāmatu datubāze, salīdzinājumā ar 2022.gadu, uz 29% samazinājās skatījumu rādītāji. Ebsco datubāzi vairāk izmanto studenti un pasniedzēji, kuri piekļuves datus saņem arī mācību iestādēs. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc samazinājās rādītāji.

Gandrīz uz 87% pieauga datubāzes *Letonika.lv* kopējais klientu lietojums. 2023.gadā attālināto skatījumu skaits datubāzē *letonika.lv* pieauga līdz 41 skatījumam, tas uz 85,36% vairāk ne kā 2022.gadā (6 skatījumi). Lietotāji izmantoja datubāzi no mājas datoriem, saņemot no bibliotēkas lietotājevārdu un paroli. Datubāzi Letonika visbiežāk izmantoja skolēni un studenti, jo tā piedāvā vērtīgu informāciju mācībām. Popularizējot datubāzi bibliotēka sniedza informāciju par *letonika.lv* daudzveidīgo saturu un iespējām. Pārskata periodā bibliotēku lasītāji un bibliotekāri aktīvi piedalījās konkursā “Lasi, meklē un ceļo”. Konkursa ietvarā notika sacensība, meklējot atbildes uz jautājumiem resursos www.3td.lv, www.letonika.lv un www.news.lv.

Bibliotēka aktīvi piesaistījās datubāžu popularizēšanai un informēšanai, tieši jauniešu vidē, par piedāvātajām resursiem šajos datubāzēs.

✓ **Pašu veidotās datubāzes.**

Ikvienam interesentam LNCB tīmekļa vietnē un sociālajos tīklā Facebook bija pieejamas virtuālās izstādes: [Solvitas Cīrules gleznu izstāde “Pieturvietā”](#) [Pielikums Nr.13](#); LNCB tīmekļa vietnē sadaļā “Mēneša tēma” pārskata periodā bija pieejamas tematiskas novadpētniecības digitālo resursu apkopojumi: [Līvānu uzņēmumi digitālā vidē](#); [Līvānu Māju būves kombināts](#) [Pielikums Nr.14](#); Līvānu ķieģeļu fabrika; Light Guide Optics International.

LNCB mājas lapā virtuālā pamācība [“E-kataloga izmantošana”](#).

✓ **Datubāžu popularizēšana.**

Lai veicinātu datubāžu izmantošanu lietotāju vidū, informācija par pieejamajām datubāzēm LNCB atrodama mājaslapā un sociālajos tīklos, uz vietas informācija izvietota plakātu veidā pie lietotāju datoriem, uz informatīvajiem stendiem, bukleti un skrejlapas lietotājiem ņemšanai līdzi. Lietotāju informēšana notiek reģistrēšanās laikā bibliotēkā, individuālajās datorkonsultācijās un nodarbībās, E-prasmju un Digitālā nedēļās gan bērnu, gan pieaugušo apmeklētāju auditorijai. [Pielikums Nr.15](#)

Informācijpratības nodarbības skolu audzēkņiem par bibliotēkā pieejamajiem tiešsaistes resursiem: elektronisko kopkatalogu, Letonikas un EBSCO datubāzi, novadpētniecības datubāzi "Līvānu novads", e-grāmatu bibliotēku, LNB digitālas bibliotēkas kolekciju u.c.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu popularizēšana"

<i>Datubāzes</i>	<i>LNCB mājas lapa</i>	<i>Sociālie tīkli</i>
1. 13. 3td e-grāmatu bibliotēka	3	5
Letonika	1	6
Ebsco	2	-
1. 14. Onleihe e-bibliotēka	1	3
Digitālā bibliotēka un digitālās kolekcijas	1	3
Medijpratības datu bāze neplp.lv	1	2
1. 15. Lursoft laikrakstu bibliotēka (news.lv)	-	-
1. 16. Dianas Business rokasgrāmatas	-	-

Tabulā skaitli, kas attiecas uz LNCB.

Datubāzes Lursoft laikrakstu bibliotēka un Dianas Business rokasgrāmatas pārskata periodā tika popularizēti lietotājiem mutiski (klātienēs sarunā) un papīrveida - bukleti, plakāti, skrejlapas. Dianas Business rokasgrāmatas tika reklamēta arī nozaru literatūras plauktos ar norādi uz datubāzi. Pārskata periodā Dianas Business rokasgrāmata attālināti izmantoja 13 bibliotēkas lietotāji un vairākas Līvānu pilsētas institūcijas.

Reklamējot 3td e-grāmatu bibliotēka LNCB mājas lapa tika uzlikta video-pamācība par 3td.lv un tā izmantošanu.

1. 17. Publicitāte

LNCB publicitāte - sabiedrības informēšanai, darba un sniegto pakalpojumu popularizēšanai tika izstrādātas afišas, dažādi paziņojumi, bukleti, video, kā arī publicēta informācija vietējas nozīmes medijos, kas informēja par bibliotēkas piedāvātajiem klātienēs un attālinātajiem pakalpojumiem, plānotajiem pasākumiem un aicināja tajos piedalīties, kā arī informatīvās lapiņas un bukleti kontaktiem saziņai ar bibliotēkas speciālistiem.

Elektroniskajā vidē darbojas LNCB mājas lapa un ir izveidoti bibliotēkas profili vairākos sociālajos tīklos. Īpaša uzmanība tika pievērsta lasītāju informēšanai par pieejamajiem bibliotēkas pakalpojumiem,

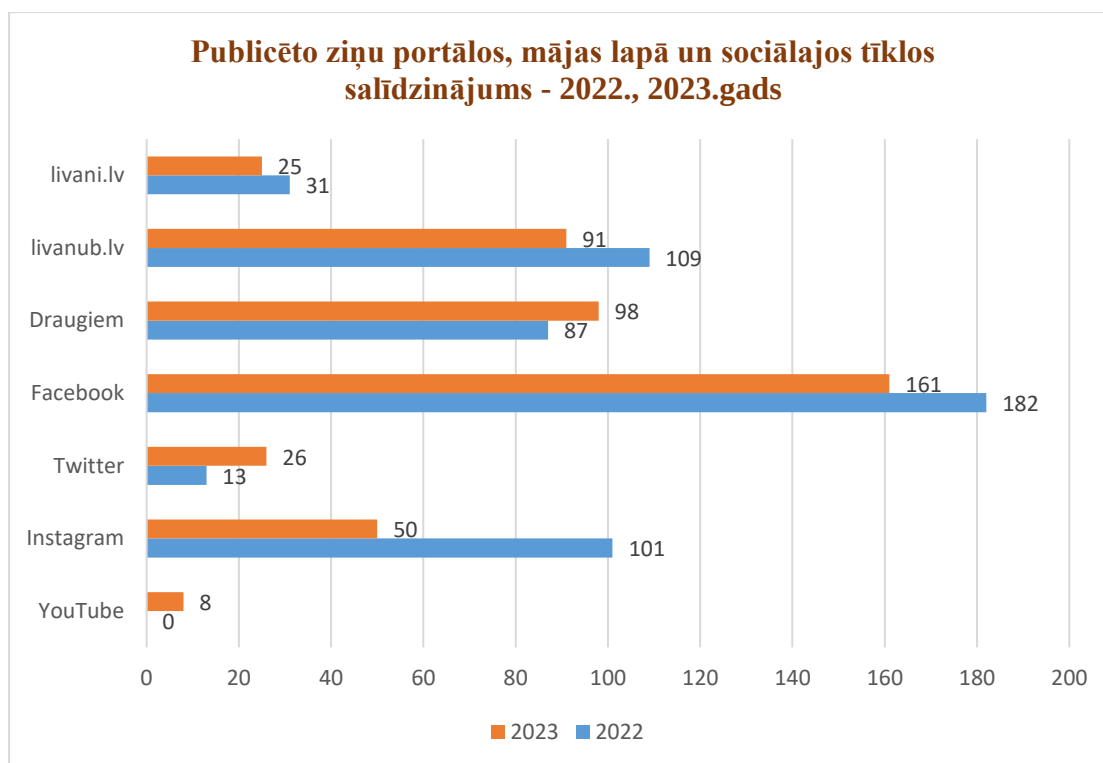
kas pieejami attālināti, neapmeklējot bibliotēku klātienē. Bibliotēkas LNCB tīmekļa vietnē tiek publicēta informācija par pieejamajiem pakalpojumiem, kontaktinformācija, statistika, pasākumu kalendārs un informācija par pasākumu norisi. Tiek veidotas speciāli tiešsaistes videi paredzētas pasākumu afišas, sagatavotas publikācijas utt. Publicitātes un interešu pārstāvēniecības nolūkā LNCB izmanto vairākus sociālos tīklus – Draugiem.lv, Facebook, Twitter, Instagram un YouTube. Pārskata periodā šis saziņas veids palīdzēja atrast savu mērķauditoriju, uzrunāt ikvienu, kuram nepieciešami bibliotēkas sniegtie pakalpojumi un piesaistīt bibliotēkai jaunus apmeklētājus un lasītājus.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	161
Instagram	50
Draugiem	98
YouTube	8
Twitter	26
	Kopā: 343

LNCB mājas lapā www.livanub.lv 2023.gadā publicētas 91 ziņa un regulāri uzturētas, atjaunotas un papildinātas citas sadaļas – mēneša un dienas tēmas, aktualitātes, jaunākās grāmatas, kontakti, papildināta sadaļa Līvānu novads, informācija par reģiona bibliotēkām u.c. Informācija par aktivitātēm un aktualitātēm bibliotēkā publicēta arī Līvānu novada pašvaldības portālā www.livani.lv, 2023.gadā portālā www.livani.lv publicētas 25 ziņas. Informācija par pasākumiem un citas aktivitātes par LNCB tika publicētas arī novada laikrakstā “Līvānu novada Vēstis”.

Diagramma "Publicēto ziņu plūsma"

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu bibliotēkas publicēto ziņu e-portālos dinamika ir mainīga. Pārsvara pārskata periodā ziņu skaits samazinājās. Secinājums, kā vajag vairāk pievērst uzmanību bibliotēku tēla veidošanai, publicitātei, sabiedrības informēšanai par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem, aktivitātēm.

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas
Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja
Taisija Vasilenko

1. 18. Pielikumi

✓ Pielikums Nr.1

Lietotāju reģistrācijas lapa

Vārds *	Uzvārds *
Personas kods *	
Dzimšanas datums *	
dd/mm/yyyy	
Adrese	
Iela *	Māja - Dzīvoklis *
Pilsēta / Ciems *	Pagasts, Novads
Pasta indekss *	
LV-	
Tel.numurs *	
e-pasts *	
Vēlos izmantot elektroniskos resursus:	
☐ Datubāze Letonika	
☐ www.3td.lv e - GRĀMATU bibliotēka	
☐ EBSCO datu bāze	
Bibliotēkas lietošanas noteikumi	
Personas datu aizsardzības politika	
☐ Esmu iepazinies un piekrītu Līvānu novada centrālās bibliotēkas lietošanas noteikumiem un personas datu aizsardzības politikai	
Apstiprināt	

✓ Pielikums Nr. 2

AICINĀM IZMANTOT UN LASĪT E-GRĀMATAS **WWW.3TD.LV**

JA **ES** REĢISTRĒTS LĪVĀNU BIBLIOTĒKAS LASĪTĀJS

Sūti uz e-pastu lncb@livanub.lv informāciju:

- Vārds, Uzvārds
- Personas koda pirmo pusi vai savu Lasītāja kartes numuru

JA **NEES** REĢISTRĒTS LĪVĀNU BIBLIOTĒKAS LASĪTĀJS

Sūti uz e-pastu lncb@livanub.lv informāciju:

- Vārds, Uzvārds
- Personas koda pirmo pusi
- Dzīves vietas adrese
- Telefona numurs
- E-pasta adrese

Bibliotēkas darbinieki Tev nosūtīs autorizācijas datus!

1

Dodies uz vietni **www.3td.lv**

2

Spied pogu «Reģistrēties» un ievadi tur nepieciešamo informāciju

3

Lai pabeigtu reģistrāciju, nepieciešams doties uz savu e-pastu un aktivizēt savu kontu (atvērt saņemto paziņojumu no 3td e-grāmatu bibliotēkas)

4

Kad esi aktivizējis savu kontu, doties atpakaļ uz **www.3td.lv** un Lasi grāmatas savā datorā, telefonā vai planšetē!

<http://www.livanub.lv>

✓ Pielikums Nr. 4

✓ Pielikums Nr. 5

✓ **Pielikums Nr. 6**

✓ **Pielikums Nr. 7**

✓ **Pielikums Nr. 8**

✓ **Pielikums Nr. 9**

✓ Pielikums Nr. 10

KRĀPNIEKI INTERNETĀ: POPULĀRĀKĀS SHĒMAS

- "PIRKUMI INTERNETĀ"**
Pārdevējs pieprasa par pakalpojumu par priekš, vai pilsu samaksu par pirkumu, to saņemot tieši pārtraukta saīsi ar krāpnieku
- "MĒS ATRADĀM JŪSU DOKUMENTUS"**
Tā kā atrada jūsu pasaudītos dokumentus un pieprasa atbilstību par to atgriešanu
- "VĪRUSU UZBRUKUMS"**
E-pasta vēstule ar saiti uz kādu interneta resursu, kas satur ļaundabīgu programmu un krāpniekiem nodrošina piekļuvi jūsu bankas kartei
- "PROCENTU MAKSĀJUMS"**
Lielu procentu summas par noguldījumiem ar šiem termiņiem dažādās interneta vietnēs

Atcerieties! Pirms reģistrēties jebkurā interneta veiklā, izlasiet klientu atsauksmes. Mēģiniet sazināties ar veikalu pa e-pastu vai tālruni – krāpnieki parasti neatbild. Nesejojiet nosūtītajām saītēm no nezināmiem e-pasta adresātiem. Neesiet pārlieku uzticīgi un kritiski izvērtējiet jebkuru saņemto informāciju!

ESIET UZMANĪGI UN PIESARDZĪGI!

KRĀPNIEKI INTERNETĀ: POPULĀRĀKĀS SHĒMAS

- "PIRKUMI INTERNETĀ"**
Pārdevējs pieprasa par pakalpojumu par priekš, vai pilsu samaksu par pirkumu, to saņemot tieši pārtraukta saīsi ar krāpnieku
- "MĒS ATRADĀM JŪSU DOKUMENTUS"**
Tā kā atrada jūsu pasaudītos dokumentus un pieprasa atbilstību par to atgriešanu
- "VĪRUSU UZBRUKUMS"**
E-pasta vēstule ar saiti uz kādu interneta resursu, kas satur ļaundabīgu programmu un krāpniekiem nodrošina piekļuvi jūsu bankas kartei
- "PROCENTU MAKSĀJUMS"**
Lielu procentu summas par noguldījumiem ar šiem termiņiem dažādās interneta vietnēs

Atcerieties! Pirms reģistrēties jebkurā interneta veiklā, izlasiet klientu atsauksmes. Mēģiniet sazināties ar veikalu pa e-pastu vai tālruni – krāpnieki parasti neatbild. Nesejojiet nosūtītajām saītēm no nezināmiem e-pasta adresātiem. Neesiet pārlieku uzticīgi un kritiski izvērtējiet jebkuru saņemto informāciju!

ESIET UZMANĪGI UN PIESARDZĪGI!

TELEFONA KRĀPNIEKI AKTIVIZĒJAS: POPULĀRĀKĀS SHĒMAS

- "JŪSU BANKAS KARTE IR BLOKĒTA"**
Atsaucot SMS par jūsu bankas kartes nodrošināšanu un priekš atbilstības vajadzīgi jūsu kartes PIN kods vai jebci citas darbības
- "JŪS UZVARĒJĀT"**
Atsaucot SMS (SMS) par to ka jūs uzvarējāt loterijā un jums pienākas balva
- "JŪMS PIENĀKAS KOMPENSĀCIJA"**
Jums ir kā pienākas kompensācija par iepriekš iegādātajiem zemas kvalitātes precēm, par kuriem jums ir jāmaksā nodava vai procenti
- "KĻŪDAINS NAUDAS PĀRSKAITĪJUMS"**
Līdz ardot naudu par kļūdains naudas izdevu pārskaitījumu

Atcerieties! Ja jums kāds piezvana un satraucoši bāsi paziņo, ka jūs laimēsit balvu, vai jums pienākas kāda veida kompensācija, vai ir bloķēta jūsu bankas karte - neticiet, tie ir krāpnieki. Nesejojiet nosūtītajām saītēm no nezināmiem numuriem! Nevienu nesakiet savu bankas kartes PIN kodu!

ESIET UZMANĪGI UN PIESARDZĪGI!

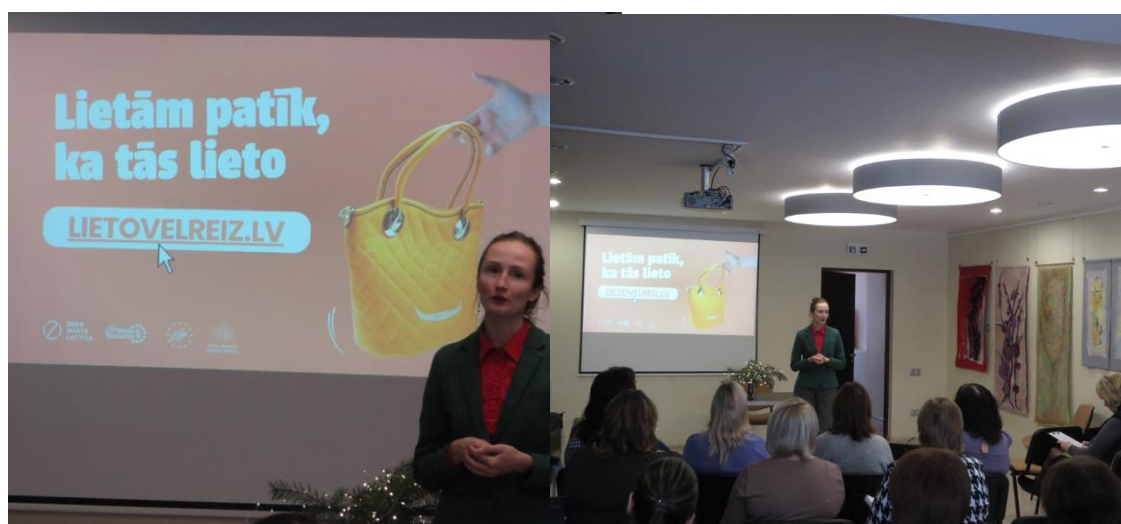
TELEFONA KRĀPNIEKI AKTIVIZĒJAS: POPULĀRĀKĀS SHĒMAS

- "JŪSU BANKAS KARTE IR BLOKĒTA"**
Atsaucot SMS (SMS) par jūsu bankas kartes nodrošināšanu un priekš atbilstības vajadzīgi jūsu kartes PIN kods vai jebci citas darbības
- "JŪS UZVARĒJĀT"**
Atsaucot SMS (SMS) par to ka jūs uzvarējāt loterijā un jums pienākas balva
- "JŪMS PIENĀKAS KOMPENSĀCIJA"**
Jums ir kā pienākas kompensācija par iepriekš iegādātajiem zemas kvalitātes precēm, par kuriem jums ir jāmaksā nodava vai procenti
- "KĻŪDAINS NAUDAS PĀRSKAITĪJUMS"**
Līdz ardot naudu par kļūdains naudas izdevu pārskaitījumu

Atcerieties! Ja jums kāds piezvana un satraucoši bāsi paziņo, ka jūs laimēsit balvu, vai jums pienākas kāda veida kompensācija, vai ir bloķēta jūsu bankas karte - neticiet, tie ir krāpnieki. Nesejojiet nosūtītajām saītēm no nezināmiem numuriem! Nevienu nesakiet savu bankas kartes PIN kodu!

ESIET UZMANĪGI UN PIESARDZĪGI!

✓ Pielikums Nr. 11

Līvānu Novada Centrālā Bibliotēka
Publicēja Bibliotekāri Līvāni • 2023. gada 24. Oktobris •

PASAULES MEDIJPARTĪBAS UN INFORMĀCIJPRATĪBAS NEDĒĻA: bibliotēka piedāvā no 24. – 31. oktobrim medijpratību un informācijpratību konsultācijas e-risinājumiem digitālajā vidē. Aicinām visus interesentus!

✓ **Pielikums Nr. 12**

✓ **Pielikums Nr. 13**

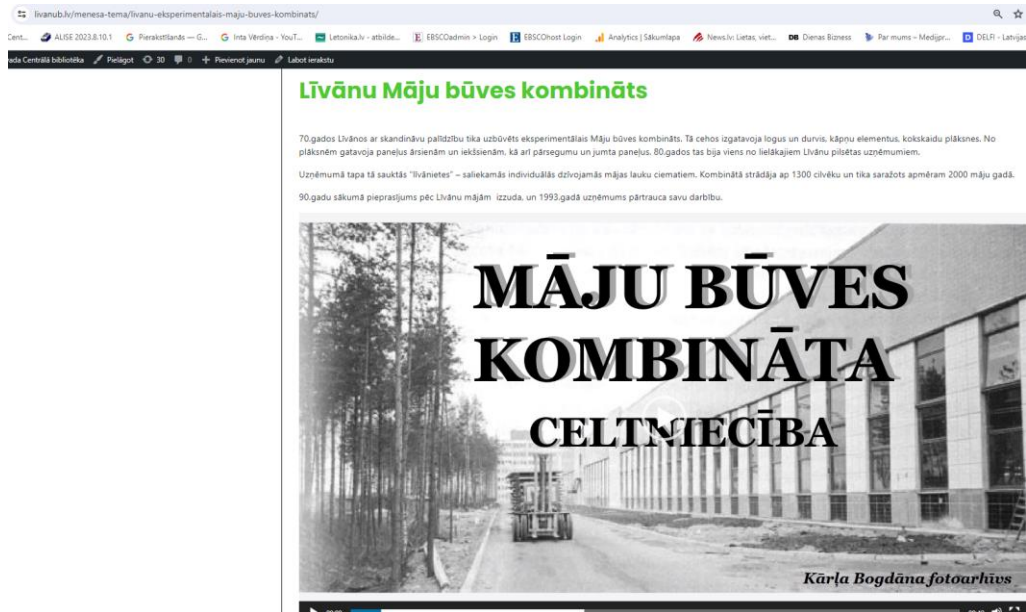
2023. gada 16. februāris 12:25

Solvijas Cīrules gleznu izstāde "PIE TUR VIETA"

Vēl līdz 7.martam Straumes zālē ir skatāma Solvitas Cīrules gleznu izstāde "PIE TUR VIETA"

✓ Pielikums Nr. 14

Galerija

✓ Pielikums Nr. 15

Līvānu Novada Centrālā Bibliotēka
Publicēja Bibliotekāri Līvāni • 2023. gada 15. Augusts •

Vai tu jau lasi 3td e-grāmatas?

3TD.LV E-GRĀMATU BIBLIOTĒKA
LĪVĀNU NOVADA CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ

LASI BEZ MAKSAS LATVIEŠU UN TULKOTO AUTORU LITERATŪRU DATORĀ VAI VIEDIERĪCĒ

Atver 3td e-grāmatu bibliotēku www.3td.lv un reģistrējies!

Jautā bibliotekāram – saņem lietotājvārdu un paroli!

SVARĪGI!
grāmatu lasīšana nav pieejama, ja bibliotēkā nav savlaicīgi nodotas papērmās grāmatas

Lasi e-grāmatas bez maksas!

lncb@livanub.lv
65307182; 20230925

Līvānu Novada Centrālā Bibliotēka
Publicēja Bibliotekāri Līvāni • 2023. gada 21. Jūnijs •

Gētes institūts piedāvā piekļuvi Open Access saturam - brīva pieeja 3 miljoniem zinātnisku publikāciju - grāmatu, laikrakstu un žurnālu, rakstiem un disertācijām pārsvarā vācu un angļu - valodās.

Lai piekļūtu Open Access materiāliem, nav jāreģistrējas vai jābūt bibliotēkas lasītājam.

Piedāvājumu meklējiet šeit: 📌

OPEN ACCESS
BOSS
DISCOVER

Izmantoti LNCB struktūrvienību pārskati
Līvānu novada bibliotēku darba pārskatu sagatavoja
LNCB direktores vietniece Lidija Pintāne,
04.03.2024.